

Euroopan unionin virallinen lehti

L 6

Suomenkielinen laitos

Lainsäädäntö

53. vuosikerta

9. tammikuuta 2010

Sisältö

II Muut kuin lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset

ASETUKSET

- ★ **Komission asetus (EU) N:o 15/2010, annettu 7 päivänä tammikuuta 2010, vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 689/2008 liitteen I muuttamisesta** ⁽¹⁾ 1

Komission asetus (EU) N:o 16/2010, annettu 8 päivänä tammikuuta 2010, kiinteistä tuontiarvoista tiettyjen hedelmien ja vihannesten tulohinnan määrittämiseksi 6

PÄÄTÖKSET

2010/12/EU:

- ★ **Komission päätös, annettu 5 päivänä tammikuuta 2010, tiettyjen Italiassa tarjottavien postialan rahoituspalvelujen jättämisestä vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankintamenettelyjen yhteensovittamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/17/EY soveltamisen ulkopuolelle** (tiedoksiannettu numerolla K(2009) 10382) ⁽¹⁾ 8

Hinta: 3 EUR

⁽¹⁾ ETA:n kannalta merkityksellinen teksti

(jatkuu kääntöpuolella)

FI

Säädökset, joiden otsikot on painettu laihalla kirjasintyyppillä, ovat maatalouspolitiikan alaan kuuluvia juoksevien asioiden hoitoon liittyviä säädöksiä, joiden voimassaoloaika on yleensä rajoitettu.

Kaikkien muiden säädösten otsikot on painettu lihavalla kirjasintyyppillä ja merkitty tähdellä.

TYÖJÄRJESTYKSET

★ Alueiden komitea – Työjärjestys	14
---	----

IV EY-sopimuksen, EU-sopimuksen ja Euratom-sopimuksen soveltamiseksi ennen 1. joulukuuta 2009 annetut säädökset

2010/13/EY:

★ Komission päätös, tehty 30 päivänä syyskuuta 2009, tukijärjestelmästä C 2/09 (ex N 221/08 ja N 413/08), jonka Saksa aikoo toteuttaa pääomasijoituksia koskevien yleisten ehtojen uudistamiseksi (tiedoksiannettu numerolla K(2009) 7387) ⁽¹⁾	32
--	----

⁽¹⁾ ETA:n kannalta merkityksellinen teksti

II

(Muut kuin lainsäätämisyksessä hyväksyttävät säädökset)

ASETUKSET

KOMISSION ASETUS (EU) N:o 15/2010,

annettu 7 päivänä tammikuuta 2010,

vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 689/2008 liitteen I muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista 17 päivänä kesäkuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 689/2008 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 22 artiklan 4 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Asetuksella (EY) N:o 689/2008 pannaan täytäntöön kansainvälisen kaupan kohteina olevia tiettyjä vaarallisia kemikaaleja ja torjunta-aineita koskevan ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelystä (PIC) tehty Rotterdamin yleissopimus, joka allekirjoitettiin 11 päivänä syyskuuta 1998 ja jonka yhteisö hyväksyi kansainvälisen kaupan kohteina olevia tiettyjä vaarallisia kemikaaleja ja torjunta-aineita koskevan ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelystä tehdyn Rotterdamin yleissopimuksen hyväksymisestä Euroopan yhteisön puolesta 19 päivänä joulukuuta 2002 tehdyllä neuvoston päätöksellä 2003/106/EY ⁽²⁾.

(2) Asetuksen (EY) N:o 689/2008 liite I olisi muutettava, jotta voidaan ottaa huomioon ne tiettyjen kemikaalien alalla toteutetut sääntelytoimet, jotka perustuvat kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH), Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta, direktiivin 1999/45/EY muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 793/93, komission asetuksen

(EY) N:o 1488/94, neuvoston direktiivin 76/769/ETY ja komission direktiivien 91/155/ETY, 93/67/ETY, 93/105/EY ja 2000/21/EY kumoamisesta 18 päivänä joulukuuta 2006 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 1907/2006 ⁽³⁾, kasvi- ja eläinlääkkeiden markkinoille saattamisesta 15 päivänä heinäkuuta 1991 annettuun neuvoston direktiiviin 91/414/ETY ⁽⁴⁾ ja biosidituotteiden markkinoille saattamisesta 16 päivänä helmikuuta 1998 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 98/8/EY ⁽⁵⁾.

(3) On päätetty, ettei 1,3-diklooripropeenä, benfurakarbä ja trifluraliinia sisältäviä tehoaineina direktiivin 91/414/ETY liitteeseen I sillä seurauksella, että näiden tehoaineiden käyttö torjunta-aineissa kielletään ja tästä syystä ne olisi lisättävä asetuksen (EY) N:o 689/2008 liitteessä I olevissa 1 ja 2 osissa oleviin kemikaaliluetteluihin. Koska on jätetty uusia hakemuksia, jotka edellyttävät uusia päätöksiä aineiden sisällyttämisestä direktiiviin 91/414/ETY liitteeseen I, lisäystä asetuksen (EY) N:o 689/2008 liitteessä I olevassa 2 osassa oleviin kemikaaliluetteloon ei pitäisi tehdä ennen kuin näiden kemikaalien asemasta on päätetty.

(4) On päätetty, ettei metomyyliä sisältäviä tehoaineina direktiivin 91/414/ETY liitteeseen I eikä direktiivin 98/8/EY liitteisiin I, IA tai IB sillä seurauksella, että tämän tehoaineen käyttö torjunta-aineissa kielletään ja tästä syystä se olisi lisättävä asetuksen (EY) N:o 689/2008 liitteessä I olevissa 1 ja 2 osissa oleviin kemikaaliluetteluihin. Koska on jätetty uusi hakemus, joka edellyttää uutta päätöstä aineen sisällyttämisestä direktiiviin 91/414/ETY liitteeseen I, lisäystä asetuksen (EY) N:o 689/2008 liitteessä I olevassa 2 osassa olevaan kemikaaliluetteloon ei pitäisi tehdä ennen kuin tämän kemikaalin asemasta on päätetty.

⁽¹⁾ EUVL L 204, 31.7.2008, s. 1.⁽²⁾ EUVL L 63, 6.3.2003, s. 27.⁽³⁾ EUVL L 396, 30.12.2006, s. 1.⁽⁴⁾ EYVL L 230, 19.8.1991, s. 1.⁽⁵⁾ EYVL L 123, 24.4.1998, s. 1.

- (5) On päätetty, ettei diatsinonia, dikloorivossia ja fenitrotionia sisällytetä tehoaineina direktiivin 91/414/ETY liitteeseen I sillä seurauksella, että näiden tehoaineiden käyttö torjunta-aineissa on ankarasti rajoitettu ja tästä syystä nämä aineet olisi lisättävä asetuksen (EY) N:o 689/2008 liitteessä I olevan 2 osan kemikaaliluetteloon, koska käytännöllisesti katsoen kaikki niiden käyttö on kielletty huolimatta siitä, että ne on direktiivin 98/8/EY mukaisesti tunnistettu ja ilmoitettu arviointia varten, minkä vuoksi jäsenvaltiot voivat myöntää lupia näiden aineiden käyttöön, kunnes asiasta tehdään päätös direktiivin 98/8/EY nojalla.
- (6) Direktiivin 91/414/ETY 8 artiklan 2 kohdassa säädetään 12 vuoden määräajasta, jonka aikana jäsenvaltiot voivat sallia tiettyjä tehoaineita sisältävien kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisen. Kyseistä määräaika pidennettiin neuvoston direktiivin 91/414/ETY 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun määräajan pidentämisestä ja eräiden tehoaineiden sisällyttämättä jättämisestä kyseisen direktiivin liitteeseen I sekä näitä aineita sisältävien kasvinsuojeluaineiden lupien peruuttamisesta 20 päivänä marraskuuta 2002 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 2076/2002⁽¹⁾. Koska tehoaineiden atsinfossimetyyli ja vinklotsoliini sisällyttämistä direktiivin 91/414/ETY liitteeseen I ei hyväksytty ennen kyseisen määräajan päättymistä, jäsenvaltioiden oli peruutettava näitä aineita sisältäville kasvinsuojelutuotteille myöntämänsä kansalliset luvat 1 päivästä tammikuuta 2007 alkaen. Atsinfossimetyylin ja vinklotsoliinin käyttö torjunta-aineissa on siten kielletty, ja nämä aineet olisi lisättävä asetuksen (EY) N:o 689/2008 liitteessä I olevassa 2 osassa olevaan kemikaaliluetteloon.
- (7) Fenarimolin, metamidofossin ja prokymidonin käyttöä on päätetty rajoittaa ankarasti useilla toimenpiteillä kuten muun muassa niin, että kyseiset tehoaineet sisällytettiin direktiivin 91/414/ETY liitteeseen I vain hyvin lyhyeksi aikaa. Mainitun ajanjakson jälkeen kyseisiä tehoaineita ei enää saa käyttää, minkä seurauksena ne kielletään torjunta-aineiden ryhmässä, ja ne olisi siksi lisättävä asetuksen (EY) N:o 689/2008 liitteessä I olevissa 1 ja 2 osissa oleviin kemikaaliluetteloihin.
- (8) Parakvatti on neuvoston direktiivin 91/414/ETY muuttamisesta parakvatin sisällyttämiseksi siihen tehoaineena 1 päivänä joulukuuta 2003 annetulla komission direktiivillä 2003/112/EY⁽²⁾ päätetty sisällyttää tehoaineena direktiivin 91/414/ETY liitteeseen I. Komission direktiivi 2003/112/EY kumottiin kuitenkin Euroopan yhteisöjen ensimmäisen asteen tuomioistuimen tuomiolla 11 päivänä heinäkuuta 2007 asiassa T-229/04⁽³⁾, minkä seurauksena kyseisen tehoaineen käyttö torjunta-aineissa on kielletty, ja se olisi siksi lisättävä asetuksen (EY) N:o 689/2008 liitteessä I olevissa 1 ja 2 osissa oleviin kemikaaliluetteloihin.
- (9) Tolyylifluanidia sisältävien kasvinsuojeluaineiden käyttöä on päätetty rajoittaa tietyin ehdoin tolyylifluanidia sisältävien kasvinsuojeluaineiden juomaveden saastumiseen johtavaa käyttöä koskevasta suojatoimenpiteistä 4 päivänä toukokuuta 2007 tehdyllä komission päätöksellä 2007/522/EY⁽⁴⁾. Teollisuus on lisäksi päättänyt ihmisten terveyttä suojellakseen vetää markkinoilta tolyylifluanidia tehoaineena sisältävät kasvinsuojelutuotteet, minkä vuoksi tämän tehoaineen käyttö kasvinsuojelutuotteiden ryhmän torjunta-aineiden alaryhmässä kielletään. Kieltoa tässä alaryhmässä pidetään ankarana rajoituksena torjunta-aineiden ryhmässä, ja tämä tehoaine olisi siksi lisättävä asetuksen (EY) N:o 689/2008 liitteessä I olevissa 1 ja 2 osissa oleviin kemikaaliluetteloihin.
- (10) Diuroni on päätetty sisällyttää tehoaineena direktiivin 91/414/ETY liitteeseen I, joten tämän tehoaineen käyttö ei ole enää kielletty kasvinsuojelutuotteiden ryhmän torjunta-aineiden alaryhmässä. Kyseinen tehoaine olisi siksi poistettava asetuksen (EY) N:o 689/2008 liitteessä I olevasta 1 osasta.
- (11) Tehoaineille kadusafossi, karbofuraani, karbosulfaani ja haloksifoppi-R on jätetty uusi hakemus, joka edellyttää uutta päätöstä aineiden sisällyttämiseksi direktiivin 91/414/ETY liitteeseen I, ja kyseiset kemikaalit olisi poistettava asetuksen (EY) N:o 689/2008 liitteessä I olevan 2 osan kemikaaliluettelosta. Päätöstä lisäämisestä liitteessä I olevan 2 osan kemikaaliluetteloon ei pitäisi tehdä ennen kuin uusi päätös aineiden statuksesta direktiivin 91/414/ETY nojalla on saatavilla.
- (12) Asetuksen (EY) N:o 689/2008 liite I olisi sen vuoksi muutettava.
- (13) Tässä päätöksessä säädetyt toimenpiteet ovat direktiivin 1907/2006/EY 133 artiklalla perustetun komitean lausunnon mukaiset,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetuksen (EY) N:o 689/2008 liite I tämän asetuksen liitteen mukaisesti.

⁽¹⁾ EYVL L 319, 23.11.2002, s. 3.

⁽²⁾ EUVL L 321, 6.12.2003, s. 32.

⁽³⁾ EUVL C 199, 25.8.2007, s. 32.

⁽⁴⁾ EUVL L 119, 9.5.2007, s. 49.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 7 päivänä tammikuuta 2010.

Komission puolesta
José Manuel BARROSO
Puheenjohtaja

LIITE

Muutetaan asetuksen (EY) N:o 689/2008 liite I seuraavasti:

1) Muutetaan 1 osa seuraavasti:

a) lisätään seuraavat nimikekohdat:

Kemikaali	CAS-nro	Einecs-nro	CN-koodi	Alaryhmä (*)	Käytön rajoitukset (**)	Maat, jotka eivät vaadi ilmoitusta
"1,3-Diklooripropeeni ⁽²⁾	542-75-6	208-826-5	2903 29 00	p(1)	b	
Benfurakarbi	82560-54-1		2932 99 00	p(1)	b	
Fenarimoli +	60168-88-9	262-095-7	2933 59 95	p(1)	b	
Metamidofossi ⁽³⁾ +	10265-92-6	233-606-0	2930 50 00	p(1)	b	
Metomyyli	16752-77-5	240-815-0	2930 90 85	p(1)-p(2)	b – b	
Parakvatti +	4685-14-7	225-141-7	2933 39 99	p(1)	b	
Prokymidoni +	32809-16-8	251-233-1	2925 19 95	p(1)	b	
Tolyylifluanidi +	731-27-1	211-986-9	2930 90 85	p(1)	b	
Trifluraliini	1582-09-8	216-428-8	2921 43 00	p(1)	b	

⁽²⁾ Tämä nimike kohta ei vaikuta olemassa olevaan nimikekohtaan cis-1,3-diklooripropeeni (CAS-nro 10061-01-5).

⁽³⁾ Tämä nimike kohta ei vaikuta olemassa olevaan nimikekohtaan, joka koskee yli 600 g tehoainetta/l sisältäviä liukoisia neste-mäisiä metamidofossiformulaatioita."

b) poistetaan seuraava nimike kohta:

Kemikaali	CAS-nro	Einecs-nro	CN-koodi	Alaryhmä (*)	Käytön rajoitukset (**)	Maat, jotka eivät vaadi ilmoitusta
"Diuroni	330-54-1	006-015-00	2924 21 90	p(1)	b"	

2) Muutetaan 2 osa seuraavasti:

a) lisätään seuraavat nimikekohdat:

Kemikaali	CAS-nro	Einecs-nro	CN-koodi	Ryhmä (*)	Käytön rajoitukset (**)
”Atsinfossimetyyli	86-50-0	201-676-1	2933 99 80	p	b
Diatsinoni	333-41-5	206-373-8	2933 59 10	p	sr
Diklorvossi	62-73-7	200-547-7	2919 90 00	p	sr
Fenarimoli	60168-88-9	262-095-7	2933 59 95	p	b
Fenitrotioni	122-14-5	204-524-2	2920 19 00	p	sr
Metamidofossi (1)	10265-92-6	233-606-0	2930 50 00	p	b
Parakvatti	1910-42-5	217-615-7	2933 39 99	p	b
Prokymidoni	32809-16-8	251-233-1	2925 19 95	p	b
Tolyylifluanidi	731-27-1	211-986-9	2930 90 85	p	sr
Vinklotsoliini	50471-44-8	256-599-6	2934 99 90	p	b

(1) Tämä nimikekohta ei vaikuta liitteessä I olevan 3 osan nimikekohtaan, joka koskee yli 600 g tehoainetta/l sisältäviä liukoisia nestemäisiä metamidofossiformulaatioita.”

b) poistetaan seuraavat nimikekohdat:

Kemikaali	CAS-nro	Einecs-nro	CN-koodi	Ryhmä (*)	Käytön rajoitukset (**)
”Kadusafossi	95465-99-9	—	2930 90 85	p	b
Karbofuraani	1563-66-2	216-353-0	2932 99 85	p	b
Karbosulfaani	55285-14-8	259-565-9	2932 99 85	p	b
Haloksifoppi-R (Haloksifoppi-P-metyyli- liesteri)	95977-29-0 (72619-32-0)	— (406-250-0)	2933 39 99 (2933 39 99)	p	b”

KOMISSION ASETUS (EU) N:o 16/2010,**annettu 8 päivänä tammikuuta 2010,****kiinteistä tuontiarvoista tiettyjen hedelmien ja vihannesten tulohinnan määrittämiseksi**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon maatalouden yhteisestä markkinajärjestelystä ja tiettyjä maataloustuotteita koskevista erityissäännöksistä (yhteisiä markkinajärjestelyjä koskeva asetus) 22 päivänä lokakuuta 2007 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 ⁽¹⁾,ottaa huomioon neuvoston asetusten (EY) N:o 2200/96, (EY) N:o 2201/96 ja (EY) N:o 1182/2007 soveltamissäännöistä hedelmä- ja vihannesalalla 21 päivänä joulukuuta 2007 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1580/2007 ⁽²⁾ ja erityisesti sen 138 artiklan 1 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

Asetuksessa (EY) N:o 1580/2007 säädetään Uruguayn kierroksen monenvälisen kauppaneuvottelujen tulosten soveltamiseksi perusteista, joiden mukaan komissio vahvistaa kolmansista maista tapahtuvan tuonnin kiinteät arvot mainitun asetuksen liitteessä XV olevassa A osassa luetelluille tuotteille ja ajanjaksoille,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Asetuksen (EY) N:o 1580/2007 138 artiklassa tarkoitettujen kiinteiden tuontiarvojen vahvistetaan tämän asetuksen liitteessä.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 9 päivänä tammikuuta 2010.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 8 päivänä tammikuuta 2010.

*Komission puolesta
Puheenjohtajan nimissä*

Jean-Luc DEMARTY

*Maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosaston
pääjohtaja*

⁽¹⁾ EUVL L 299, 16.11.2007, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 350, 31.12.2007, s. 1.

LIITE

Kiinteät tuontiarvot tiettyjen hedelmien ja vihannesten tulohinnan määrittämiseksi

(EUR/100 kg)

CN-koodi	Kolmansien maiden koodi ⁽¹⁾	Kiinteä tuontiarvo
0702 00 00	MA	51,7
	TN	104,3
	TR	85,9
	ZZ	80,6
0707 00 05	EG	174,9
	JO	115,2
	MA	79,4
	TR	129,4
	ZZ	124,7
0709 90 70	MA	99,2
	TR	109,6
	ZZ	104,4
0805 10 20	EG	46,1
	IL	56,2
	MA	42,4
	TR	54,3
	ZZ	49,8
0805 20 10	MA	73,9
	TR	64,0
	ZZ	69,0
0805 20 30, 0805 20 50, 0805 20 70, 0805 20 90	CN	51,7
	IL	71,3
	JM	118,7
	MA	88,8
	TR	76,7
	US	75,0
	ZZ	80,4
0805 50 10	EG	74,9
	MA	65,5
	TR	63,3
	ZZ	67,9
0808 10 80	CA	84,4
	CN	86,0
	MK	25,2
	US	110,5
	ZZ	76,5
0808 20 50	CN	54,9
	US	110,2
	ZZ	82,6

⁽¹⁾ Komission asetuksessa (EY) N:o 1833/2006 (EUVL L 354, 14.12.2006, s. 19) vahvistettu maanimikkeistö. Koodi "ZZ" tarkoittaa "muuta alkuperää".

PÄÄTÖKSET

KOMISSION PÄÄTÖS,

annettu 5 päivänä tammikuuta 2010,

tietyjen Italiassa tarjottavien postialan rahoituspalvelujen jättämisestä vesi- ja energihuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankintamenettelyjen yhteensovittamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/17/EY soveltamisen ulkopuolelle

(tiedoksiannettu numerolla K(2009) 10382)

(Ainoastaan italiankielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2010/12/EU)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon vesi- ja energihuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankintamenettelyjen yhteensovittamisesta 31 päivänä maaliskuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/17/EY⁽¹⁾ ja erityisesti sen 30 artiklan 4 ja 6 kohdan,

ottaa huomioon neljä pyyntöä, jotka Italian tasavalta toimitti sähköpostitse 8 päivänä heinäkuuta 2009,

on kuullut julkisia hankintoja käsittelevää neuvoa-antavaa komiteaa,

sekä katsoo seuraavaa:

(2) Italian tasavallan Poste Italiane S.p.A:n, jäljempänä 'Poste', puolesta lähettämät pyynnöt koskevat Posten tarjoamia rahoituspalveluita. Kukin neljästä erillisestä 30 artiklan 4 kohdan mukaisesti jätetystä pyynnöstä koskee tiettyjä rahoituspalveluja, jotka on jaoteltu neljään ryhmään. Pyyntöissä mainitaan seuraavat palvelut:

a) yksityishenkilöiden säästöjen kerääminen käyttötileille, jäljempänä 'säästöt';

b) luotonanto pankkien ja akkreditoitujen rahoituksen välittäjien puolesta, jäljempänä 'rahoitus'. Tämä palveluryhmä kattaa erityisesti ne Posten palvelut, joita se tarjoaa jakelijana ja jotka ovat kolmansille osapuolille tarkoitettua

— luottoa (erityisesti asunto- ja rahalainat),

— kulutusluottoa ja

— rahoitusleasingia;

c) sijoituspalvelut ja -toiminnot, jäljempänä 'sijoitukset'. Tämä palveluryhmä kattaa rahoitusvälineiden säilytyksen ja hoidon ohella myös myöhemmän vaiheen (jaku), kun kyseessä on

— rahoitusvälineiden tarjoaminen (erityisesti joukko-velkakirjat) ja

I TAUSTATIEDOT

(1) Komissio vastaanotti sähköpostitse 8 päivänä heinäkuuta 2009 Italialta neljä direktiivin 2004/17/EY 30 artiklan 4 kohdan mukaista pyyntöä. Komissio pyysi lisätietoja 24 päivänä syyskuuta 2009 lähettämällään sähköpostilla; Italian viranomaiset toimittivat lisätiedot 16 päivänä lokakuuta 2009 lähettämällään sähköpostilla sen jälkeen, kun alkuperäistä määräaika oli pidennetty.

⁽¹⁾ EUVL L 134, 30.4.2004, s. 1.

— lisäeläke- ja rahoitus-/vakuutustuotteiden tarjoaminen (erityisesti henkilökohtaiset eläkejärjestelyt);

d) maksu- ja rahansiirtopalvelut, jäljempänä 'maksut'. Tämä palveluryhmä kattaa kaksi eri luokkaa, jotka ovat

— maksupalvelut eli luotto- ja maksukorttipalvelut sekä

— rahansiirtopalvelut, muun muassa Eurogiro-järjestelmän välityksellä tai kansainvälisenä postiosoitukseksi suoritettavat kansainväliset varainsiirrot ja Italiassa postiosoitukseksi suoritettavat varainsiirrot.

(3) Pyyntöön on liitetty kaksi päätöstä, jotka on antanut Italian julkisten hankintojen valvontaviranomainen (Autorità per la vigilanza sui contratti pubblici di lavori, servizi e forniture), joka on riippumaton kansallinen viranomainen. Marraskuun 12 päivänä 2008 annetussa lopullisessa päätöksessä korostetaan, että jos katsotaan, että 30 artiklan 1 kohtaa olisi sovellettava muutamiin asianomaisista palveluista tai niihin kaikkiin, olisi toteutettava erityisiä valvontatoimenpiteitä sen varmistamiseksi, että julkisia hankintoja koskevia yhteisön sääntöjä sovelletaan myös jatkossa asianmukaisella tavalla kaikkiin Posten tekemiin hankintoihin sellaisten toimintojen toteuttamiseksi, joihin ei sovelleta 30 artiklan 1 kohtaa. Päätöksessä todetaan vastaavasti, että Posten olisi toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä hankintojen eriyttämiseksi sen perusteella, mitä toimintoja ne koskevat.

(4) Pyyntöön on liitetty myös lausunto, jonka on antanut Italian kilpailuviranomainen (Autorità garante della concorrenza e del mercato), joka on riippumaton kansallinen viranomainen. Lausunnossa korostetaan, että Italian rahoitusala on yleensä ottaen avoin: rahoitusosalalla toimii yli 800 pankkia ja yli 80 pankkiryhmiä sekä yli 170 vakuutusyhtiötä, joista 68 tarjoaa pelkästään henkivakuutuksia, 77 pelkästään vahinkovakuutuksia ja 17 sekä henki- että vahinkovakuutuksia. Rahoitusala ei myöskään ole kovin keskittynyt: vuonna 2007 viiden suurimman konsernin yhteinen markkinaosuus oli noin 51,5 prosenttia pankkialalla ja noin 53 prosenttia henkivakuutus-alalla. Lisäksi Italian kilpailuviranomainen korostaa yleisissä huomioissaan, että Poste tarjoaa rahoituspalveluita omaan postitoimintaansa perustuvan jakeluverkoston

kautta, joka on hyvin laaja eikä verrattavissa minkään muun toimijan jakeluverkostoon, ja että Posten jakeluverkosto koostuu noin 14 000 postitoimistosta ⁽¹⁾, kun esimerkiksi Italian johtavalla pankkikonsernilla on kokonaisuudessaan hieman yli 6 000 toimipistettä kattava jakeluverkosto.

(5) Pankkien sulautumisista saamansa kokemuksen perusteella Italian kilpailuviranomainen esittää yksityiskohtaisia huomioita useista pyyntöön sisältyvistä palveluista. Ensinnäkin se toteaa, että Posten käynnistämä menettely koskee useita pankki-, vakuutus- ja omaisuudenhoitoalalle liittyviä toimintoja. Toisekseen se toteaa, että näille aloille pääsyn voidaan katsoa olevan rajoittamatonta, että aloilta löytyy tyypillisiä avointen markkinoiden piirteitä ja että Poste on erityinen toimija BancoPostan palveluihin sovellettavien normatiivisten rajoitusten ja asiakaskuntansa vuoksi. Kolmanneksi Italian kilpailuviranomainen toteaa, että tämä vahvistettiin jo sen aiemmissa tutkimuksissa, joiden mukaan Posten toimintoja ei ole koskaan täysin rinnastettu pankkien tai muiden asiaankuuluvilla markkinoilla toimivien rahoituksen välittäjien toimintoihin. Lopuksi se toteaa, että BancoPostan palvelujen on yleensä ottaen katsottu olevan täydentäviä palveluja, jotka muistuttavat pankkien toimintoja, eikä korvaavia palveluja, ja että Posten erityisluonteesta huolimatta pankki-, rahoitus- ja vakuutuspalvelujen tarjontaa Italiassa voidaan pitää toimintana markkinoilla, joille pääsyä ei ole rajoitettu, joilla toimii useita toimijoita ja joiden keskittymisaste on Euroopan keskitasoa.

(6) Italian kilpailuviranomainen on kuitenkin sitemmin käynnistänyt menettelyn Postea vastaan määrävän markkina-aseman väärinkäytöstä maksupalvelujen alalla, erityisesti postisiirtojen alalla. Poste käy parhaillaan keskusteluita Italian kilpailuviranomaisen kanssa siitä, miten tämä kysymys tulisi ratkaista ⁽²⁾.

II LAINSÄÄDÄNTÖKEHYS

(7) Olisi muistettava, että direktiivi 2004/17/EY kattaa sen 6 artiklan 2 kohdan c alakohdan neljännessä luetelmakohdassa tarkoitettujen rahoituspalvelujen tarjonnan vain, jos palvelut tarjoaa yksikkö, joka tarjoaa myös mainitun kohdan b alakohdassa tarkoitettuja postipalveluja. Poste on Italiassa ainoa hankintayksikkö, joka tarjoaa asianomaisia palveluja.

⁽¹⁾ Ks. Italian tilintarkastustuomioistuimen (Corte dei Conti) kertomus Italian postin talouden hallinnasta varainhoitovuodelta 2006.

⁽²⁾ Ks. Provvedimento N.19778. Poste Italiane-Aumento Commissione bolletini, internetsivulla www.agcm.it

- (8) Direktiivin 2004/17/EY 30 artiklassa säädetään, ettei direktiiviä sovelleta hankintasopimuksiin, jotka tehdään jonkin direktiivissä tarkoitetun toiminnon suorittamiseksi, jos toimintoon siinä jäsenvaltiossa, jossa se toteutetaan, kohdistuu suoraa kilpailua markkinoilla, joille pääsyä ei ole rajoitettu. Sitä, kohdistuuko johonkin toimintoon suoraa kilpailua, arvioidaan puolueettomien perusteiden ja asianomaisen alan erityispiirteiden huomioon ottaen. Markkinoille pääsyä pidetään rajoittamattomana, jos jäsenvaltio on pannut täytäntöön ne yhteisön lainsäädännön säännökset, jotka avaavat tietyn alan tai sen osan kilpailulle, ja soveltaa niitä. Jos asiaa koskevaa yhteisön lainsäädäntöä ei ole lueteltu direktiivin liitteessä XI, kuten tässä tarkoitettujen palvelujen tapauksessa, 30 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan mukaisesti ”on osoitettava, että kyseisille markkinoille pääsy on tosiasiallisesti ja oikeudellisesti vapaata”.
- (9) Olisi muistettava, että suuri osa rahoituspalveluja koskevasta yhteisön lainsäädännöstä tähtää alan palvelujen sijoittautumisen ja tarjonnan vapauttamiseen. Lisäksi komissio on jo todennut erilaisten Postea koskevien valtiotukitapausten yhteydessä, että pankkiala on Italiassa ollut avoin kilpailulle jo monen vuoden ajan ja että asteittainen vapauttaminen on lisännyt kilpailua, joka on jo ollut mahdollista EY:n perustamissopimuksessa vahvistettujen pääoman vapaata liikkuvuutta koskevien määräysten perusteella⁽¹⁾. Siksi 30 artiklan 3 kohdassa säädetyn ehdon, joka koskee vapaata pääsyä markkinoille, voidaan katsoa täyttyvän.
- (10) Sitä, kohdistuuko johonkin toimintoon suoraa kilpailua tietyillä markkinoilla, olisi arvioitava useiden perusteiden pohjalta, joista yksikään ei ole ratkaiseva sellaisenaan. Huomioon olisi otettava tärkeimpien toimijoiden markkinaosuudet tietyillä, tässä päätöksessä tarkoitetuilla markkinoilla. Lisäksi olisi otettava huomioon kyseisten markkinoiden keskittyneisyys. Koska tässä päätöksessä tarkoitettujen toimintojen edellytykset ovat erilaiset, kilpailutilanteen arvioinnissa olisi otettava huomioon eri markkinoiden tilanne.
- (11) Vaikka joidenkin Posten toimittamassa pyynnössä lueteltujen palvelujen markkinat voitaisiin määrittellä tarkemminkin, sitä ei tässä päätöksessä ole tarpeen tehdä, koska tarkastelun tulokseen ei vaikuta se, kuinka tiukasti tai väljästi markkinat on määritelty.
- (12) Tämä päätös ei rajoita kilpailusääntöjen soveltamista.

III ARVIOINTI

Säästöt

- (13) Kuten edellä johdanto-osan 5 kappaleessa on mainittu, Italian kilpailuviranomaisella on kokemusta pankkien tai muiden rahoituslaitosten välisistä sulautumisista⁽²⁾ Italiassa, ja Italian kilpailuviranomainen katsoo, että rahoituspalvelut, joita Poste tarjoaa postitiliensä yhteydessä, ovat täydentäviä eivätkä korvaa niitä palveluja, joita pankit tarjoavat erilaisten pankkitilien kautta. Tätä käytäntöä on kuitenkin tarkasteltava oikeassa kontekstissa eli on arvioitava, pystyykö Poste aiheuttamaan kilpailupaineita pankeille⁽³⁾. Italian kilpailuviranomaisen tekemä/teettämä yksityiskohtainen analyysi osoittaa, että pankkitiliasiakkaiden enemmistö⁽⁴⁾ ei sulki pankkitiliään avatakseen postitilin. Vuonna 2005 yli 28 miljoonalla (juridisella tai luonnollisella) henkilöllä oli pelkästään pankkitili, yli 3 miljoonalla sekä pankki- että postitili ja alle 2,3 miljoonalla pelkästään postitili. On myös tarpeen huomata, että niiden henkilöiden määrä, joilla oli pelkästään postitili, kasvoi hitaammin kuin niiden henkilöiden määrä, joilla oli sekä posti- että pankkitili. Tämä selittyy laajalti Posten toimintaan sovellettavilla normatiivisilla rajoituksilla, jotka estävät Postea tarjoamasta yhtä laajaa palveluvalikoimaa tiliensä yhteydessä. Asiakkaat, jotka tarvitsevat laajemman palveluvalikoiman, epäoivisivat siksi siirtyä käyttämään postitiliä, joka ei tarjoa tuttua valikoimaa⁽⁵⁾. Asiakkaat, joilla oli sekä pankki- että postitili, perustelivat kahden tilin valintaansa yleensä sillä, että tällä tavoin he pystyivät halutessaan valitsemaan kaikkein käytännöllisimmän/helpoimman ja kaikkein edullisimmän/taloudellisen vaihtoehdon.

⁽²⁾ Ks. erityisesti viranomaisen päätös N:o 16249, 20.12.2007, C8027 Intesa/Sanpaolo, Bull. 49/2006.

⁽³⁾ Edellä mainitusta Intesa/Sanpaolo-tapauksesta tehdyssä yksityiskohteisessa analyysissä tarkasteltiin muun muassa sitä, missä määrin pankin asiakkaat siirtyisivät käyttämään Posten tarjoamia palveluja.

⁽⁴⁾ Asiakkaista 78,1 prosenttia ei vaihtaisi pankkitiliään postitiliin, kun taas 10,1 prosenttia vaihtaisi. Sama yleinen suuntaus oli nähtävissä, kun tutkittiin pankkiasiakkaiden halukkuutta vaihtaa tiliä, jos pankkitilin käyttömaksuja korotettaisiin 5 prosenttia. Myöskään tällöin suurin osa ei vaihtaisi pankkitiliään postitiliin.

⁽⁵⁾ Vaikka normatiiviset rajoitukset pysyvät voimassa, Poste on alkanut laajentaa palveluvalikoimaansa, minkä odotetaan lisäävän kilpailua.

⁽¹⁾ Ks. komission päätös K(2006) 4207 lopullinen, 26.9.2006, valtioneuvoston päätös C 42/06 (ex NN 52/06) – Italia – Poste Italiane – BancoPosta, kohta 59, ja komission päätös K(2006) 5478 lopullinen, 22.11.2006, valtioneuvoston päätös C 49/06 (ex NN 65/06) – Italia – Poste Italiane – BancoPosta, kohta 72.

- (14) Tämän päätöksen tavoitteena on todeta, kohdistuuko Posten tarjoamiin palveluihin kilpailua (sellaisilla markkinoilla, joille pääsy ei ole rajoitettu) siinä määrin, että voidaan varmistaa, että Posten tekemät hankinnat asianomaisten toimintojen jatkamiseksi toteutetaan – myös ilman direktiivissä 2004/17/EY säädettyjä tiukkoja yksityiskohtaisia hankintasääntöjä – avoimella ja syrjimättömällä tavalla sellaisin perustein, jotka mahdollistavat kokonaisuudessaan taloudellisesti kaikkein edullisimman ratkaisun. Siksi on tarpeen tutkia, pystyvätkö pankit asettamaan Postelle kilpailupaineita.
- (15) Edellä johdanto-osan 13 kappaleessa esitetyt seikat – erityisesti se, että Posten asiakkaille pankkitilin valinta merkitsee joko uusia palveluita tai vähintäänkin suurempaa palveluvalikoimaa käytettäessä molempia tilityyppejä – näyttävät vahvasti viittaavan siihen, että Posteen tosiasiasa kohdistuu kilpailupaineita pankkien taholta. Tämä osoitetaan myös 26 päivänä syyskuuta 2006 tehdystä komission päätöksessä K(2006) 4207 lopullinen ⁽¹⁾, jossa komissio toteaa nimenomaisesti Posten kilpailuasemasta rahoituspalvelumarkkinoilla, että postin käyttötilit kilpailevat pankkien käyttötilien kanssa niillä paikkakunnilla, joilla sekä pankeilla että Postella on toimipisteitä ⁽²⁾. On kuitenkin huomattava, että valtiontukialan markkina-analyysit tehdään hyvin yleisellä tasolla eli markkinoita ei määritellä eikä erityisiä markkinatestejä suoriteta. Siksi tällä alalla ei tehdä samanlaisia markkinatutkimuksia kuin komissio tekee antitrustitapauksissa.
- (16) Näin ollen 30 artiklan soveltamiseksi ja rajoittamatta kilpailusääntöjen soveltamista on tarpeen ottaa huomioon pankkien ja muiden rahoituslaitosten tarjoamat palvelut, kun arvioidaan, kohdistuuko Posteen suoraa kilpailua säästöpalvelujen tarjoamisen alalla.
- (17) Maantieteellisesti katsottuna säästöjen keräämisen markkinat ovat alueelliset, ja Posten markkinaosuus vaihtelee niillä alueittain. Italian viranomaisten 16 päivänä loka-kuuta 2009 toimittamien uusimpien tietojen mukaan Posten alueelliset markkinaosuudet vaihtelevat 1,4 prosentin (Trentino Alto Adige) ja 11,8 prosentin (Molise) välillä. Saatavilla olevien lukujen mukaan Posten kansallinen markkinaosuus nousi 5,6 prosenttiin vuonna 2006, minkä jälkeen se näyttää pysyneen samalla tai hieman alemmalla tasolla. Kun otetaan huomioon näiden markkinoiden keskittyneisyys ja se, että Posten kahden suurimman kilpailijan yhteinen markkinaosuus tällä alalla

kansallisella tasolla oli arviolta 44,7 prosenttia vuonna 2008, näitä seikkoja olisi pidettävä merkkinä siitä, että näihin toimintoihin kohdistuu suoraa kilpailua.

Rahoitus

- (18) Tässä esitetyt palvelut kattavat luotonannon eli (kolmansille osapuolille tarkoitettut) asunto- ja rahalainat, kulutusluotot ja rahoitusleasingin. Koska Posten toimintaan sovelletaan normatiivisia rajoitteita (se ei saa myöntää luottoa suurelle yleisölle), se on etupäässä välittäjä, joka tarjoaa asiaankuuluvia palveluita pankkien ja akkreditoitujen rahoituksen välittäjien puolesta. Poste toimii BancoPosta-yksikkönsä kautta pääasiassa pankki- ja rahoitusalan asiakaspalvelujen vähittäismarkkinoilla ja vain vähäisessä määrin yrityspalvelujen ja julkishallinnon markkinoilla.
- (19) Mainitut palvelut voidaan jaotella useilla eri tavoin eri tekijöiden, kuten lainan tarkoituksen ⁽³⁾ tai asiakastyypin (kuluttajat, pk-yritykset, suuryritykset ja julkishallinnot) mukaan. Kuten edellä johdanto-osan 11 kappaleessa on todettu, tämän päätöksen soveltamiseksi ei tarvita tämän tarkempaa määritelmää.
- (20) Laskentatavasta riippuen Posten markkinaosuus henkilökohtaisten lainojen alalla oli vuonna 2008 noin 4,8–5 prosenttia ⁽⁴⁾, kun sen kolmen suurimman kilpailijan yhteinen markkinaosuus tällä alalla samana vuonna oli 43,6 prosenttia. Rahoitusleasingin alalla sen markkinaosuus oli vuonna 2008 vain 0,03 prosenttia, asuntolainojen alalla hieman suurempi, mutta silti vain 1,6 prosenttia. Tämän päätöksen soveltamiseksi näitä seikkoja olisi siksi pidettävä merkkinä siitä, että kyseiseen toimintoon kohdistuu suoraa kilpailua.

Sijoitukset

- (21) Poste toimii sijoitusten alalla pääasiassa rahoitusvälineiden (erityisesti joukkovelkakirjojen) sekä lisäeläke- ja rahoitus-/vakuutus tuotteiden (erityisesti henkilökohtaisten eläkejärjestelyjen) tarjonnan myöhemmässä vaiheessa (jakelu). Nämä palvelut voidaan jaotella useilla eri tavoilla, muun muassa rahoitusvälineen, hallintoketjun vaiheen (aikaisempi/myöhempi vaihe) ja asiakastyypin mukaan. Myöskään tässä yhteydessä ei tarvita tarkkaa määritelmää tämän päätöksen soveltamiseksi (ks. edellä johdanto-osan 11 kappale).

⁽¹⁾ Komission päätös valtiontuesta C 42/06 (ex NN 52/06) – Italia – Poste Italiane – BancoPosta – Korvaus valtionkassaan talletettavista käyttötilivaroista (EUVL C 290, 29.11.2006, s. 8).

⁽²⁾ Päätöksen kohta 60. Ks. myös kohta 73 komission päätöksessä K(2006) 5478 lopullinen, 22.11.2006, valtiontuki C 49/06 (ex NN 65/06) – Italia – Poste Italiane – Postisäästöt (EUVL C 31, 13.2.2007, s. 11).

⁽³⁾ Tarkoitus voi olla yleinen tai erityinen, esimerkiksi hyödykkeen, kuten ajoneuvon, hankkiminen.

⁽⁴⁾ Mukaan luettuna sen tarjoamat Deutsche Bankin ja Compassin lainat.

(22) Saatavilla olevien tietojen mukaan Posten markkinaosuus tässä selostetuilla aloilla vaihteli vuonna 2008 suhteellisen pienestä (19,8 prosenttia kaikesta välillisestä sijoittamisesta, mukaan luettuna BancoPostan joukkovelkakirjat) hyvin pieneen (0,7 prosenttia sijoitusrahastoista). Sen kahden suurimman kilpailijan yhteinen markkinaosuus sijoitusrahastojen alalla oli 43,4 prosenttia. Sijoitusrahastojen erilaisissa jakelukanavissa kilpailupaineet ovat entistäkin kovemmat, koska pankkien ⁽¹⁾ ja sijoitusyritysten ⁽²⁾ yhteinen markkinaosuus jakelun alalla oli 78,3 prosenttia, kun taas 0,7 prosenttia jakelusta tapahtui postitoimistojen kautta. Henkivakuutusten alalla Poste tarjosi vuonna 2008 erityyppisiä luokan I ja III vakuutuksia, muttei luokan IV, V ja VI vakuutuksia. Vakuutusten lukumäärässä mitattuna sen markkinaosuus luokan I henkivakuutusten alalla oli 17,03 prosenttia ja luokan III henkivakuutusten alalla 19,4 prosenttia. Kun tarkastellaan kaikkia vakuutusluokkia yhdessä, sen kokonaismarkkinaosuus henkivakuutusten lukumäärässä mitattuna oli 17,5 prosenttia vuonna 2008. Kun otetaan huomioon henkivakuutusmaksujen kerääminen (eli niiden arvo), Posten markkinaosuus oli 10,1 prosenttia vuonna 2008, kun se pankeilla oli 43,6 prosenttia ja vakuutusasiamiehillä 23,8 prosenttia samana vuonna. Tämän päätöksen soveltamiseksi näitä seikkoja olisi siksi pidettävä merkinä siitä, että kyseiseen toimintoon kohdistuu suoraa kilpailua.

Maksu- ja rahansiirtopalvelut

(23) Tässä selostetut maksupalvelut kattavat luottokorttipalvelut, myös automaattisesti uusiutuvat luottokortit, sekä maksukortti- ja rahakorttipalvelut. Edellä mainittujen normatiivisten rajoitusten vuoksi Poste on luottokorttialalla pääasiassa välittäjä, joka tarjoaa muiden liikkeeseen laskevia luottokortteja. Maksukyvyttömyysriski on siten täysin muiden tahojen harteilla. Toisaalta Poste voi myöntää maksukortteja (Postamat) ja rahakortteja. Toimitettujen tietojen mukaan Posten markkinaosuus oli luottokorttien alalla vuonna 2008 arvossa mitattuna 0,8 prosenttia ⁽³⁾. Maksukorttien alalla Posten markkinaosuus oli 16,74 prosenttia, joka on 44,6 prosenttia Italian maksukortti-markkinoista. Loput maksukorttimarkkinoista koostuu pankkikortteista, joilla voi suorittaa maksuja myyntipisteissä. Erityisesti rahakorttien alalla Poste saavutti suhteellisen merkittävän aseman sen jälkeen, kun se oli ottanut (marraskuussa 2003) käyttöön PostePay-kortin. Sen markkinaosuus kuitenkin putosi 59,8 prosentista (vuonna 2007) 56,5 prosenttiin (vuonna 2008). Samalla aikavälillä sen kahden suurimman kilpailijan yhteinen markkinaosuus nousi 15,7 prosentista 20,4 prosenttiin, kun taas kolmen suurimman kilpailijan yhteinen markkinaosuus nousi 18,8 prosentista (vuonna 2007) 24,6 prosenttiin (vuonna 2008). Vaikka Posten asema on edelleen vahva näillä markkinoilla – 9,7 prosenttia koko maksukorttialasta Italiassa – sen kolmen suurimman kilpailijan yhteinen (ja nousussa oleva) markkinaosuus on hieman

⁽¹⁾ 58,1 prosenttia.

⁽²⁾ 20,2 prosenttia.

⁽³⁾ 1,9 prosenttia, jos markkinaosuus lasketaan aktiivisten luottokorttien määrässä.

alle puolet Posten markkinaosuudesta eli ne pystyvät asettamaan Postelle huomattavia kilpailupaineita ⁽⁴⁾. Tämän päätöksen soveltamiseksi näitä seikkoja olisi siksi pidettävä merkinä siitä, että luotto-, maksu- ja rahakortteihin kohdistuu suoraa kilpailua.

(24) Kuten edellä johdanto-osan 2 kappaleen d alakohdassa on mainittu, Italian tasavallan pyyntö kattaa myös rahansiirtopalvelut. Saatavilla olevien tietojen mukaan Posten markkinaosuus postiosoitusten ja pankkisiirtojen alalla oli 16 prosenttia vuonna 2008. Paraikaa keskustellaan siitä, miten voitaisiin lisätä pankkisiirtojen ja postiosoitusten yhteentoimivuutta ja lujittaa kilpailua niiden välillä. Saatavilla olevissa tiedoissa ei ole erityistä mainintaa Posten markkinaosuudesta kansainvälisissä postiosoituksissa, koska pankkijärjestelmän puitteissa on ilmeisesti vaikea saada vertailukelpoisia tilastoja kansainvälisistä rahansiirroista. Koska kansainvälisten postiosoitusten lukumäärä kaikista postiosoituksista ja pankkisiirroista on vain vähän yli 2 prosenttia, sitä voidaan pitää merkityksettömänä tämän päätöksen soveltamiseksi, myös kun otetaan huomioon, että yhä useammilla aloitteilla, kuten yhtenäisellä euromaksualueella (SEPA), pyritään vapauttamaan ylikansallisia rahansiirtoja. Näitä seikkoja olisi tämän vuoksi pidettävä merkinä siitä, että rahansiirtopalveluihin kohdistuu suoraa kilpailua.

IV PÄÄTELMÄT

(25) Edellä johdanto-osan 13–24 kappaleessa tarkasteltujen seikkojen perusteella olisi katsottava, että ehto, joka koskee kilpailun kohdistumista suoraan johonkin toimintoon ja josta säädetään direktiivin 2004/17/EY 30 artiklan 1 kohdassa, täyttyy Italiassa seuraavien palvelujen osalta:

- säästöjen kerääminen yksityishenkilöiltä käyttötille;
- luotonanto pankkien ja akkreditoitujen rahoituksen välittäjien puolesta;
- sijoituspalvelut ja –toiminta;
- maksu- ja rahansiirtopalvelut.

⁽⁴⁾ Tätä perustelua on soveltuvin osin käytetty aikaisemmissa päätöksissä, ks. esimerkiksi tiettyjen Ruotsissa tarjottavien postialan palvelujen jättämisestä vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankintamenettelyjen yhteensovittamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/17/EY soveltamisen ulkopuolelle 19 päivänä joulukuuta 2008 tehty komission päätös 2009/46/EY, johdanto-osan 17 kappale (EUVL L 19, 23.1.2009, s. 50).

(26) Koska myös rajoittamatonta markkinoille pääsyä koskeva ehto täyttyy, direktiiviä 2004/17/EY ei pitäisi soveltaa hankintayksiköiden tekemisiin hankintasopimuksiin, joiden tarkoituksena on mahdollistaa johdanto-osan 25 kappaleen a–d alakohdassa tarkoitettujen palvelujen suorittaminen Italiassa, eikä suunnittelukilpailuihin, joita järjestetään tällaisen toiminnan suorittamiseksi Italiassa.

(27) Tämä päätös perustuu oikeudelliseen ja tosiasialliseen tilanteeseen heinäkuusta lokakuuhun 2009, sellaisena kuin se käy ilmi Italian tasavallan lähettämistä tiedoista. Päätöstä voidaan tarkistaa, jos oikeudellinen tai tosiasiallinen tilanne muuttuu merkittävästi siten, etteivät direktiivin 2004/17/EY 30 artiklan 1 kohdan soveltamisen edellytykset enää täyty,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Direktiiviä 2004/17/EY ei sovelleta hankintayksiköiden tekemisiin hankintasopimuksiin, joiden tarkoituksena on mahdollistaa Italiassa seuraavien palvelujen suorittaminen:

- a) säästöjen kerääminen yksityishenkilöiltä käyttötileille;
- b) luotonanto pankkien ja akkreditoitujen rahoituksen välittäjien puolesta;
- c) sijoituspalvelut ja –toiminta;
- d) maksu- ja rahansiirtopalvelut.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Italian tasavallalle.

Tehty Brysselissä 5 päivänä tammikuuta 2010.

Komission puolesta

Charlie McCREEVY

Komission jäsen

TYÖJÄRJESTYKSET

ALUEIDEN KOMITEA TYÖJÄRJESTYS

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO

HUOMAUTUS

I OSASTO

KOMITEAN JÄSENET JA SEN ELIMET

1 LUKU

KOMITEAN ELIMET

1 artikla – Komitean elimet

2 LUKU

KOMITEAN JÄSENET

2 artikla – Jäsenten ja varajäsenten asema

3 artikla – Toimikausi

4 artikla – Erioikeudet ja vapaudet

5 artikla – Jäsenten ja varajäsenten osallistuminen

6 artikla – Äänioikeuden siirtäminen

7 artikla – Maakohtaiset valtuuskunnat ja poliittiset ryhmät

8 artikla – Maakohtaiset valtuuskunnat

9 artikla – Poliittiset ryhmät ja sitoutumattomat jäsenet

10 artikla – Alueidenväliset ryhmät

II OSASTO

KOMITEAN ORGANISAATIO JA TOIMINTA

1 LUKU

KOMITEAN KOKOONKUTSUMINEN JA ASETTAMINEN

11 artikla – Komitean kokoonkutsuminen

12 artikla – Komitean asettaminen ja valtuuskirjojen tarkistaminen

2 LUKU

TÄYSISTUNTO

13 artikla – Täysistunnon tehtävät

14 artikla – Täysistunnon kokoonkutsuminen

- 15 artikla – Täysistunnon esityslista
- 16 artikla – Täysistunnon avaaminen
- 17 artikla – Julkisuus, vieraat ja vierailevat puhujat, ajankohtaiskysymykset
- 18 artikla – Puheaika
- 19 artikla – Puhujalista
- 20 artikla – Työjärjestysluomautus
- 21 artikla – Päätösvaltaisuus
- 22 artikla – Äänestäminen
- 23 artikla – Muutosehdotusten jättäminen
- 24 artikla – Muutosehdotusten käsittely
- 25 artikla – Kiireelliset lausunnot ja selvitykset
- 26 artikla – Yksinkertaistettu menettely
- 27 artikla – Täysistunnon päättäminen
- 28 artikla – Tunnukset

3 LUKU

TYÖVALIOKUNTA JA KOMITEAN PUHEENJOHTAJA

- 29 artikla – Työvaliokunnan kokoonpano
- 30 artikla – Työvaliokunnan jäsenten sijaiset
- 31 artikla – Vaalimääräykset
- 32 artikla – Puheenjohtajan ja ensimmäisen varapuheenjohtajan vaali
- 33 artikla – Jäsenten valitseminen työvaliokuntaan
- 34 artikla – Sijaisten valitseminen
- 35 artikla – Lisävaalit vapautuneiden työvaliokuntapaikkojen täyttämiseksi
- 36 artikla – Työvaliokunnan tehtävät
- 37 artikla – Työvaliokunnan kokoonkutsuminen, päätösvaltaisuus ja päätöksenteko
- 38 artikla – Puheenjohtaja

Lausunnot, selvitykset ja päätöslauselmat – työvaliokunnassa sovellettava menettely

- 39 artikla – Lausunnot – oikeusperusta
- 40 artikla – Lausunnot ja selvitykset – valiokunnan nimeäminen
- 41 artikla – Yleisesittelijän nimeäminen
- 42 artikla – Oma-aloitteiset lausunnot ja selvitykset
- 43 artikla – Päätöslauselmien esittäminen
- 44 artikla – Lausuntojen, selvitysten ja päätöslauselmien tunnetuksi tekeminen

4 LUKU

VALIOKUNNAT

- 45 artikla – Kokoonpano ja vastuualueet
- 46 artikla – Valiokunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat
- 47 artikla – Valiokuntien tehtävät
- 48 artikla – Valiokuntien kokoonkutsuminen ja esityslista
- 49 artikla – Julkisuus
- 50 artikla – Lausuntojen ja selvitysten laatimista koskevat määräajat
- 51 artikla – Lausuntojen ja selvitysten sisältö
- 52 artikla – Komitean lausuntojen jatkoimet
- 53 artikla – Kanne toissijaisuusperiaatteen noudattamatta jättämisestä

- 54 artikla – Komitean pakollisen kuulemisen laiminlyöminen
- 55 artikla – Kertomus lausuntojen vaikutuksesta
- 56 artikla – Esittelijät
- 57 artikla – Työryhmät
- 58 artikla – Asiantuntijat
- 59 artikla – Päätösvaltaisuus
- 60 artikla – Äänestys
- 61 artikla – Muutosehdotukset
- 62 artikla – Päätös olla antamatta lausuntoa tai selvitystä
- 63 artikla – Kirjallinen menettely
- 64 artikla – Kirjemuotoiset kannanotot
- 65 artikla – Määräykset, joita voidaan soveltaa valiokuntiin

5 LUKU

KOMITEAN HALLINTO

- 66 artikla – Pääsihteeristö
- 67 artikla – Pääsihteeri
- 68 artikla – Pääsihteerin palvelukseenotto
- 69 artikla – Virkamiehiin sovellettavat henkilöstösäännöt ja muuhun henkilöstöön sovellettavat palvelussuhteen ehdot
- 70 artikla – Suljetuin ovin käsiteltävät asiat
- 71 artikla – Talous- ja hallintoasiain komissio
- 72 artikla – Talousarvio

III OSASTO

YLEISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

1 LUKU

YHTEISTYÖ MUIDEN TOIMIELINTEN KANSSA

- 73 artikla – Yhteistyösopimukset
- 74 artikla – Lausuntojen, selvitysten ja päätöslauselmien toimittaminen edelleen ja julkaiseminen

2 LUKU

JULKISUUS JA AVOIMUUS

- 75 artikla – Yleisön oikeus tutustua asiakirjoihin

3 LUKU

KIELTEN KÄYTTÖ

- 76 artikla – Tulkkausta koskeva kielijärjestelmä

4 LUKU

TYÖJÄRJESTYSTÄ KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

- 77 artikla – Työjärjestyksen tarkistus
- 78 artikla – Työvaliokunnan ohjeet
- 79 artikla – Työjärjestyksen voimaantulo

*

* *

JOHDANTO

Alueiden komitea on antanut Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 306 artiklan toisen kohdan nojalla 3 päivänä joulukuuta 2009 seuraavan työjärjestyksen:

HUOMAUTUS

Tässä työjärjestyksessä käytetyillä virka- ja tehtävänimikkeillä tarkoitetaan tasapuolisesti molempia sukupuolia.

I OSASTO

KOMITEAN JÄSENET JA SEN ELIMET

1 LUKU

KOMITEAN ELIMET

1 artikla – Komitean elimet

Komitean elimet ovat täysistunto, puheenjohtaja, työvaliokunta ja valiokunnat.

2 LUKU

KOMITEAN JÄSENET

2 artikla – Jäsenten ja varajäsenten asema

Komitean jäsenet ja heidän varajäsenensä edustavat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 300 artiklan mukaisesti alueellisia ja paikallisia yhteisöjä. He ovat alue- tai paikallisvaaleissa valittuja luottamushenkilöitä tai poliittisesti vastuussa vaaleilla valitulle elimelle. Tehtävässään heitä eivät sido mitkään ohjeet. He hoitavat tehtävänsä unionin yleisen edun mukaisesti täysin riippumattomina.

3 artikla – Toimikausi

- Jäsenen tai varajäsenen toimikausi alkaa sinä päivänä, jona neuvoston päätös hänen nimeämisestään tulee voimaan.
- Jäsenen tai varajäsenen jäsenyys päättyy hänen erotessaan, hänen nimeämisensä perusteena olleen tehtävän päättyessä tai hänen kuollessaan.
- Jäsenen tai varajäsenen on ilmoitettava erostaan kirjallisesti komitean puheenjohtajalle. Ilmoituksessa on mainittava päivämäärä, josta lähtien ero on voimassa. Puheenjohtaja välittää tiedon neuvostolle, joka toteaa paikan tulleen avoimeksi ja ryhtyy toimiin sen täyttämiseksi.
- Jäsenen tai varajäsenen tulee antaa komitean puheenjohtajalle välittömästi kirjallinen ilmoitus, mikäli tehtävä, jonka perusteella hänet on nimetty komitean jäseneksi, päättyy.

- Tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa neuvosto nimeää seuraajan toimikauden loppuun saakka.

4 artikla – Erioikeudet ja vapaudet

Jäsenet ja heidän asianmukaisesti valtuuttamansa varajäsenet nauttivat erioikeuksista ja vapauksista siten kuin niistä määrätään Euroopan unionin erioikeuksia ja vapauksia koskevassa pöytäkirjassa.

5 artikla – Jäsenten ja varajäsenten osallistuminen

- Jos jäsen on estynyt osallistumasta täysistuntoon, samaan maakohtaiseen valtuuskuntaan kuuluva varajäsen voi edustaa häntä siinä sijaisen ominaisuudessa, vaikka sijaisuus rajoituisi tiettyihin täysistuntopäiviin. Kaikkien jäsenten ja heidän asianmukaisesti valtuutettujen sijaistensa täytyy allekirjoittaa läsnäololuettelo.
- Jos jäsen on estynyt osallistumasta valiokunnan kokoukseen tai työvaliokunnan hyväksymään muuhun kokoukseen, samaan maakohtaiseen valtuuskuntaan tai poliittiseen ryhmään tai alueidenväliseen ryhmään kuuluva jäsen tai varajäsen voi edustaa häntä kokouksessa sijaisen ominaisuudessa. Kaikkien jäsenten ja heidän asianmukaisesti valtuutettujen sijaistensa täytyy allekirjoittaa läsnäololuettelo.
- Jäsen tai varajäsen, joka on kirjattu työjärjestyksen 36 tai 57 artiklan nojalla asetetun työryhmän jäsenten sijaisina toimivien luetteloon, voi toimia kenen tahansa poliittisen ryhmänsä jäsenen sijaisena.
- Sijaisena toimiva jäsen tai varajäsen voi edustaa vain yhtä varsinaista jäsentä. Hänellä on kyseisessä kokouksessa samat valtuudet kuin varsinaisella jäsenellä. Äänioikeuden siirrosta tulee ilmoittaa pääsihteeristölle vaadittuja ilmoittamismenettelyjä noudattaen, ja ilmoituksen tulee olla perillä viimeistään päivää ennen kokousta.
- Yhtä täysistuntoa kohden korvataan vain joko jäsenen tai hänen varajäsenensä kulut. Työvaliokunta antaa asiasta yksityiskohtaiset ohjeet matka- ja oleskelukuluja koskevissa säännöissä.
- Esittelijäksi nimetty varajäsen voi esitellä vastuullaan olevan lausunto- tai selvitysluonnoksen siinä täysistunnossa, jonka esityslistalla kyseinen lausunto- tai selvitysluonnos on, vaikka jäsen, jonka sijaisena hän toimii, olisi niin ikään läsnä kokouksessa. Jäsen voi siirtää äänioikeutensa kyseisen lausunto- tai selvitysluonnoksen käsittelyn ajaksi sijaiselleen. Äänioikeuden siirrosta on ilmoitettava pääsihteerille kirjallisesti ennen asianomaisen kokouksen alkua.
- Valtuutuksien voimassaolo lakkaa siitä hetkestä alkaen, kun estyneen jäsenen jäsenyys komiteassa päättyy, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 23 artiklan 1 kohdan soveltamista.

6 artikla – Äänioikeuden siirtäminen

Jollei 5 artiklan tai 30 artiklan määräyksistä muuta johdu, äänioikeutta ei voi siirtää.

7 artikla – Maakohtaiset valtuuskunnat ja poliittiset ryhmät

Maakohtaiset valtuuskunnat ja poliittiset ryhmät tukevat tasasuhteisesti komitean työn organisoitua.

8 artikla – Maakohtaiset valtuuskunnat

1. Kustakin jäsenvaltiosta valitut jäsenet ja varajäsenet muodostavat maakohtaisen valtuuskunnan. Kukin maakohtainen valtuuskunta määrää itse omista sisäisistä säännöistään ja valitsee puheenjohtajan, jonka nimi ilmoitetaan virallisesti komitean puheenjohtajalle.
2. Pääsihteeri vastaa komitean sisäisistä hallinnollisista järjestelyistä maakohtaisten valtuuskuntien avustamiseksi. Nämä järjestelyt mahdollistavat jäsenille tiedon ja tuen saannin kunkin valitsemalla virallisella kielellä. Järjestelyjen toteutuksesta huolehtii komitean virkamiehistä tai muista toimihenkilöistä muodostettu ryhmä, joka takaa maakohtaisille valtuuskunnille mahdollisuuden käyttää komitean tarjoamia palveluja asianmukaisella tavalla. Pääsihteeri huolehtii erityisesti siitä, että maakohtaiset valtuuskunnat voivat pitää valmistelukokouksia juuri ennen täysistuntoa tai sen aikana.
3. Maakohtaisten valtuuskuntien apuna toimivat lisäksi maakohtaiset koordinaattorit, jotka eivät kuulu pääsihteeristön henkilöstöön. He avustavat komitean jäseniä näiden tehtävän hoidossa.
4. Maakohtaiset koordinaattorit saavat pääsihteeriltä asianmukaista tukea, kuten mahdollisuuden hyödyntää komitean perusrakenteita soveltuvalla tavalla.

9 artikla – Poliittiset ryhmät ja sitoutumattomat jäsenet

1. Jäsenet ja varajäsenet voivat muodostaa ryhmiä edustamiensa poliittisten suuntausten mukaisesti. Ryhmien jäsenyysehdot määritellään kunkin poliittisen ryhmän työjärjestyksessä.
2. Poliittisen ryhmän muodostaminen edellyttää vähintään kahdeksaatoista jäsentä tai varajäsentä. Heistä vähintään puolen tulee olla varsinaisia jäseniä, jotka ovat vähintään viidesosasta jäsenvaltioita. Kukin jäsen tai varajäsen voi kuulua vain yhteen poliittiseen ryhmään. Poliittinen ryhmä hajotetaan, jos sen jäsenmäärä alittaa ryhmän perustamiseen tarvittavan määrän.
3. Poliittisen ryhmän muodostamisesta, hajottamisesta tai muusta muutoksesta tulee ilmoittaa komitean puheenjohtajalle. Ilmoituksessa ryhmän muodostamisesta tulee mainita ryhmän nimi sekä sen jäsenten ja sen työvaliokunnan jäsenten nimet.
4. Kutakin poliittista ryhmää avustaa sihteeristö, jonka jäsenet kuuluvat pääsihteeristön henkilöstöön. Poliittiset ryhmät voivat tehdä nimittävälle viranomaiselle ehdotuksensa sihteeristön jäsenten valinnasta, palvelukseenotosta, ylennyksistä ja

työsovimusten jatkamisesta. Nimittävä viranomainen tekee päätöksensä kuultuaan kyseisen poliittisen ryhmän puheenjohtajaa.

5. Alueiden komitean pääsihteeri asettaa poliittisten ryhmien ja niiden muodostamien elinten käyttöön kokouksia, ryhmätöimintää, julkaisuja ja sihteeristön toimintaa varten asianmukaiset voimavarat. Kullekin poliittiselle ryhmälle osoitetaan voimavarat talousarviossa. Poliittiset ryhmät ja niiden sihteeristöt voivat käyttää alueiden komitean palveluita ja välineitä soveltuvalla tavalla.
6. Poliittiset ryhmät ja niiden työvaliokunnat voivat kokoontua juuri ennen täysistuntoja tai niiden aikana. Ryhmät voivat pitää kaksi ylimääräistä kokousta vuodessa. Varajäsenellä on näiden kokousten osalta oikeus matka- ja oleskelukulujen korvauksiin vain, jos hän edustaa niissä samaan poliittiseen ryhmään kuuluvaa varsinaista jäsentä.
7. Sitoutumattomille jäsenille annetaan hallinnollista tukea. Yksityiskohtaisista säännöistä päättää työvaliokunta pääsihteerin ehdotuksesta.

10 artikla – Alueidenväliset ryhmät

Jäsenet ja varajäsenet voivat muodostaa alueidenvälisiä ryhmiä. Tällaisen ryhmän muodostamisesta tulee ilmoittaa komitean puheenjohtajalle. Työvaliokunta päättää, onko alueidenvälinen ryhmä perustettu säännönmukaisesti.

*

* *

II OSASTO

KOMITEAN ORGANISAATIO JA TOIMINTA

1 LUKU

KOMITEAN KOKOONKUTSUMINEN JA ASETTAMINEN

11 artikla – Komitean kokoonkutsuminen

Komitean toimikausi on viisi vuotta; jokaisen uuden viisivuotiskauden alussa komitean kutsuu kokoon eroava puheenjohtaja tai eroava ensimmäinen varapuheenjohtaja tai vanhin eroava varapuheenjohtaja tai komitean vanhin jäsen. Se kokoontuu kuukauden kuluessa siitä, kun neuvosto on nimennyt sen jäsenet.

Se jäsen, joka toimii väliaikaisesti puheenjohtajana ensimmäisen kohdan nojalla, toimii väliaikana komitean edustajana ja johtaa puhetta avajaisistunnossa väliaikaisena puheenjohtajana.

Häntä avustavat neljä nuorinta läsnä olevaa jäsentä ja komitean pääsihteeri, jotka yhdessä muodostavat väliaikaisen puheenjohtajiston.

12 artikla – Komitean asettaminen ja valtuuskirjojen tarkistaminen

1. Ensimmäisessä istunnossa väliaikainen puheenjohtaja lukee komitealle neuvoston tiedonannon jäsenten nimeämisestä ja tekee selkoa edustustehtävän hoidosta. Väliaikainen puheenjohtaja voi pyydettyä tarkistaa jäsenten valtuuskirjat, ennen kuin hän julistaa komitean asetetuksi uudeksi toimikaudeksi.
2. Väliaikainen puheenjohtajisto toimii siihen asti kunnes työvaliokunnan jäsenten vaalien tulos on julistettu.

2 LUKU

TÄYSISTUNTO

13 artikla – Täysistunnon tehtävät

Komitea kokoontuu täysistunnossa. Sen päätehtävät ovat erityisesti seuraavat:

- a) lausuntojen, selvitysten ja päätöslauselmien hyväksyminen;
- b) ennakoarvion hyväksyminen komitean tuloista ja menoista;
- c) komitean poliittisen ohjelman hyväksyminen kunkin toimikauden alussa;
- d) puheenjohtajan, ensimmäisen varapuheenjohtajan ja työvaliokunnan muiden jäsenten valitseminen;
- e) valiokuntien asettaminen;
- f) komitean työjärjestyksen hyväksyminen ja tarkistaminen;
- g) päätöksen tekeminen joko komitean puheenjohtajan tai 53 ja 54 artiklan mukaisesti toimivan toimivaltaisen valiokunnan esittämästä ehdotuksesta kanteen nostamiseksi Euroopan unionin tuomioistuimessa. Päätös tehdään 21 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettua päätösvaltaisuuden toteamisen jälkeen ja annettujen äänten enemmistöllä. Kun päätös asiasta on tehty, komitean puheenjohtaja panee kanteen vireille komitean puolesta.

14 artikla – Täysistunnon kokoonkutsuminen

1. Komitean puheenjohtaja kutsuu täysistunnon kokoon vähintään kerran neljännesvuosittain. Työvaliokunta päättää täysistuntojen aikataulusta edeltävän vuoden kolmannen neljän-

neksen aikana. Täysistunto kokoontuu yhtenä tai useampana päivänä.

2. Jos vähintään neljäsosa jäsenistä asiaa kirjallisesti vaatii, puheenjohtajan on kutsuttava kokoon ylimääräinen täysistunto, jonka on kokoonnuttava aikaisintaan viikon ja viimeistään kuukauden kuluttua vaatimuksen esittämisestä. Kirjallisessa vaatimuksessa tulee mainita aihe, jota ylimääräisessä täysistunnossa halutaan käsitellä. Kyseisessä istunnossa ei voida käsitellä muita asioita.

15 artikla – Täysistunnon esityslista

1. Työvaliokunta laatii alustavan esityslistan, joka sisältää luettelon seuraavan täysistunnon jälkeisessä täysistunnossa käsiteltäväksi tarkoitetuista lausunto-, selvitys- ja päätöslauselmaluonnoksista sekä muista asiakirjoista, joista on määrä tehdä päätös (päätehtäväksi esitettävät asiakirjat).
2. Puheenjohtaja toimittaa jäsenille ja varajäsenille sähköpostitse vähintään kaksikymmentä työpäivää ennen täysistunnon alkua ehdotuksen esityslistaksi sekä siinä mainitut päätettäväksi esitettävät asiakirjat; istunnossa käsiteltävät asiakirjat lähetetään jäsenille ja varajäsenille sähköpostitse kulloisellakin virallisella kielellä. Samaan aikaan asiakirjat asetetaan saataville sähköisessä muodossa.
3. Lausunto-, selvitys- ja päätöslauselmaluonnokset pyritään kirjaamaan esityslistaan siinä järjestyksessä, jossa valiokunnat ovat ne hyväksyneet tai ne työjärjestyksen mukaisesti esitetään käsiteltäväksi; tällöin on otettava huomioon esityslistalla olevien asioiden sisällöllinen yhteys.
4. Ellei 2 kohdassa mainittua määräaika voida noudattaa, puheenjohtaja voi perustelluissa erityistapauksissa tehdä poikkeuksen ja ottaa esityslistalle päätettäväksi esitettävän asiakirjan, jos jäsenet ja varajäsenet ovat saaneet kyseisen asiakirjan valitsemallaan virallisella kielellä viimeistään viikko ennen täysistunnon alkua. Jos tätä menettelytapaa käytetään, puheenjohtajan on ilmoitettava syy siihen päätettäväksi esitettävän asiakirjan kansilehdellä.
5. Kirjalliset muutosehdotukset esityslistaan tulee jättää pääsihteerille vähintään kolme työpäivää ennen täysistunnon alkua.
6. Täysistunnon alkua välittömästi edeltävässä työvaliokunnan kokouksessa päätetään lopullisesta esityslistasta. Tässä kokouksessa työvaliokunta voi annettujen äänten kahden kolmasosan enemmistöllä hyväksyä esityslistalle kiireellisiä tai ajankohtaisia asioita, joiden käsittelyä ei voida lykätä seuraavaan täysistuntoon.

7. Työvaliokunta tai täysistunto voi komitean puheenjohtajan, poliittisen ryhmän tai 32 jäsenen ehdotuksesta päättää

- siirtää päätettäväksi esitetyn asiakirjan käsittelyn johonkin seuraavista täysistunnoista,

tai

- palauttaa päätettäväksi esitetyn asiakirjan asianomaiseen valiokuntaan käsiteltäväksi vielä kertaalleen.

Määräystä ei sovelleta tapauksiin, joissa päätettäväksi esitetyn asiakirjan hyväksymistä ei voida lykätä neuvoston, komission tai Euroopan parlamentin asettaman määräajan vuoksi.

Kaikki jossakin seuraavista täysistunnoista käsiteltäväksi siirrettyyn päätettäväksi esitettyyn asiakirjaan liittyvät, asianmukaisesti jätetyt muutosehdotukset siirtyvät sen mukana.

Kun asiakirja palautetaan asianomaiseen valiokuntaan, siihen liittyvät muutosehdotukset raukeavat, ja esittelijä arvioi, missä määrin niiden sisältö

- antaa hänelle aiheen muokata tekstiä ennakolta, ottaen huomioon asetetut määräajat,

ja/tai

- voi olla perusteena tehdä esittelijän muutosehdotuksia valiokunnassa käsiteltäville muutosehdotuksille määrätyn menettelyn mukaisesti.

Asiakirja merkitään valiokunnan esityslistaan päätettäväksi.

16 artikla – Täysistunnon avaaminen

Puheenjohtaja avaa täysistunnon ja ehdottaa esityslistan lopullista vahvistamista.

17 artikla – Julkisuus, vieraat ja vierailevat puhujat, ajankohtaiskysymykset

1. Täysistunnon kokoukset ovat julkisia, ellei täysistunto toisin päättää koko kokouksen tai esityslistan tietyn kohdan osalta.
2. Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission edustajat voivat osallistua täysistuntoihin. Heitä voidaan pyytää käyttämään puheenvuoroa.
3. Puheenjohtaja voi omasta aloitteestaan tai työvaliokunnan esityksestä kutsua arvovaltaisia vieraita puhumaan täysistuntoon. Tämän jälkeen voidaan käydä yleiskeskustelu, johon sovelletaan yleisiä puheaikasääntöjä.

4. Työvaliokunta voi 15 artiklan 1 ja 6 kohdan mukaisesti ehdottaa täysistunnolle yleiskeskustelun käymistä ajankohtaisista poliittisista kysymyksistä, jotka koskevat erityisesti alue- tai paikallistasoa ("ajankohtaiskysymykset"). Ajankohtaiskysymyksiä koskevassa keskustelussa sovelletaan yleisiä puheaikasääntöjä.

18 artikla – Puhe aika

1. Työvaliokunnan ehdotuksesta täysistunto määrää kokouksen alussa kussakin esityslistan kohdassa noudatettavan puheajan. Kokouksen aikana komitean puheenjohtaja päättää omasta tai jäsenen aloitteesta puheajan rajoittamisesta.
2. Yleisistä tai erityisistä aiheista käytävien keskustelujen kohdalla puheenjohtaja voi työvaliokunnan esityksestä ehdottaa täysistunnolle, että käytettävä puhe aika jaetaan poliittisten ryhmien ja maakohtaisten valtuuskuntien kesken.
3. Puhe aika on yleensä rajoitettu yhteen minuuttiin, jos puheenvuoro koskee pöytäkirjaa, työjärjestysluomautusta taikka lopullisesti vahvistettavan esityslistan muuttamista.
4. Jos puhuja ylittää hänelle myönnetyn puheajan, komitean puheenjohtaja voi yhden huomautuksen annettuaan keskeyttää puheenvuoron.
5. Jäsen voi tehdä keskustelun päättämistä koskevan esityksen, jonka komitean puheenjohtaja asettaa äänestykseen.

19 artikla – Puhujalista

1. Puheenvuoroa pyytävien jäsenten nimet merkitään pyyntöjen esittämisjärjestyksessä puhujalistaan, jonka mukaisesti komitean puheenjohtaja myöntää puheenvuorot. Hän varmistaa mahdollisuuksien mukaan sen, että eri poliittisia näkökantoja ja eri maiden valtuuskuntia edustavat puhujat saavat vuorotellen puheenvuoron.
2. Etusija voidaan kuitenkin antaa asiasta vastaavan valiokunnan esittelijälle sekä poliittisten ryhmien ja maakohtaisten valtuuskuntien edustajille, kun nämä haluavat puhua ryhmänsä tai valtuuskuntansa nimissä.
3. Kenelläkään ei ole oikeutta enempään kuin kahteen puheenvuoroon samasta aiheesta paitsi puheenjohtajan luvalla. Asianomaisten valiokuntien puheenjohtajille ja esittelijöille voidaan kuitenkin heidän pyynnöstään myöntää ylimääräinen puheenvuoro, jonka keston komitean puheenjohtaja määrää.

20 artikla – Työjärjestysuomautus

- Jäsenelle tulee antaa puheenvuoro, jos hän haluaa esittää työjärjestysuomautuksen tai kiinnittää puheenjohtajan huomion komitean työjärjestyksen laiminlyöntiin. Työjärjestysuomautuksen tulee liittyä käsiteltävänä olevaan asiaan tai esityslistaan.
- Työjärjestysuomautusta koskeva pyyntö on etusijalla kaikkiin muihin puheenvuoropyyntöihin nähden.
- Komitean puheenjohtaja päättää työjärjestysuomautuksessa esitetystä asiasta välittömästi työjärjestyksen määräysten mukaisesti ja ilmoittaa päätöksensä välittömästi sen jälkeen, kun työjärjestykseen on vedottu. Päätöksestä ei äänestetä.

21 artikla – Päätösvaltaisuus

- Täysistunto on päätösvaltainen, jos enemmistö jäsenistä on läsnä. Päätösvaltaisuus todetaan, jos joku jäsenistä sitä vaatii ja jos vähintään viisitoista jäsentä äänestää päätösvaltaisuuden toteamisen puolesta. Jos päätösvaltaisuuden toteamista ei ole vaadittu, kukin äänestys on pätevä läsnäolijoiden lukumäärästä riippumatta. Puheenjohtaja voi keskeyttää istunnon enintään kymmeneksi minuutiksi ennen päätösvaltaisuuden toteamista. Päätösvaltaisuuden toteamista vaatineet jäsenet lasketaan läsnäolijoiksi, vaikka he eivät enää olisikaan istuntopöydässä. Mikäli paikalla on alle viisitoista jäsentä, puheenjohtaja voi todeta, että kokous ei ole päätösvaltainen.
- Jos todetaan, että istunto ei ole päätösvaltainen, kaikki äänestystä edellyttävät esityslistan kohdat siirretään seuraavaan kokouspäivään, jolloin täysistunto on siirrettyjen esityslistan kohtien osalta päätösvaltainen läsnä olevien jäsenten lukumäärästä riippumatta.

22 artikla – Äänestäminen

- Täysistunto päättää asioista annettujen äänten enemmistöllä, ellei työjärjestyksessä toisin määrätä.
- Kantansa voi ilmaista puolesta, vastaan tai pidättymällä äänestämisestä. Enemmistöä laskettaessa huomioon otetaan vain puolesta ja vastaan annetut äänet. Jos äänet menevät tasan, teksti tai esitys, josta äänestettiin, katsotaan hylätyksi.
- Jos äänenlaskun tuloksen oikeellisuutta epäillään, äänestys voidaan uusida puheenjohtajan määräyksestä tai jos joku jäsenistä sitä vaatii ja jos vähintään viisitoista jäsentä äänestää äänestyksen uusimista koskevan vaatimuksen puolesta.
- Puheenjohtajan, poliittisen ryhmän tai vähintään 32 jäsenen ehdotuksesta, joka on tehtävä ennen lopullisen esityslistan hyväksymistä, täysistunto voi päättää, että yhdestä tai useammasta esityslistalla olevasta asiasta äänestetään nimiäänestyksellä, jonka tulos kirjataan täysistunnon pöytäkirjaan. Ellei täysistunto toisin päättää, nimiäänestystä ei käytetä muutosehdotuksista äänestettäessä.

- Puheenjohtajan, poliittisen ryhmän tai vähintään 32 jäsenen ehdotuksesta voidaan päättää toimittaa salainen äänestys, kun päätös koskee henkilökysymyksiä.
- Puheenjohtaja voi milloin tahansa päättää, että äänestys suoritetaan elektronisella äänestyslaitteistolla.

23 artikla – Muutosehdotusten jättäminen

- Vain jäsenet ja asianmukaisesti valtuutetut varajäsenet voivat tehdä muutosehdotuksia päätettäväksi esitettyihin asiakirjoihin noudattaen vaadittua muutosehdotusten jättämistapaa. Tämä koskee myös esittelijäksi nimettyä varajäsentä, jolla ei ole nimenomaista sijaisuutusta, kun kyseessä on teksti, jonka esittelijä hän itse on.

Oikeutta tehdä muutosehdotuksia voi yksittäisessä täysistunnossa käyttää ainoastaan joko jäsen tai hänen asianmukaisesti valtuutettu varajäsenensä. Ennen komitean jäsenyyden tai varajäsenyyden päättymistä tai valtuutuksen antamista tai perumista asianmukaisesti jätetyt muutosehdotukset säilyttävät pätevyytensä.

- Päätettäväksi esitettyä asiakirjaa koskevia muutosehdotuksia voivat tehdä joko poliittiset ryhmät tai vähintään kuuden jäsenen tai asianmukaisesti valtuutetun varajäsenen muodostama ryhmä, jonka jäsenien nimet on mainittava, sanotun kuitenkin rajoittamatta 26 artiklan 1 kohdan soveltamista. Maakohtaiset valtuuskunnat, joissa on vähemmän kuin kuusi jäsentä, voivat tehdä muutosehdotuksia, kun niiden tekijöinä ovat valtuuskunnan kaikki jäsenet tai näiden asianmukaisesti valtuutetut varajäsenet ja kun niissä mainitaan heidän nimensä.
- Muutosehdotukset on toimitettava pääsihteerille vähintään yhdeksän työpäivää ennen täysistunnon avaamista. Heti kun muutosehdotukset on käännetty, mutta viimeistään neljä työpäivää ennen täysistunnon avaamista, niiden on oltava käytettävissä sähköisessä muodossa.

Muutosehdotukset käännetään ensisijaisina ja toimitetaan esittelijälle, jotta tällä on mahdollisuus toimittaa omat muutosehdotuksensa pääsihteeristöön vähintään kaksi työpäivää ennen täysistunnon avaamista. Esittelijän tekemien muutosehdotusten tulee nimenomaisesti kytkeytyä yhteen tai useampaan 1 kohdassa tarkoitettuun muutosehdotukseen. Esittelijän tekemiin muutosehdotuksiin voi tutustua vasta täysistunnon avaamisesta alkaen.

Puheenjohtaja voi 15 artiklan 4 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa lyhentää muutosehdotusten jättämistä koskevan määräajan kolmeen työpäivään ennen täysistunnon avaamista. Määräaika ei koske 15 artiklan 6 kohdassa tarkoitettuihin kiireellisiin asioihin tehtyjä muutosehdotuksia.

- Kaikki muutosehdotukset jaetaan jäsenille ennen täysistunnon alkua.

24 artikla – Muutosehdotusten käsittely

1. Jos samaan päätettäväksi esitetyn asiakirjan osaan on ehdotettu yhtä tai useampaa muutosta, puheenjohtaja, esittelijä tai kyseisten muutosehdotusten tekijät voivat poikkeustapauksissa tehdä käsittelyn aikana kompromissiehdotuksia. Kompromissiehdotuksen teksti tulee mahdollisuuksien mukaan toimittaa kirjallisena etukäteen komitean puheenjohtajalle ja pääsihteeristöön ennen kyseisen asiakohdan käsittelyn aloittamista.
2. Muutosehdotuksista äänestetään koko tekstin numerointijärjestyksessä noudattaen seuraavaa etusijaistamista:

— esittelijän tekemät muutosehdotukset,

— kompromissiehdotukset, ellei joku alkuperäisten muutosehdotusten tekijöistä vastusta sitä,

— muut muutosehdotukset.

Jos esittelijän muutosehdotus tai kompromissiehdotus hyväksytään, ne mitätöivät kaikki niiden pohjana olevat muutosehdotukset.

Puheenjohtaja voi äänestyyttää useista muutosehdotuksista samanaikaisesti, jos niiden sisältö ja tarkoituksiperät ovat samansuuntaiset.

3. Esittelijä voi laatia omaa lausunto- tai selvitysluonnostaan koskevista muutosehdotuksista niiden ehdotusten luettelon, joiden hyväksymistä hän suositaa. Jos esittelijä on tehnyt äänestys-suosituksen, puheenjohtaja voi äänestyyttää kaikista äänestys-suosituksen käsittämistä muutosehdotuksista yhdessä. Jokainen jäsen voi esittää äänestys-suositukseen vastalauseen, jossa on ilmoitettava, mistä muutosehdotuksista on äänestettävä erikseen.
4. Muutosehdotukset asetetaan etusijalle siihen tekstiin nähden, jota ne koskevat, ja niistä äänestetään ennen kuin itse tekstistä äänestetään.
5. Jos samaan tekstikohtaan tehdään kaksi tai useampia toisensa kumoavia muutosehdotuksia, etusijalle asetetaan se, joka eroaa eniten alkuperäisestä tekstistä, ja siitä äänestetään ensin.

Puheenjohtaja ilmoittaa ennen äänestystä, mitätöikö tietyn muutosehdotuksen hyväksyminen yhden tai useampia muita muutosehdotuksia joko siksi, että kyseiset samaa tekstikohtaa koskevat muutosehdotukset kumoavat toisensa, tai siksi, että ne aiheuttavat ristiriidan. Mitätöityneestä muutosehdotuksesta äänestetään vain, jos sen tekijät kiistävät mitätöitymisen ja jos täysistunto hyväksyy kyseisestä muutosehdotuksesta äänestämisen.

6. Lopuksi äänestetään mahdollisesti muutetun tekstin sanamuodosta kokonaisuudessaan. Lausunto, joka ei saa annettu-

jen äänen enemmistöä tuekseen, palautetaan toimivaltaiseen valiokuntaan tai se mitätöityy.

25 artikla – Kiireelliset lausunnot ja selvitykset

Kiireellisissä tapauksissa, joissa normaalimenettelyin ei voida noudattaa neuvoston, komission tai Euroopan parlamentin asettamaa määräaikaakaan mutta vastaava valiokunta on hyväksynyt lausunto- tai selvitysluonnoksen yksimielisesti, puheenjohtaja toimittaa sen neuvoston, komission ja Euroopan parlamentin tietoon. Lausunto- tai selvitysluonnos käsitellään muuttamattomana seuraavassa täysistunnossa. Kaikkiin tällaisia lausuntoja tai selvityksiä koskeviin asiakirjoihin on merkittävä, että kyseisessä tapauksessa sovelletaan kiireellisyyssmenettelyä.

26 artikla – Yksinkertaistettu menettely

1. Lausunto- tai selvitysluonnos, joka on hyväksytty (päävastuullisessa) valiokunnassa yksimielisesti, annetaan täysistunnon hyväksyttäväksi sellaisenaan, paitsi jos vähintään 32 jäsentä tai asianmukaisesti valtuutettua sijaista tai poliittinen ryhmä on esittänyt siihen muutosta 23 artiklan 3 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti. Tässä tapauksessa muutosehdotus käsitellään täysistunnossa. Esittelijä esittelee lausunto- tai selvitysluonnoksen täysistunnossa, ja siitä voidaan käydä keskustelua. Se toimitetaan jäsenille yhdessä esityslistan kanssa.
2. Jos (päävastuullinen) valiokunta katsoo, että ehdotus, josta on pyydetty lausuntoa tai selvitystä, ei anna aiheutta komitean kannanottoon tai muutosehdotuksiin, se voi ehdottaa, ettei varauksia esitetä. Ehdotus annetaan täysistunnon hyväksyttäväksi ilman keskustelua.

27 artikla – Täysistunnon päättäminen

Ennen täysistunnon päättämistä puheenjohtaja ilmoittaa seuraavan istunnon paikan ja ajankohdan sekä mahdollisesti tiedossa olevat esityslistan kohdat.

28 artikla – Tunnukset

1. Komitea tunnustaa ja omaksuu seuraavat unionin tunnukset:
 - a) lippu, jossa on sinisellä pohjalla kahdentoista kultaisen tähden muodostama ympyrä;
 - b) hymni, jonka perustana on "Oodi ilolle" Ludwig van Beethovenin yhdeksännessä sinfoniasta;
 - c) tunnuslause, joka on "Moninaisuudessaan yhtenäinen".
2. Komitea viettää Eurooppa-päivää toukokuun 9 päivänä.
3. Lippua käytetään kaikissa alueiden komitean rakennuksissa ja virallisissa tilaisuuksissa.

4. Hymni esitetään kunkin järjestäytymisistunnon ja muiden juhlaistuntojen alussa etenkin, kun toivotetaan tervetulleiksi valtion- tai hallitusten päämiehiä tai vastaanotetaan unionin laajentumisen jälkeen komiteaan liittyviä uusia jäseniä.

3 LUKU

TYÖVALIOKUNTA JA KOMITEAN PUHEENJOHTAJA

29 artikla – Työvaliokunnan kokoonpano

Työvaliokunnan muodostavat

- a) puheenjohtaja;
- b) ensimmäinen varapuheenjohtaja;
- c) yksi varapuheenjohtaja kustakin jäsenvaltiosta;
- d) 27 muuta jäsentä;
- e) poliittisten ryhmien puheenjohtajat.

Puheenjohtajan, ensimmäisen varapuheenjohtajan ja poliittisten ryhmien puheenjohtajien lisäksi kustakin maakohtaisesta valtuuskunnasta työvaliokuntaan valittavien jäsenten määrä on seuraava:

- kolme jäsentä: Saksa, Espanja, Ranska, Italia, Puola, Yhdistynyt kuningaskunta,
- kaksi jäsentä: Belgia, Bulgaria, Tšekin tasavalta, Tanska, Kreikka, Irlanti, Liettua, Unkari, Alankomaat, Itävalta, Portugali, Romania, Slovakia, Suomi, Ruotsi,
- yksi jäsen: Viro, Kypros, Latvia, Luxemburg, Malta, Slovenia.

30 artikla – Työvaliokunnan jäsenten sijaiset

1. Kukin maakohtainen valtuuskunta nimeää keskuudestaan työvaliokunnan jäsenilleen, puheenjohtajaa ja ensimmäistä varapuheenjohtajaa lukuun ottamatta, jäsenen tai varajäsenen henkilökohtaiseksi sijaiseksi.
2. Kukin poliittinen ryhmä nimeää keskuudestaan puheenjohtajalleen jäsenen tai varajäsenen henkilökohtaiseksi sijaiseksi.
3. Henkilökohtaisella sijaisella on kokouksissa läsnäolo-, puhe- ja äänioikeus vain hänen edustaessaan nimenomaista työvaliokunnan jäsentä. Äänioikeuden siirrosta tulee ilmoittaa pääsihteerille kirjallisesti ennen kyseistä kokousta.

31 artikla – Vaalimääräykset

1. Täysistunto valitsee työvaliokunnan kahdeksi ja puoleksi vuodeksi.
2. Vaalit toimitetaan 11 ja 12 artiklan mukaisesti väliaikaisen puheenjohtajan johdolla. Tieto ehdokkaaksi asettumisesta tulee toimittaa pääsihteerille kirjallisesti vähintään tunti ennen täysistunnon alkua. Vaalit voidaan toimittaa ainoastaan, jos vähintään kaksi kolmannelta jäsenistä on läsnä.

32 artikla – Puheenjohtajan ja ensimmäisen varapuheenjohtajan vaali

1. Ennen vaalia ehdokkaat puheenjohtajan ja ensimmäisen varapuheenjohtajan tehtävään voivat käyttää täysistunnossa lyhyen puheenvuoron. Puheaika on kaikille sama, ja sen vahvistaa väliaikainen puheenjohtaja.
2. Puheenjohtajan ja ensimmäisen varapuheenjohtajan vaali toimitetaan erikseen. Heidät valitaan, jos he saavat tuekseen enemmistön annetuista äänistä.
3. Äänestyksessä hyväksytään puoltoäänät ja äänestämistä pidättäminen. Enemmistöä laskettaessa otetaan huomioon vain puoltoäänät.
4. Jos kukaan ehdokkaista ei ensimmäisellä äänestyskierroksella saa tuekseen enemmistöä, järjestetään toinen äänestyskierros, jolloin valituksi tulee se ehdokas, joka on saanut eniten annettuja ääniä. Äänten mennessä tasan ratkaisee arpa.

33 artikla – Jäsenten valitseminen työvaliokuntaan

1. Niiden maakohtaisten valtuuskuntien ehdokkaista, jotka ovat asettaneet vain yhden ehdokkaan niille varatuille paikoille, voidaan laatia yhteislista. Lista voidaan hyväksyä yhdellä äänestyskierroksella, jos se saa tuekseen enemmistön annetuista äänistä.

Jos yhteistä ehdokaslistaa ei hyväksytä tai maakohtaisia ehdokkaita on asetettu enemmän kuin kyseiselle valtuuskunnalle on työvaliokunnassa varattu paikkoja, kullekin paikalle valittavasta jäsenestä äänestetään erikseen; tällöin sovelletaan puheenjohtajan ja ensimmäisen varapuheenjohtajan vaalia koskevia määräyksiä 31 artiklan ja 32 artiklan 2–4 kohdan mukaisesti.

2. Poliittisten ryhmien puheenjohtajien valitsemiseksi työvaliokuntaan täysistunnolle esitetään hyväksyttäväksi nimilista.

34 artikla – Sijaisten valitseminen

Työvaliokunnan jäsenen valinnan yhteydessä hänelle valitaan myös henkilökohtainen sijainen.

35 artikla – Lisävaalit vapautuneiden työvaliokuntapaikkojen täyttämiseksi

Kun työvaliokunnan jäsenen tai hänen henkilökohtaisen sijaisensa jäsenyys komiteassa päättyy, tai hän eroaa työvaliokunnasta, vapautuva paikka täytetään jäljellä olevaksi toimikaudeksi 29–34 artiklan mukaisesti. Lisävaalit vapautuneen työvaliokuntapaikan täyttämiseksi järjestetään täysistunnossa puheenjohtajan tai hänen sijaisensa johdolla 38 artiklan 3 kohdan määräyksiä noudattaen.

36 artikla – Työvaliokunnan tehtävät

Työvaliokunnan tehtävät ovat seuraavat:

- a) poliittisen ohjelman laatiminen ja esittäminen täysistunnolle työvaliokunnan toimikauden alussa ja ohjelman toteuttamisen seuranta. Työvaliokunta antaa toimikautensa lopussa täysistunnolle selonteon poliittisen ohjelmansa toteuttamisesta;
- b) täysistunnon ja valiokuntien työskentelyn organisointi ja koordinointi;
- c) valiokuntien vuotuisten työohjelmien hyväksyminen niiden esityksestä;
- d) yleisvastuu taloudellisista, organisatorisista ja hallinnollisista asioista, jotka koskevat jäseniä ja varajäseniä; komitean, sen pääsihteeristön ja komitean elinten sisäinen organisaatio, organisaatiokaavio mukaan luettuna;
- e) mahdollisuus
 - perustaa jäsentensä tai komitean jäsenten keskuudesta työryhmiä avukseen erityistapauksissa; työryhmissä voi olla enintään kahdeksan jäsentä,
 - kutsua kokouksiinsa muita komitean jäseniä heidän asiantuntemuksensa tai tehtäviensä perusteella sekä myös ulkopuolisia henkilöitä;
- f) pääsihteerin sekä 69 artiklassa tarkoitettujen virkamiesten ja muun henkilöstön palvelukseen ottaminen;
- g) komitean tuloista ja menoista laaditun ennakoarvion esittäminen täysistunnolle 72 artiklan mukaisesti;
- h) lupien myöntäminen kokousten pitämiseksi komitean tavantomaisen toimipaikan ulkopuolella;
- i) työryhmien, alueiden komitean ja jäsen ehdokasvaltioiden sekakomiteoiden ja muiden sellaisten poliittisten elinten, joihin

komitean jäsenet osallistuvat, muodostamista ja työskentelytapaa koskevien määräysten antaminen;

- j) jos täysistunto ei pysty päättämään asiasta määräajassa, päätöksen tekeminen joko komitean puheenjohtajan tai 53 ja 54 artiklan mukaisesti toimivan toimivaltaisen valiokunnan esittämästä ehdotuksesta kanteen nostamiseksi Euroopan unionin tuomioistuimessa. Päätös tehdään 37 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetun päätösvaltaisuuden toteamisen jälkeen ja annettujen äänten enemmistöllä. Kun päätös asiasta on tehty, komitean puheenjohtaja panee kanteen vireille komitean puolesta ja esittää kanteen jatkamisen täysistunnon päätettäväksi seuraavassa istunnossa. Jos täysistunto 21 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetun päätösvaltaisuuden toteamisen jälkeen asettuu 13 artiklan g kohdassa vaadittavalla enemmistöllä vastustamaan kannetta, komitean puheenjohtaja peruuttaa sen.

37 artikla – Työvaliokunnan kokoonkutsuminen, päätösvaltaisuus ja päätöksenteko

1. Puheenjohtaja kutsuu työvaliokunnan kokoon ja päättää kokouksen ajankohdasta ja esityslistasta yhteisymmärryksessä ensimmäisen varapuheenjohtajan kanssa. Työvaliokunta koontuu vähintään kerran neljännesvuosittain tai 14 päivän kuluessa vähintään neljäsosan työvaliokunnan jäsenistä yhdessä kirjallisesti esittämän vaatimuksen vastaanottamisesta.
2. Työvaliokunta on päätösvaltainen, kun vähintään puolet sen jäsenistä on läsnä. Päätösvaltaisuus todetaan, jos joku jäsenistä sitä vaatii ja jos vähintään kuusi jäsentä äänestää vaatimuksen puolesta. Jos päätösvaltaisuuden toteamista ei ole vaadittu, kukin äänestys on pätevä läsnäolijoiden lukumäärästä riippumatta. Jos todetaan, että kokous ei ole päätösvaltainen, työvaliokunta voi jatkaa käsittelyä, mutta äänestykset siirretään seuraavaan kokoukseen.
3. Työvaliokunta tekee päätöksensä annettujen äänten enemmistöllä, ellei tässä työjärjestyksessä toisin määrätä. Asiassa noudatetaan 22 artiklan 2 ja 5 kohdan määräyksiä.
4. Työvaliokunnan päätöksen valmistelemiseksi puheenjohtaja antaa pääsihteerin tehtäväksi laatia kutakin käsittelyyn tulevaa asiaa koskevat asiakirjat ja päätösuositukset, jotka liitetään esityslistaan.
5. Asiakirjat on lähetettävä jäsenille sähköpostitse vähintään 10 päivää ennen kokouksen alkua. Työvaliokunnan asiakirjoja koskevien muutosehdotusten on oltava pääsihteerillä viimeistään kolmantena työpäivänä ennen työvaliokunnan kokouksen alkua siten, että ne on jätetty vaadittuja menettelyjä noudattaen, ja heti kun ne on käännetty, ne on asetettava saataville sähköisessä muodossa.

6. Puheenjohtaja voi käyttää kirjallista menettelyä poikkeuksellisissa tapauksissa hyväksynnän saamiseksi muulle kuin henkilöitä koskevalle päätökselle. Puheenjohtaja osoittaa tällöin jäsenille asiaa koskevan päätösehdotuksen ja pyytää heitä esittämään mahdolliset varaumansa kirjallisesti viiden työpäivän kuluessa. Jos vastalauseita ei esitetä, päätös hyväksytään.

38 artikla – Puheenjohtaja

1. Puheenjohtaja johtaa komitean työskentelyä.
2. Puheenjohtaja edustaa komiteaa. Hän voi siirtää valtuutensa toiselle.
3. Jos puheenjohtaja ei ole läsnä tai on estynyt, hänen sijaisenaan toimii ensimmäinen varapuheenjohtaja; jos tämä ei ole läsnä tai on estynyt, puheenjohtajan sijaisena toimii joku muista varapuheenjohtajista.

Lausunnot, selvitykset ja päätöslauselmat – työvaliokunnassa sovellettava menettely

39 artikla – Lausunnot – oikeusperusta

Komitea antaa lausuntonsa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 307 artiklan nojalla

- a) Euroopan parlamentin, neuvoston tai komission pyynnöstä perussopimuksissa määrätyissä tapauksissa sekä muissa kyseisten toimielimien aiheellisiksi katsomissa tapauksissa, erityisesti rajojen yli ulottuvan yhteistyön osalta;
- b) omasta aloitteestaan aiheellisiksi katsomissaan tapauksissa;
- c) kun talous- ja sosiaalikomitealta on pyydetty lausunto Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 304 artiklan nojalla ja alueiden komitea katsoo asiaan liittyvän erityisiä alueellisia etuja.

40 artikla – Lausunnot ja selvitykset – valiokunnan nimeäminen

1. Puheenjohtaja osoittaa neuvoston, komission tai Euroopan parlamentin esittämät lausunto- ja selvityspyynnöt niiden saavuttua kyseisestä aiheesta kulloinkin vastaavalle valiokunnalle. Päätöksistä ilmoitetaan työvaliokunnalle seuraavassa kokouksessa.
2. Jos lausunnon tai selvityksen aihe kuuluu useamman kuin yhden valiokunnan toimialaan, puheenjohtaja nimeää päävastuullisen valiokunnan, ja tarvittaessa puheenjohtaja voi ehdottaa työvaliokunnalle kyseisten valiokuntien edustajista koostuvan työryhmän perustamista.
3. Jos valiokunta ei ole tyytyväinen puheenjohtajan 1 ja 2 kohdan mukaisesti tekemään päätökseen, se voi puheenjohtajansa välityksellä pyytää työvaliokuntaa tekemään asiasta päätöksen.

41 artikla – Yleisesittelijän nimeäminen

1. Jos valiokunta ei pysty laatimaan lausunto- tai selvitysluonnosta neuvoston, komission tai Euroopan parlamentin asettamassa määräajassa, työvaliokunta voi ehdottaa, että täysistunto nimeää yleisesittelijän, joka laatii lausunto- tai selvitysluonnoksensa suoraan täysistunnolle.
2. Jos täysistunto ei neuvoston, komission tai Euroopan parlamentin asettaman määräajan puitteissa ehdi nimetä yleisesittelijää kokouksessaan, puheenjohtaja voi nimetä yleisesittelijän, ja täysistunnolle tiedotetaan asiasta seuraavassa kokouksessa.
3. Kummassakin tapauksessa asianomainen valiokunta kokoontuu mahdollisuuksien mukaan käymään lausunnon tai selvityksen aihetta kartoittavaa yleiskeskustelua.

42 artikla – Oma-aloitteiset lausunnot ja selvitykset

1. Kolme työvaliokunnan jäsentä, valiokunta puheenjohtajansa välityksellä tai 32 komitean jäsentä voi ehdottaa työvaliokunnalle oma-aloitteisen lausunnon tai selvityksen laatimista. Ehdotus perusteluineen on jätettävä työvaliokunnalle yhdessä 37 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen muiden asiakirjojen kanssa ja mahdollisuuksien mukaan ennen kuin vuotuisesta työohjelmasta päätetään.
2. Työvaliokunta päättää oma-aloitteisten lausuntojen tai selvitysten laatimisehdotuksista annettujen äänten kolmen neljäosan enemmistöllä. Lausunnot tai selvitykset osoitetaan 40 artiklan mukaisesti asianomaisten valiokuntien valmisteltaviksi. Puheenjohtaja saattaa täysistunnon tietoon kaikki työvaliokunnan päätökset oma-aloitteisten lausuntojen tai selvitysten laatimisesta ja niiden osoittamisesta valiokuntien valmisteltaviksi.
3. Tätä artiklaa sovelletaan vastaavasti 39 artiklan c kohdassa mainittuihin lausuntoihin.

43 artikla – Päätöslauselmien esittäminen

1. Päätöslauselmia tulee ottaa esityslistalle ainoastaan, jos ne käsittelevät Euroopan unionin toiminta-aloihin liittyviä aiheita, koskevat alue- ja paikallisyhteisöjen kannalta tärkeitä kysymyksiä ja ovat ajankohtaisia.
2. Ehdotuksia päätöslauselmiksi tai niiden laatimiseksi voivat tehdä poliittiset ryhmät tai vähintään 32 jäsenen yhteenliittymät. Ehdotukset on annettava työvaliokunnalle kirjallisina, ja niistä on käytävä ilmi ehdottajien nimet tai ehdottava poliittinen ryhmä. Ehdotukset on toimitettava pääsihteerille vähintään kolme työpäivää ennen työvaliokunnan kokouksen alkamista.

3. Jos työvaliokunta päättää, että komitean tulee käsitellä päätöslauselmaluonnosta tai käsitellä ehdotusta päätöslauselman laatimiseksi, se voi vaihtoehtoisesti
- 15 artiklan 1 kohdan mukaisesti merkitä päätöslauselmaluonnoksen käsittelyn täysistunnon alustavaan esityslistaan;
 - nimetä asiasta vastaavan valiokunnan, jolle se asettaa määräajan päätöslauselmaluonnoksen valmistelemiseksi. Valiokunta valmistelee päätöslauselmaluonnoksen lausunto- tai selvitysluonnoksia koskevan valmistelumenettelyn mukaisesti. Tässä tapauksessa ei sovelleta 51 artiklan määräyksiä;
 - 15 artiklan 6 kohdan toisen virkkeen nojalla merkitä päätöslauselmaluonnoksen käsittelyn seuraavan täysistunnon esityslistaan. Tällainen päätöslauselmaluonnos käsitellään täysistunnon toisena päivänä.
4. Päätöslauselmaluonnokset, jotka koskevat 43 artiklan 2 kohdassa asetetun määräajan jälkeen sattuneita odottamattomia tapahtumia (kiireelliset päätöslauselmat) ja jotka ovat 43 artiklan 1 kohdan määräysten mukaisia, voidaan toimittaa työvaliokunnan kokouksen alussa. Mikäli työvaliokunta toteaa ehdotuksen koskevan komitean tehtävien ydinaluetta, se käsitellään 43 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti. Jokainen jäsen voi esittää täysistunnossa muutosehdotuksia kiireellisiin päätöslauselmaluonnoksiin.

44 artikla – Lausuntojen, selvitysten ja päätöslauselmien tunnetuksi tekeminen

Työvaliokunta vastaa komitean lausuntoja, selvityksiä ja päätöslausemia koskevasta tiedotustoiminnasta.

4 LUKU

VALIOKUNNAT

45 artikla – Kokoonpano ja vastualueet

- Kunkin viisivuotisen toimikauden alussa täysistunto muodostaa valiokuntia, jotka valmistelevat täysistunnossa käsiteltäviä asioita. Täysistunto päättää valiokuntien koostumuksesta ja vastuualueista työvaliokunnan ehdotuksen perusteella.
- Valiokuntien kokoonpanon tulee heijastaa komitean jäsenistön jakautumaa jäsenvaltioittain.
- Komitean jäsenen tulee kuulua vähintään yhteen, ja hän saa kuulua enintään kahteen valiokuntaan. Työvaliokunta voi myöntää niille maakohtaisille valtuuskunnille, joissa on vähemmän jäseniä kuin komiteassa on valiokuntia, poikkeuksia tästä säännöstä.

46 artikla – Valiokunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat

- Jokainen valiokunta valitsee jäsentensä keskuudesta ensimmäisessä kokouksessaan puheenjohtajan, ensimmäisen varapuheenjohtajan ja tarvittaessa enintään kaksi varapuheenjohtajaa.
- Jos ehdokaiden määrä on sama kuin täytettävien paikkojen määrä, vaali voi tapahtua avoäänestyksenä. Muussa tapauksessa tai jos vähintään kuudesosa valiokunnan jäsenistä sitä vaatii, vaali suoritetaan noudattaen 32 artiklan 2–4 kohdan mukaista menettelyä kuten komitean puheenjohtajan ja ensimmäisen varapuheenjohtajan vaalissa.
- Kun valiokunnan jäsenen jäsenyys komiteassa päättyy, tai hän eroaa valiokunnan puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan paikalta, vapautuva paikka täytetään tämän artiklan määräysten mukaisesti.

47 artikla – Valiokuntien tehtävät

- Valiokunnat käsittelevät unionin politiikkoja täysistunnon niille 45 artiklan perusteella myöntämien toimivaltuuksien mukaisesti. Ne valmistelevat etenkin lausunto-, selvitys- ja päätöslauselmaluonnoksia, jotka esitetään täysistunnolle hyväksyttäväksi.
- Valiokunnat laativat vuosittaiset työohjelmansa komitean ensisijaisten poliittisten tavoitteiden mukaisesti ja esittävät ne työvaliokunnan hyväksyttäväksi.

48 artikla – Valiokuntien kokoonkutsuminen ja esityslista

- Kokousajankohdasta ja esityslistasta päättää valiokunnan puheenjohtaja yhteisymmärryksessä ensimmäisen varapuheenjohtajan kanssa.
- Valiokunta kokoontuu valiokunnan puheenjohtajan kutsusta. Kutsu tavanomaiseen kokoukseen sekä kokouksen esityslista tulee toimittaa jäsenille vähintään neljä viikkoa ennen kokousta.
- Neljäsosan jäsenistä kirjallisesti niin vaatiessa valiokunnan puheenjohtajan on kutsuttava kokoon valiokunnan ylimääräinen kokous, joka pidetään neljän viikon kuluessa siitä, kun vaatimus on esitetty. Ylimääräistä kokousta vaatineet jäsenet laativat kokouksen esityslistan. Se toimitetaan jäsenille kokouskutsun yhteydessä.
- Lausuntoluonnokset ja muut käsitteilyyn kuuluvat asiakirjat, jotka on käännettävä ja asetettava saataville ennen kokousta, on toimitettava valiokunnan sihteeristöön viimeistään viisi viikkoa ennen kyseistä kokousta. Ne jaetaan jäsenille sähköpostitse vähintään kymmenen työpäivää ennen kokousta. Puheenjohtaja voi poikkeustapauksissa muuttaa edellä mainittuja määräaikoja.

49 artikla – Julkisuus

1. Valiokuntien kokoukset ovat julkisia, ellei valiokunta toisin päättää koko istunnon tai esityslistan tietyn kohdan osalta.
2. Euroopan parlamentin, neuvoston sekä komission edustajia ja muita henkilöitä voidaan kutsua osallistumaan valiokuntien kokouksiin ja vastaamaan jäsenten kysymyksiin.

50 artikla – Lausuntojen ja selvitysten laatimista koskevat määräajat

1. Valiokunta esittää lausunto- tai selvitysluonnoksen toimielinten välisen aikataulun mukaisessa määräajassa. Se pitää lausunto- tai selvitysluonnoksen käsittelyä varten enintään kaksi kokousta, joihin ei lasketa työskentelyn järjestelyn vuoksi pidettävää ensimmäistä kokousta.
2. Poikkeustapauksissa työvaliokunta voi hyväksyä useampien kokouksien pitämisen lausunto- tai selvitysluonnoksen käsittelemiseksi tai pidentää luonnoksen esittämiseksi annettua määräaikaa.

51 artikla – Lausuntojen ja selvitysten sisältö

1. Komitean lausunto tai selvitys sisältää käsiteltävää aihetta koskevat komitean näkemykset ja suositukset sekä mahdollisesti konkreettisia muutosehdotuksia asiakirjaan, josta komiteaa kuullaan.
2. Komitean lausuntoihin sisältyy nimenomainen viittaus toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden soveltamiseen.
3. Lausunnoissa ja selvityksissä arvioidaan lisäksi aina kun se on mahdollista, millaisia ovat odotettavissa olevat hallinnolliset vaikutukset sekä alue- ja paikallistasoon kohdistuvat taloudelliset vaikutukset.
4. Esittelijä vastaa siitä, että tarpeen vaatiessa lausuntoon laaditaan perusteluosa. Siitä ei äänestetä. Perusteluosan täytyy kuitenkin sanonnaltaan noudattaa lausuntoa, josta on äänestetty.

52 artikla – Komitean lausuntojen jatkotoimet

1. Kun komitea on hyväksynyt lausunnon, lausuntoluonnoksen laatimisesta vastaavaksi nimetyn valiokunnan puheenjohtaja ja esittelijä seuraavat pääsihteeristön avustuksella komitealle esitetyn lausuntopyynnön perustana olevan menettelyn kulua.
2. Valiokunta voi katsoa tarpeelliseksi pyytää työvaliokunnalta luvan laatia samasta aiheesta tarkistettu lausuntoluonnos, josta mahdollisuuksien mukaan vastaa sama esittelijä, jotta kyetään ottamaan huomioon komitealle esitetyn lausuntopyynnön perustana olevan menettelyn eteneminen ja reagoimaan siihen.

3. Valiokunta kokoontuu mahdollisuuksien mukaan keskustelemaan tarkistetusta lausuntoluonnoksesta ja hyväksymään sen, minkä jälkeen se toimitetaan käsiteltäväksi seuraavaan täysistuntoon.
4. Jos komitealle esitetyn lausuntopyynnön perustana oleva menettely on edennyt vaiheeseen, jossa valiokunta ei ehdi ottaa asiaan kantaa, valiokunnan puheenjohtaja ilmoittaa siitä suoraan komitean puheenjohtajalle, jotta voidaan käyttää 41 artiklan mukaista menettelyä yleisesittelijän nimeämiseksi.

53 artikla – Kanne toissijaisuusperiaatteen noudattamatta jättämisestä

1. Komitean puheenjohtaja tai valiokunta, jolle lausuntoluonnoksen laatiminen oli annettu tehtäväksi, voi ehdottaa kanteen nostamista Euroopan unionin tuomioistuimessa toissijaisuusperiaatteen noudattamatta jättämisestä, kun on kyse sellaisesta lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävästä säädöksestä, jonka hyväksyminen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaan edellyttää komitean kuulemista.
2. Valiokunta tekee päätöksensä annettujen äänten enemmistöllä 59 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun päätösvaltaisuuden toteamisen jälkeen. Valiokunnan esitys osoitetaan päätöstä varten täysistunnolle 13 artiklan g kohdan mukaisesti tai työvaliokunnalle 36 artiklan j kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa. Valiokunta perustelee ehdotuksensa seikkaperäisessä selvityksessä, jossa esitetään tarvittaessa syyt tehdä kiireellinen päätös 36 artiklan j kohdan nojalla.

54 artikla – Komitean pakollisen kuulemisen laiminlyöminen

1. Jos komiteaa ei ole kuultu tapauksissa, joista määrätään Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa, komitean puheenjohtaja tai jokin valiokunnista voi ehdottaa täysistunnolle 13 artiklan g kohdan mukaisesti tai työvaliokunnalle 36 artiklan j kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa kanteen nostamista Euroopan unionin tuomioistuimessa.
2. Valiokunta tekee päätöksensä annettujen äänten enemmistöllä 59 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun päätösvaltaisuuden toteamisen jälkeen. Valiokunta perustelee ehdotuksensa seikkaperäisessä selvityksessä, jossa esitetään tarvittaessa syyt tehdä kiireellinen päätös 36 artiklan j kohdan nojalla.

55 artikla – Kertomus lausuntojen vaikutuksesta

Pääsihteeristö esittää vähintään kerran vuodessa täysistunnolle kertomuksen komitean lausuntojen vaikutuksesta. Se perustuu eritoten kunkin toimivaltaisen valiokunnan pääsihteeristöön tätä tarkoitusta varten toimittamaan aineistoon sekä asianomaisista toimielimistä kerättyihin tietoihin.

56 artikla – Esittelijät

1. Lausunto- tai selvitysluonnoksen valmistelemiseksi valiokunta nimeää puheenjohtajansa esityksestä yhden tai perustellusta syystä kaksi esittelijää.
2. Kukin valiokunta varmistaa esittelijöitä nimitessään lausuntojen ja selvitysten jakautumisen tasapainoisesti.
3. Kiireellisissä tapauksissa valiokunnan puheenjohtaja voi nimetä esittelijän kirjallista menettelyä käyttäen. Puheenjohtaja pyytää valiokunnan jäseniä esittämään mahdolliset varauksensa ehdotetun esittelijän suhteen kirjallisesti kolmen työpäivän kuluessa. Jos varauksia esitetään, puheenjohtaja ja ensimmäinen varapuheenjohtaja ratkaisevat asian yhteisymmärryksessä.
4. Jos puheenjohtaja tai joku varapuheenjohtajista nimetään esittelijäksi, hän luovuttaa lausunto- tai selvitysluonnoksensa käsittelyn ajaksi kokouksen puheenjohtajuuden jollekulle muista varapuheenjohtajista tai vanhimmalle läsnä olevalle jäsenelle.
5. Kun esittelijä menettää komitean jäsenyyden tai varajäsenyyden, valiokunta nimeää keskuudestaan samaan poliittiseen ryhmään kuuluvan uuden esittelijän turvautuen tarvittaessa 3 kohdassa tarkoitettuun menettelyyn.

57 artikla – Työryhmät

1. Valiokunta voi tietyissä perustelluissa tapauksissa perustaa työryhmiä työvaliokunnan luvalla. Työryhmässä voi olla jäseniä myös muista valiokunnista.
2. Jos työryhmän jäsen on estynyt osallistumasta kokoukseen, kyseisen työryhmän sijaisten luetteloon kirjattu, asianomaisen jäsenen kanssa samaan poliittiseen ryhmään kuuluva muu jäsen tai varajäsen voi edustaa häntä kokouksessa sijaisen ominaisuudessa.
3. Kukin työryhmä voi valita keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

58 artikla – Asiantuntijat

1. Valiokuntien jäsenet voivat käyttää apunaan asiantuntijaa.
2. Valiokunta voi työnsä puitteissa sekä perustamansa työryhmän tueksi nimetä asiantuntijan. Puheenjohtajan kutsusta asiantuntijat voivat osallistua valiokunnan tai sen asettaman työryhmän kokouksiin.
3. Ainoastaan esittelijän asiantuntijoilla ja valiokunnan kutsuilla asiantuntijoilla on oikeus korvaukseen matka- ja oleskelukuluista.

59 artikla – Päätösvaltaisuus

1. Valiokunta on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä.

2. Päätösvaltaisuus todetaan, jos joku jäsenistä sitä vaatii ja jos vähintään kymmenen jäsentä äänestää vaatimuksen puolesta. Jos päätösvaltaisuuden toteamista ei ole vaadittu, kukin äänestys on pätevä läsnäolijoiden lukumäärästä riippumatta. Jos todetaan, että kokous ei ole päätösvaltainen, valiokunta voi jatkaa niiden esityslistan kohtien käsittelyä, jotka eivät edellytä äänestystä, ja siirtää ratkaisematta jäävien esityslistan kohtien käsittelyn ja niitä koskevat äänestykset seuraavaan kokoukseen.

60 artikla – Äänestys

1. Päätökset tehdään annettujen äänten enemmistöllä. Asiassa sovelletaan 22 artiklan 2 kohdan määräyksiä.
2. Jos valiokunta on keskeyttänyt lausuntoa koskevan äänestyksen, sillä on mahdollisuus päättää annettujen äänten enemmistöllä, että koko tekstiä koskevan äänestyksen yhteydessä äänestetään uudelleen niistä muutosehdotuksista, jotka oli jo käsitelty.

61 artikla – Muutosehdotukset

1. Muutosehdotukset on toimitettava valiokunnan sihteeristöön vähintään seitsemän työpäivää ennen kokousta. Valiokunnan puheenjohtaja voi poikkeustapauksissa muuttaa määräaika.

Muutosehdotuksia voivat jättää vain kyseessä olevan valiokunnan jäsenet ja 5 artiklan 2 kohdassa mainittujen ehtojen mukaan asianmukaisesti valtuutetut muut jäsenet tai varajäsenet. Tämä koskee myös esittelijäksi nimettyä varajäsentä, jolla ei ole nimenomaista sijaisvaltuutusta, kun kyseessä on teksti, jonka esittelijä hän itse on.

Oikeutta tehdä muutosehdotuksia voi yksittäisessä valiokuntakokouksessa käyttää ainoastaan joko kyseisen valiokunnan jäsen tai asianmukaisesti valtuutettu muu jäsen tai varajäsen. Ennen komitean jäsenyyden tai varajäsenyyden päättymistä tai valtuutuksen antamista tai perumista asianmukaisesti jätetyt muutosehdotukset säilyttävät pätevyytensä.

Muutosehdotukset käännetään ensisijaisina ja toimitetaan esittelijälle, jotta tällä on mahdollisuus toimittaa omat muutosehdotuksensa pääsihteeristöön vähintään kaksi työpäivää ennen kokouksen avaamista. Esittelijän tekemien muutosehdotusten tulee nimenomaisesti kytkeytyä yhteen tai useampaan 1 kohdassa tarkoitettuun muutosehdotukseen. Esittelijän tekemien muutosehdotusten on oltava sähköisesti saatavilla heti kun ne on käännetty ja ne on jaettava paperimuodossa viimeistään kokouksen alkaessa.

24 artiklan 1–5 kohdan määräyksiä sovelletaan soveltuvin osin.

2. Äänestykset muutosehdotuksista käydään samassa järjestyksessä, jossa kyseiset kohdat ovat käsiteltävänä olevan lausunto- tai selvitysluonnoksen tekstissä. Lopuksi äänestetään tekstistä kokonaisuutena.
3. Kun lausunto- tai selvitysluonnos on hyväksytty valiokunnassa, valiokunnan puheenjohtaja toimittaa sen komitean puheenjohtajalle.

62 artikla – Päätös olla antamatta lausuntoa tai selvitystä

Jos (päävastuullinen) valiokunta katsoo, että aihe, josta sitä on pyydetty valmistelevaan lausunto tai selvitys, ei koske alueellisia tai paikallisia kysymyksiä tai ei ole poliittisesti merkittävä, se voi päättää, ettei aiheesta valmistella lausuntoa tai selvitystä.

63 artikla – Kirjallinen menettely

1. Poikkeustapauksessa valiokunnan puheenjohtaja voi käyttää kirjallista menettelyä valiokunnan hyväksynnän saamiseksi sen toimintaa koskevalle päätökselle.
2. Puheenjohtaja osoittaa tällöin valiokunnan jäsenille asiaa koskevan päätösehdotuksen ja pyytää heitä esittämään mahdolliset varaukset kirjallisesti kolmen työpäivän kuluessa.
3. Jos vastalauseita ei esitetä, päätös hyväksytään.

64 artikla – Kirjemuotoiset kannanotot

1. Kun komitean vastausta pidetään suotavana mutta kun tärkeysjärjestyksestä johtuen ja/tai siksi, että komitea on jo äskettäin antanut aihepiiriin kuuluvia lausuntoja, uutta lausuntoa ei katsota välttämättömäksi, asianomainen valiokunta voi päättää olla antamatta lausuntoa. Siinä tapauksessa komitea voi antaa vastauksensa Euroopan unionin toimielimille komitean puheenjohtajan allekirjoittaman kirjeen muodossa.
2. Asianomaisen valiokunnan puheenjohtaja kuulee kirjettä laatiessaan samaa aihetta käsittelevien aiempien lausuntojen esittelijöitä.
3. Määräaikaisten salliessa kirjeestä keskustellaan asianomaisen valiokunnan ensimmäisessä mahdollisessa kokouksessa, ennen kuin se esitetään komitean puheenjohtajan allekirjoitettavaksi.

65 artikla – Määräykset, joita voidaan soveltaa valiokuntiin

11 artiklaa, 12 artiklan 2 kohtaa, 17 artiklan 1–3 kohtaa ja 20 artiklaa voidaan soveltaa valiokuntiin soveltuvin osin.

5 LUKU

KOMITEAN HALLINTO

66 artikla – Pääsihteeristö

1. Komiteaa avustaa pääsihteeristö.

2. Pääsihteeristöä johtaa pääsihteeri.

3. Työvaliokunta päättää pääsihteerin esityksestä pääsihteeristön sisäisestä rakenteesta siten, että pääsihteeristö kykenee takaamaan komitean ja sen elinten kitkattoman toiminnan ja tukemaan jäseniä heidän mandaattinsa hoitamisessa. Työvaliokunta määrittää samalla palvelut, joita pääsihteeristön tulee antaa jäsenille, maakohtaisille valtuuskunnille, poliittisille ryhmille ja sitoutumattomille jäsenille.

4. Pääsihteeristö pitää pöytäkirjaa komitean elinten kokouksista.

67 artikla – Pääsihteeri

1. Pääsihteeri vastaa niiden päätösten toimeenpanosta, jotka työvaliokunta tai puheenjohtaja on tehnyt työjärjestyksen määräysten ja voimassa olevien säännösten nojalla. Pääsihteeri osallistuu työvaliokunnan kokouksiin, joissa hänellä on puheoikeus ja joista hän pitää pöytäkirjaa.
2. Pääsihteeri hoitaa tehtäviään työvaliokuntaa edustavan puheenjohtajan alaisuudessa.

68 artikla – Pääsihteerin palvelukseenotto

1. Työvaliokunta ottaa pääsihteerin palvelukseen annettujen äänten kahden kolmasosan enemmistöllä ja 37 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetun päätösvaltaisuuden toteamisen jälkeen tekemänsä päätöksen perusteella soveltaen Euroopan yhteisöjen muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 2 artiklan säännöksiä ja vastaavia säännöksiä.
2. Pääsihteeri otetaan palvelukseen viideksi vuodeksi. Työvaliokunta määrittelee hänen työsopimuksensa tarkemmat ehdot.

Pääsihteerin toimeksianto voidaan uusida vain kerran enintään viideksi vuodeksi.

3. Pääsihteerin osalta Euroopan yhteisöjen muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen mukaisista työsopimuksista vastaavan viranomaisen toimivaltaa käyttää työvaliokunta.

69 artikla – Virkamiehiin sovellettavat henkilöstösäännöt ja muuhun henkilöstöön sovellettavat palvelussuhteen ehdot

1. Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen mukaista nimittävän viranomaisen toimivaltaa käyttää

- tehtävryhmän AD palkkaluokkiin 5–12 sekä tehtävryhmään AST kuuluvien virkamiesten osalta pääsihteeri,
 - muiden virkamiesten osalta työvaliokunta pääsihteerin esityksestä.
2. Euroopan yhteisöjen muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen mukaisista työsopimuksista vastaavan viranomaisen toimivaltaa käyttää
- tehtävryhmän AD palkkaluokkiin 5–12 sekä tehtävryhmään AST kuuluvien väliaikaisten toimihenkilöiden osalta pääsihteeri,
 - muiden väliaikaisten toimihenkilöiden osalta työvaliokunta pääsihteerin esityksestä,
 - puheenjohtajan tai ensimmäisen varapuheenjohtajan kabinetissa työskentelevien väliaikaisten toimihenkilöiden osalta:
 - tehtävryhmän AD palkkaluokkien 5–12 sekä tehtävryhmän AST osalta pääsihteeri puheenjohtajan esityksestä,
 - muiden tehtävryhmän AD palkkaluokkien osalta työvaliokunta puheenjohtajan esityksestä.

Puheenjohtajan tai ensimmäisen varapuheenjohtajan kabinetissa työskentelevät väliaikaiset toimihenkilöt palkataan puheenjohtajan tai ensimmäisen varapuheenjohtajan toimikauden loppuun asti:

- sopimussuhteisten toimihenkilöiden, erityisneuvonantajien ja paikallisten toimihenkilöiden osalta pääsihteeri Euroopan yhteisöjen muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen mukaisesti.

70 artikla – Suljetuin ovin käsiteltävät asiat

Tehdessään 68 ja 69 artiklaan perustuvia päätöksiä työvaliokunta kokoontuu suljetuin ovin.

71 artikla – Talous- ja hallintoasiain komissio

1. Työvaliokunta perustaa 36 artiklan mukaisesti neuvoa-antavan talous- ja hallintoasiain komission, jonka puheenjohtajana toimii yksi työvaliokunnan jäsenistä.
2. Talous- ja hallintoasiain komission tehtävät ovat seuraavat:

- a) pääsihteerin esittämän, komitean tuloja ja menoja koskevan ennakkoarvion käsittely ja hyväksyminen 72 artiklan mukaisesti;
- b) työvaliokunnan ohjeiden ja päätösten valmistelu taloudellisissa, organisatorisissa ja hallinnollisissa asioissa sekä jäseniä ja varajäseniä koskevissa asioissa.

3. Talous- ja hallintoasiain komission puheenjohtaja edustaa komiteaa sen suhteissa unionin budjettivallan käyttäjiin.

72 artikla – Talousarvio

1. Talous- ja hallintoasiain komissio esittää työvaliokunnalle alustavan ennakkoarvion komitean tuloista ja menoista tulevaa varainhoitovuotta varten. Työvaliokunta esittää ennakkoarvion tuloista ja menoista täysistunnolle hyväksyttäväksi.
2. Täysistunto hyväksyy ennakkoarvion komitean tuloista ja menoista ja toimittaa sen komissiolle, neuvostolle ja Euroopan parlamentille kyllin ajoissa, jotta varainhoitoasetuksessa säädettyjä määräaikoja voidaan noudattaa.
3. Kuultuaan talous- ja hallintoasiain komissiota komitean puheenjohtaja toteuttaa komitean tulo- ja menoarvion tai antaa sen toteuttamisen toimeksi työvaliokunnan antamien varainhoitoa koskevien sisäisten sääntöjen mukaisesti. Puheenjohtaja hoitaa näitä tehtäviä Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen säännösten mukaisesti.

*

* *

III OSASTO

YLEISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

1 LUKU

YHTEISTYÖ MUIDEN TOIMIELINTEN KANSSA

73 artikla – Yhteistyösopimukset

Komitean toimivaltuuksien puitteissa työvaliokunta voi pääsihteerin esityksestä tehdä sopimuksia muiden elinten tai laitosten kanssa.

74 artikla – Lausuntojen, selvitysten ja päätöslauselmien toimittaminen edelleen ja julkaiseminen

1. Komitean lausunnot ja selvitykset samoin kuin ilmoitus 26 artiklan mukaisen yksinkertaistetun menettelyn käyttämisestä tai 62 artiklan mukaisesta päätöksestä olla antamatta lausuntoa tai selvitystä osoitetaan neuvostolle, komissiolle ja Euroopan parlamentille. Puheenjohtaja huolehtii niiden sekä päätöslauselmien toimittamisesta kyseisille toimielimille.
2. Komitean lausunnot, selvitykset ja päätöslauselmat julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

2 LUKU

JULKISUUS JA AVOIMUUS

75 artikla – Yleisön oikeus tutustua asiakirjoihin

1. Jokaisella unionin kansalaisella ja jokaisella luonnollisella henkilöllä, joka asuu jossain jäsenvaltiossa, sekä jokaisella oikeushenkilöllä, jolla on sääntömääräinen kotipaikka jossain jäsenvaltiossa, on oikeus tutustua komitean asiakirjoihin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti noudattaen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1049/2001 säädettyjä periaatteita, edellytyksiä ja rajoituksia sekä komitean työvaliokunnan antamia erityismääräyksiä. Komitean asiakirjat saatetaan mahdollisuuksien mukaan samoin edellytyksin muiden luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden saataville.
2. Komitea perustaa rekisterin asiakirjoistaan. Työvaliokunta antaa tätä tarkoitusta varten sisäiset säännöt asiakirjojen saatavuuteen liittyvistä järjestelyistä sekä hyväksyy luettelon suoraan saatavilla olevista asiakirjoista.

3 LUKU

KIELTEN KÄYTTÖ

76 artikla – Tulkkausta koskeva kielijärjestelmä

Tulkkausta koskevassa kielijärjestelmässä toteutetaan mahdollisuuksien mukaan seuraavia periaatteita:

- a) Komitean keskusteluissa ovat käytettävissä viralliset kielet, ellei työvaliokunta toisin päättä.
- b) Kaikilla komitean jäsenillä on oikeus käyttää täysistunnossa puheenvuoroja haluamallaan virallisella kielellä. Tietyllä virallisella kielellä käytetyt puheenvuorot tulkataan simultaanisesti muille virallisille kielille ja kaikille muille työvaliokunnan tarpeelliseksi katsomille kielille.
- c) Työvaliokunnan, valiokuntien ja työryhmien kokouksissa on järjestettävä tulkkaus niistä kielistä ja niille kielille, joita kokoukseen osallistumisensa vahvistaneet jäsenet käyttävät.

4 LUKU

TYÖJÄRJESTYSTÄ KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

77 artikla – Työjärjestyksen tarkistus

1. Täysistunto voi jäsentensä äänten enemmistöllä päättää tämän työjärjestyksen muuttamisesta joko osittain tai kokonaan.
2. Täysistunto asettaa tarkoitusta varten väliaikaisen valiokunnan; se laatii selvityksen ja tekstiluonnoksen, joiden perusteella täysistunto hyväksyy uudet määräykset jäsentensä äänten enemmistöllä. Uudet määräykset tulevat voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona ne julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

78 artikla – Työvaliokunnan ohjeet

Työvaliokunta voi antaa tarkemmat ohjeet tämän työjärjestyksen soveltamisesta sitä noudattaen.

79 artikla – Työjärjestyksen voimaantulo

Tämä työjärjestys tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

IV

(EY-sopimuksen, EU-sopimuksen ja Euratom-sopimuksen soveltamiseksi ennen 1. joulukuuta 2009 annetut säädökset)

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 30 päivänä syyskuuta 2009,

tukijärjestelmästä C 2/09 (ex N 221/08 ja N 413/08), jonka Saksa aikoo toteuttaa pääomasijoituksia koskevien yleisten ehtojen uudistamiseksi

(tiedoksiannettu numerolla K(2009) 7387)

(Ainoastaan saksankielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2010/13/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 88 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon sopimuksen Euroopan talousalueesta ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

on mainittujen määräysten mukaisesti kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa ⁽¹⁾ ja ottaa huomioon nämä huomautukset,

sekä katsoo seuraavaa:

1. MENETTELY

- (1) Saksa ilmoitti oikeusvarmuussyistä komissiolle 30 päivänä huhtikuuta 2008 päivättyllä ja samana päivänä komissiossa saapuneeksi kirjatulla kirjeellä kahdesta toimenpiteestä, jotka koskevat elinkeinoverovelvollisuutta ja vapautusta tappiontasauksen rajoituksesta (N 221/08). Komissio pyysi lisätietoja 26 päivänä kesäkuuta ja 23 päivänä lokakuuta 2008 päivättyillä kirjeillä. Saksa vastasi 24 päivänä heinäkuuta ja 21 päivänä marraskuuta 2008 päivättyillä kirjeillä, jotka rekisteröitiin saapuneiksi samoina päivinä.
- (2) Saksa ilmoitti oikeusvarmuussyistä komissiolle 22 päivänä elokuuta 2008 päivättyllä ja samana päivänä komissiossa saapuneeksi kirjatulla kirjeellä myös kolmesta toimenpiteestä, joka koski yksityissijoittajille myönnettäviä verohelpotuksia (N 413/08). Saksan ja kilpailun pääosaston edustajat tapasivat 9 päivänä lokakuuta 2008. Lisäksi Saksa toimitti lisätietoja 19 päivänä marraskuuta 2008 päivättyllä ja samana päivänä saapuneeksi kirjatulla kirjeellä.

- (3) Komissio aloitti 28 päivänä tammikuuta 2009 näitä kolmea toimenpidettä koskevan muodollisen tutkintamenettelyn. Päätöksen tiivistelmä julkaistiin 14 päivänä maaliskuuta 2009 *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ⁽²⁾. Saksa esitti huomautuksensa menettelyn aloittamista koskevasta päätöksestä 3 päivänä maaliskuuta 2009 päivättyllä kirjeellä, joka kirjattiin saapuneeksi samana päivänä. Kolmannet esittivät huomautuksia 9 ja 14 päivänä huhtikuuta 2009 päivättyillä kirjeillä, jotka kirjattiin saapuneiksi samoina päivinä. Nämä huomautukset toimitettiin Saksalle 23 päivänä huhtikuuta 2009, ja se vastasi niihin 22 päivänä toukokuuta 2009 päivättyllä kirjeellä, joka kirjattiin saapuneeksi samana päivänä.

2. KUVAAUS

2.1 Toimenpiteiden tavoitteet ja rahoitus

- (4) Ilmoitukset käsittävät kolme verotoimenpidettä ja sisältävät kaksi edunsaajien määritelmää. Toimenpiteet perustuvat pääomasijoituksia koskevien yleisten ehtojen uudistamisesta annettuun lakiin (*Gesetz zur Modernisierung der Rahmenbedingungen für Kapitalbeteiligungen*, jäljempänä 'MoRaKG'). Toimenpiteiden yhteisenä tavoitteena on edistää yksityisen riskipääoman tarjontaa tietyille yritysryhmille, jäljempänä 'kohdeyritykset'.
- (5) Ensimmäisellä toimenpiteellä (kirjattu numerolla N 221/08) pyritään edistämään riskipääoman tarjontaa soveltamalla erityisiä *elinkeinoverovelvollisuutta* rajoittavia ehtoja riskipääomayhtiöihin. Saksa arvioi tämän toimenpiteen soveltamisen supistavan verotuloja 90 miljoonalla eurolla vuodessa.
- (6) Toinen toimenpide (kirjattu myös numerolla N 221/08) lieventää tappiontasauksen väärinkäytön ehkäisemiseksi annettuja tiukkoja säännöksiä, sillä se antaa kohdeyrityksille mahdollisuuden *tappioiden siirtoon*, jos riskipääomayhtiö ostaa niiden osakkeita. Saksa odottaa tämän toimenpiteen supistavan verotuloja 385 miljoonalla eurolla vuodessa.

⁽¹⁾ EUVL C 60, 14.3.2009, s. 9.

⁽²⁾ Katso alaviite 1.

- (7) Kolmas toimenpide (kirjattu numerolla N 413/08) perustuu siihen, että kohdeyrityksiin sijoittavat luonnolliset henkilöt, jäljempänä 'yksityissijoittajat', saavat *tuloverohelpotuksia* mahdollisista myyntivoitoistaan. Vaikka veroetuus myönnetään suoraan yksityissijoittajille, kohdeyritykset voivat myös hyötyä välillisesti tästä toimenpiteestä sijoitusten lisääntymisen myötä. Saksa odottaa tämän toimenpiteen supistavan verotuloja 30 miljoonalla eurolla vuodessa.

2.2 Toimenpiteiden edunsaajat

- (8) MoRaKG:n mukaisten kolmen verotoimenpiteen edunsaajia ovat MoRaKG:ssä tarkoitetut riskipääomayhtiöt ja kohdeyritykset sekä yksityissijoittajat, lähinnä varakkaat yksityiset pääomasijoittajat (ns. bisnesenkelit), seuraavasti:

	Elinkeinoverotoimenpide	Vapautus tappiotasaukiellosta	Tuloverohelpotus
Riskipääomayhtiöt	suoraan	välillisesti	ei etua
Kohdeyritykset	ei etua	suoraan	välillisesti
Yksityis-sijoittajat	ei etua	ei etua	suoraan

- (9) Riskipääomayhtiön on oltava liittovaltion finanssivalvontaviranomaisen (*Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht*, jäljempänä 'BaFin') tunnustama, eikä se saa olla samanaikaisesti rekisteröity pääomasijoitusyhtiöksi⁽³⁾. Jotta yritys voidaan katsoa riskipääomayhtiöksi, sen on täytettävä myös seuraavat edellytykset:

— Riskipääomayhtiön yhtiöjärjestyksen mukaan sen liiketoiminnan tavoitteena on oltava riskipääomaosakkuuksien osto, hallussapito, hallinta ja myynti. 70 prosenttia riskipääomayhtiön hallinnoimista omaisuusosuuksista on oltava omistusosuuksia kohdeyrityksistä.

— Riskipääomayhtiöiden rekisteröidyn päätoimipaikan ja yritysjohdon on sijaittava Saksassa.

— Riskipääomayhtiön osakepääoman tai perustamiskirjan mukaisten osakkaiden yhteenlaskettujen pääomaosuuksien on oltava vähintään miljoona euroa.

⁽³⁾ Toimivaltainen liittovaltion viranomainen (Oberste Landesbehörde) rekisteröi nämä sijoitusyhtiöt. Kyseisellä Unternehmensbeteiligungsgesellschaft -nimikkeellä rekisteröidyt sijoitusyhtiöt voivat harjoittaa kaikenlaisia pääomasijoitustoimintaa.

— Riskipääomayhtiön johdon on muodostuttava vähintään kahdesta luotettavasta henkilöstä, jotka soveltuvat ammattipätevyytensä puolesta riskipääomayhtiön johtajiksi.

- (10) Kohdeyritysten on oltava osakeyhtiöitä ja täytettävä lisäksi seuraavat edellytykset:

— Niiden rekisteröidyn päätoimipaikan ja yritysjohdon on sijaittava Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen osapuolena olevassa valtiossa.

— Riskipääomayhtiön hankkiessa osakkuuden kohdeyrityksestä kohdeyrityksen oma pääoma saa olla enintään 20 miljoonaa euroa.

— Kohdeyritys saa olla perustettu enintään 10 vuotta ennen kuin riskipääomayhtiö hankkii siitä osakkuuden.

— Riskipääomayhtiön hankkiessa osakkuuden kohdeyrityksestä kohdeyrityksen arvopapereita ei saa olla otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyillä markkinoilla tai vastaavilla markkinoilla.

- (11) Toimenpiteessä ei määritellä kohdeyritystä ottaen huomioon vaikeuksissa olevien yritysten määritelmä⁽⁴⁾.

2.3 Elinkeinovero

2.3.1 Taustaa

- (12) Saksassa paikallisviranomaiset kantavat elinkeinoveroa (*Gewerbesteuer*) taloudellisesta toiminnasta, jota yritysten kiinteät toimipaikat harjoittavat kunnan alueella. Ajatukseen on, että yritysten kiinteiden toimipaikkojen on osallistuttava käyttämiensä paikallisten infrastruktuurien kustannuksiin. Elinkeinoveroa maksavat kaikki elinkeino- ja tuloverolainsäädännössä tarkoitettua elinkeinotoimintaa harjoittavat yritykset niiden oikeudellisesta muodosta riippumatta. Osakeyhtiöiden katsotaan aina harjoittavan elinkeinotoimintaa. Henkilöyhtiöiden verokohtelu määritetään niiden harjoittaman toiminnan perusteella. Elinkeinoverovelvollisia eivät ole yritykset, jotka ovat oikeudellisesti muodoltaan henkilöyhtiöitä ja jotka harjoittavat yksinomaan omaisuudenhoitotoimintaa. Sen sijaan elinkeinotoimintaa harjoittavat henkilöyhtiöt ovat elinkeinoverovelvollisia.

⁽⁴⁾ Yhteisön suuntaviivat valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi (EUVL C 244, 1.10.2004, s. 2).

(13) Saksan valtiovarainministeriö on julkaissut ohjekirjeen ⁽⁵⁾, jäljempänä 'vuoden 2003 ohjekirje', jossa selvennetään riskipääomarahaston ja pääomasijoitusrahaston harjoittaman omaisuudenhoitotoiminnan ja elinkeinotoiminnan välistä eroa. Ohjekirjeen mukaan riskipääomarahastot/pääomasijoitusrahastot ovat elinkeinoverovelvollisia, jos niiden katsotaan harjoittavan elinkeinotoimintaa. Jos ne harjoittavat ainoastaan omaisuudenhoitotoimintaa, ne eivät kuulu elinkeinoveron piiriin. Vuoden 2003 ohjekirje perustuu liittovaltion verotuomioistuimen (*Bundesfinanzhof, BFH*) 25 päivänä heinäkuuta 2001 antamaan tuomioon ⁽⁶⁾. Tuomion mukaan riskipääomarahaston/pääomasijoitusrahaston ei voida katsoa harjoittavan elinkeinotoimintaa seuraavien edellytysten täytyessä:

— ei pankkilainoja / ei vakuuksia;

— rahasto-omaisuuden hoitoa varten ei ole erillistä huomattavaa organisaatiota, toimistotiloja ei käytetä enemmän kuin laajan yksityisomaisuuden hallinta tavallisesti edellyttäisi ⁽⁷⁾;

— markkinoita ei hyödynnetä ammattikokemuksen perusteella;

— ei yleisölle suunnattua liikkeeseenlaskua/kaupankäyntiä omaan lukuun;

— ei lyhyen aikavälin osakkuuksia;

— myyntivoittoja ei sijoiteta uudelleen;

— ei omaa liiketoimintaa sijoitussalkkuun kuuluvissa yrityksissä;

— ei elinkeinotoiminnaksi "leimautumista" (*gewerbliche "Infektion"*) ⁽⁸⁾.

⁽⁵⁾ Einkommensteuerliche Behandlung von Venture Capital und Private Equity Fonds; Abgrenzung der privaten Vermögensverwaltung; BMF Schreiben, 20.11.2003, Bundessteuerblatt 2004, Teil I, Nr. 1, s. 40.

⁽⁶⁾ Bundessteuerblatt II 2001, s. 809.

⁽⁷⁾ Rahastolla ei saa olla rahasto-omaisuuden hoitoa varten erillistä huomattavaa organisaatiota. Rahasto voi toimia omissa toimistotiloissaan, jos tilat eivät ole suuremmat kuin laajan yksityisomaisuuden hallinta tavallisesti edellyttää.

⁽⁸⁾ Tällaisesta elinkeinotoiminnaksi leimautumisesta (ts. toiminnan uudelleenluokittelusta verotuksessa) on kyse esimerkiksi silloin, kun elinkeinoverosta vapautettu yritys osallistuu muun toimintansa ohella myös elinkeinotoimintaan. Tämä toiminta leimaa tämän jälkeen koko yksikön ja siitä tulee elinkeinoverovelvollinen, vaikka elinkeinotoiminta muodostaisi vain vähäisen osan sen koko toiminnasta.

(14) Näiden edellytysten pääasiallisena tarkoituksena on selvittää Saksan vero-oikeuteen perinteisesti sisältyvää eroteltua riskipääomarahaston/pääomasijoitusrahaston elinkeinotoiminnan ja muun kuin elinkeinotoiminnan välillä. Omaisuudenhoitoa ei katsota elinkeinotoiminnaksi. Elinkeinotoiminnan ja muun kuin elinkeinotoiminnan välinen ero on varsin hieno ja muun muassa Bundesfinanzhof on antanut aiheesta lukuisia tuomioita. Riskipääomarahastot tai pääomasijoitusrahastot harjoittavat yleensä elinkeinotoimintaa silloin, kun kaupankäynti omaisuus-erillä (lyhyt aikaväli arvopapereiden kaltaisten omaisuus-erien oston ja myynnin välillä) muodostaa tuntuvan osan niiden koko toiminnasta ⁽⁹⁾.

2.3.2 Elinkeinoveron selventäminen MoRaKG:ssä

(15) Ilmoituksen mukaan MoRaKG:n 1 §:n 19 momentissa selvennetään vuoden 2003 ohjekirjettä, ja samalla esitetään, ettei lain ja ohjekirjeen välillä ole olennaisia eroja.

(16) Kyseisen säännöksen mukaan henkilöyhtiömuotoiset riskipääomayhtiöt, jotka harjoittavat yksinomaan riskipääomaosakkuuksien ostoa, hallussapitoa, hallintaa ja myyntiä ja joiden hallussa on yksinomaan osakeyhtiöiden osakkuuksia, katsotaan elinkeinoverotuksen perusteella omaisuudenhoitotoiminnan harjoittajiksi. Riskipääomayhtiöiden katsotaan kuitenkin sitä vastoin harjoittavan elinkeinotoimintaa, jos ne harjoittavat seuraavanlaista tai siihen verrattavissa olevaa toimintaa:

— riskipääomaosakkuuksien tai muiden osakkuuksien myynti lyhyellä aikavälillä sellaisista yhtiöistä, joiden rekisteröity päätoimipaikka ja yritysjohto sijaitsevat ETA-sopimuksen osapuolena olevassa valtiossa;

— kaupankäynti rahamarkkinainstrumenteilla ⁽¹⁰⁾; kaupankäynti pankkisaatavilla luottolaitoksista, joiden rekisteröity päätoimipaikka sijaitsee ETA-sopimuksen osapuolena olevassa valtiossa; kaupankäynti sijoitusosuuksilla ⁽¹¹⁾;

⁽⁹⁾ Elinkeinotoiminta määritellään itsenäiseksi kestäväksi toiminnaksi, jonka tarkoituksena on voiton tavoittelu (ei harrastustoiminta) ja jossa osallistutaan yleiseen taloudelliseen vaihdantaan (perheenjäsenille tai ystäville tarjottuja palvelusuorituksia laajemmin) ja jota ei voida pitää maanviljelynä eikä vapaan ammatin (kuten asianajaja, lääkäri, taiteilija tai opettaja) harjoittamisena. Omaisuudenhoito määritellään toiminnaksi, jossa omaisuuseriä hyödynnetään hankkimalla hallussapidettävälle omaisuudelle tuottoa mutta jossa omaisuus-erien hyödyntäminen uudelleenkohdentamisen kautta ei ole ratkaisevasti etusijalla. Luokittelu elinkeinotoiminnaksi tai omaisuudenhoitoksi on keskeistä erityisesti silloin, kun kyse on sijoituksista arvopapereihin tai kiinteään omaisuuteen. Jos toiminnasta saadaan elinkeinotuloa, kaikki myyntivoitot ovat verotettavia ja kuuluvat myös elinkeinoveron piiriin. Jos kyse on puhtaasta omaisuudenhoitosta, eri lähteistä peräisin olevat tulot ovat verotettavia, mutta mahdollisten perustana olevien omaisuus-erien myynnistä saatavat tulot eivät kuulu myyntivoittoverotuksen piiriin (eivätkä myöskään elinkeinoveron).

⁽¹⁰⁾ Sijoituksista annetun lain (Investmentgesetz) 48 §:ssä tarkoitettulla tavalla.

⁽¹¹⁾ Sijoituksista annetun lain (Investmentgesetz) 50 §:ssä tarkoitettulla tavalla.

- neuvontapalvelut kohdeyrityksille, joissa riskipääoma-yhtiöillä on osakkuus, antolainojen ja takausten myöntäminen kohdeyrityksille, joissa riskipääomayhtiöillä on osakkuus, ottolainaus sekä nautintaoikeuksien ja velkakirjojen liikkeeseenlasku;
 - yrityksistä, joiden rekisteröity päätoimipaikka ja yritysjohto sijaitsevat ETA-sopimuksen osapuolena olevassa valtiossa, hankittujen riskipääomaosuuksien tai muiden osakkuuksien myynnistä saatujen tulojen sijoittaminen uudelleen;
 - markkinoiden hyödyntäminen ammattikokemuksen perusteella.
- (17) Omien liiketilojen ja liikkeenhoito-organisaation hankkiminen ja ylläpito omaisuudenhoitotoimintaa varten on sallittua. Johdanto-osan (16) kappaleessa mainittua toimintaa voi harjoittaa myös riskipääomayhtiön kokonaan omistama tytäryritys.

2.4 Tappiontasaus

2.4.1 Johdanto

- (18) Yritys voi yleensä siirtää yhden tilikauden aikana syntyneet tappionsa seuraavalle tilikaudelle ja kuitata ne tulevia voittoja vastaan. Tappiontasauksen avulla tappiot voidaan ottaa huomioon yrityksen koko toiminta-ajan. Tämä käytäntö antaa kuitenkin mahdollisuuksia myös väärinkäytöksiin ns. pöytälaatikkoyhtiöiden avulla, jotka eivät enää harjoita liiketoimintaa mutta jotka kuitenkin myydään, koska niiden tappiontasausmahdollisuuksilla on todellista arvoa: tällaisen pöytälaatikkoyhtiön ostaja hyöttyy siitä, että se voi kuitata tulevat verotettavat voittonsa pöytälaatikkoyhtiön tappioita vastaan, ja näin ollen sen on maksettava vähemmän veroa kulloisenkin verokannan mukaan.
- (19) Saksa on sisällyttänyt yhtiöverolakiinsa (*Körperschaftsteuergesetz*, jäljempänä 'KStG') säännöksiä tappioiden myyntiin liittyvien väärinkäytösten estämiseksi. Yritysverotuksen uudistusten jatkamisesta (*Gesetz zur Fortsetzung der Unternehmenssteuerreform*) vuonna 1997 annetulla lailla lopetettiin tappioiden myynti pöytälaatikkoyhtiöiden kautta. Saksa tiukensi toimenpiteitään väärinkäytösten estämiseksi vuonna 2008 annetulla yritysverotuksen uudistuslailla (*Unternehmenssteuerreformgesetz*). Kyseistä lakia sovelletaan kaikkiin sellaisiin muutoksiin yli 25 prosentin suuruisissa suorissa tai välillisissä omistusosuuksissa, jotka tapahtuvat viiden vuoden aikana. KStG:ssä säädetään asteittaisista tappionvähennyksistä, jos yli 25 prosentin osuus merkitystä pääomasta, omistusoikeuksista, osak-

kuuksista tai äänioikeuksista siirretään suoraan tai välillisesti ostajalle viiden vuoden kuluessa. Käyttämättömiä tappioita ei voi enää vähentää lainkaan, jos yli 50 prosentin osuus merkitystä pääomasta tai edellä mainituista oikeuksista siirretään suoraan tai välillisesti ostajalle viiden vuoden kuluessa.

2.4.2 MoRaKG

- (20) MoRaKG lieventäisi riskipääomayhtiöiden hankkimien kohdeyritysten tappiontasausäännöksiä, sillä kohdeyritykset, joiden omistusrakenne on muuttunut tuntuvasti, voisivat sen mukaan tasata verotuksessa tappiot, jotka muutoin kuuluisivat pääsäännön soveltamisalaan.
- (21) Kun riskipääomayhtiö hankkii suoran osakkuuden kohdeyrityksestä, kohdeyrityksen tappiot voidaan MoRaKG:n 4 §:n mukaan vähentää edelleen kohdeyrityksen veronalaisten kotimaisten omaisuuserien piilovarausten määrään asti. Samaa säätöä sovelletaan, kun riskipääomayhtiö hankkii suoran osakkuuden kohdeyrityksestä sellaisen ostajan välityksellä, joka ei ole riskipääomayhtiö, seuraavien edellytysten täyttyessä:
- kohdeyrityksen oma pääoma ei ole osakkuuden hankintahetkellä yli 20 miljoonaa euroa, tai
 - kohdeyrityksen oma pääoma on osakkuuden hankintahetkellä enintään 100 miljoonaa euroa ja yli 20 miljoonan euron korotukset omaan pääomaan ovat peräisin tilikauden voitoista neljältä myyntiä edeltävältä tilikaudelta,
 - riskipääomayhtiön hankkiman kohdeyrityksen osakkuuden oston ja myynnin välinen aika on vähintään neljä vuotta.

- (22) Osakkuuden hankintavuonna yksi viidesosa vähennettävistä tappioista voidaan vähentää tuloverolain säännösten mukaista tappionvähennysjärjestelyä soveltaen. Tätä osuutta korotetaan seuraavien neljän vuoden aikana kulloinkin yhdellä viidesosalla vähennettävistä tappioista.

2.5 Yksityissijoittajille myönnettävät verohelpotukset

2.5.1 Johdanto

- (23) MoRaKG:llä pyritään kannustamaan bisnesenkeliä tyypisiä yksityissijoittajia sijoittamaan kohdeyrityksiin siten, että sijoituksista saatuihin voittoihin sovelletaan veroetuksia.

(24) MoRaKG:n 1 §:n 20 momentin mukaan kaikki kohdeyritysten osakkeiden myynnistä saadut myyntivoitot jaetaan osallistuneiden sijoittajien kesken suhteessa niiden osakkuuteen. Tuloksena saatava määrä otetaan huomioon yksityissijoittajien/bisnesenkeliä tuloverotuksessa.

(25) Veroetus koskee vain toteutuneita myyntivoittoja. Yksityissijoittajan/bisnesenkeliä osakkuuden kohdeyrityksestä edellytetään olleen viiden viimeisen vuoden aikana 3–25 prosenttia ja osakkuutta on saanut pitää hallussa enintään 10 vuotta. Jokaisella yksityissijoittajalla/bisnesenkeliä on 25 prosentin enimmäisosakkuuteen liittyvää sijoitusta kohden oikeus saada voittonsa verovapaina enintään 50 000 euroon asti (200 000 euroa x 0,25). Näin ollen Saksan laskelmien mukaan veroetus on enimmillään 22 500 euroa bisnesenkeliä ja sijoitusta kohden. Jos sijoitusta kohden saadaan yli 800 000 euroa voittoa, veroetus supistuu asteittain siten, että veroetua ei enää myönnetä lainkaan voittojen ollessa yhteensä miljoona euroa.

3. MENETTELYN ALOITTAMISTA KOSKEVASSA PÄÄTÖKSESSÄ ESITETYT EPÄILYT

(26) Kuten johdanto-osan (3) kappaleessa todetaan, komissio päätti 28 päivänä tammikuuta 2009 aloittaa muodollisen tutkintamenettelyn, jäljempänä 'menettelyn aloittamista koskeva päätös'. Päätöksessä komissio esitti alustavana näkemyksensä, että kaikki kolme toimenpidettä ovat valtiontukea.

3.1 Valtiontuen sisältyminen elinkeinoverotoimenpiteeseen

(27) Verrattuaan vuoden 2003 ohjekirjettä ja MoRaKG:llä esitettyä "selvennystä" komissio totesi epäilevänsä Saksan selitystä, jonka mukaan MoRaKG:llä pelkästään täsmennettäisiin säädöksen muodossa vuoden 2003 ohjekirjettä. Komission mielestä lailla näytetään kuitenkin myönnettävän tiettyjä veroetuksia uudelle laissa määritellyille riskipääomayhtiöiden erityisryhmälle. "Selvennys" poikkeaa komission mielestä vuoden 2003 ohjekirjeestä ja tarjoaa tietyille riskipääomayhtiöille lievemmät edellytykset elinkeinoverovapautuksen saamiseksi.

(28) Näiden epäilyjen vuoksi komissio totesi, että elinkeinoverotoimenpiteellä suositaisiin tiettyjä riskipääomayhtiöitä suhteessa muihin sijoitusyrityksiin, jotka harjoittavat mahdollisesti samaa tai samankaltaista toimintaa. Lisäksi elinkeinoverovapautuksen myötä menetettäisiin vuosittain noin 90 miljoonan euron verotulot, mikä antaa ai-

hetta epäillä, että MoRaKG ei ole pelkkä vuoden 2003 ohjekirjeen "selvennys".

3.2 Valtiontuen sisältyminen tappiontasaustoimenpiteeseen

(29) Saksa ei ole periaatteessa sulkenut pois sitä, että tappiontasaustoimenpide on valikoiva ja suosii näin kohdeyrityksiä ja riskipääomayhtiöitä. Se on kuitenkin esittänyt, että järjestely on perusteltu Saksan verojärjestelmän luonteen ja sisäisen logiikan vuoksi. Saksan mukaan vuonna 2008 käyttöön otettu yleinen tappioiden hyödyntämisrajoitus aiheutti riskipääomamarkkinoille erityisiä ongelmia, joten mahdollisuutta tappioiden hyödyntämiseen olisi jatkettava näillä markkinoilla. Tämän vuoksi toimenpide täyttää Saksan mukaan valtiontukisääntöjen soveltamisesta yritysten välittömään verotukseen annetussa komission tiedonannossa⁽¹²⁾, jäljempänä 'yhtiöverotusta koskeva komission tiedonanto', asetetut edellytykset.

(30) Komissio on kuitenkin todennut, että muita sijoitusyrityksiä (ts. yritykset, jotka eivät kuulu riskipääomayhtiön määritelmän soveltamisalaan) ei voitaisi sulkea järjestelmän ulkopuolelle, jos toimenpide on Saksan verojärjestelmän luonteen ja sisäisen logiikan mukaan perusteltu, sillä myös muut sijoitusyritykset voivat sijoittaa kohdeyrityksiin ja myös niiden olisi voitava käyttää kyseistä oikeutta tappioiden hyödyntämiseen. Tilanne ei ole kuitenkaan tämä, sillä kohdeyritykset, joiden osakkaina on muita sijoitusyrityksiä, voivat tasata tappionsa ainoastaan siinä tapauksessa, että nämä yritykset ovat hankkineet osakkuutensa riskipääomayhtiöltä johdanto-osan (21) kappaleessa kuvatuin edellytyksin.

(31) Saksa on lisäksi esittänyt, että toimenpide ei vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla, sillä toimenpiteellä on "sisäinen tavoite", joka on yhteensopiva yhtiöverotusta koskevan komission tiedonannon säännösten kanssa. Toimenpide on pelkkä poikkeus tiukasta säännöstä, jota vastaavaa muissa jäsenvaltioissa ei ole. Tämän vuoksi sillä ei voi olla rajat ylittäviä vaikutuksia kilpailuun tai kauppaan.

(32) Komission mielestä tämän toimenpiteen edunsaajat voisivat kuitenkin käydä kauppaa muiden jäsenvaltioiden yritysten kanssa, joten toimenpiteellä voi olla vaikutusta kauppaan. Kun määritetään, tarjoaako verotoimenpide tietyille yrityksille valikoivan edun, on lisäksi tarkasteltava kyseisessä jäsenvaltiossa tavallisesti sovellettavaa järjestelmää. Kysymys siitä, mitä säännöksiä toisissa jäsenvaltioissa sovelletaan, on periaatteessa merkityksetön.

⁽¹²⁾ EYVL C 384, 10.12.1998, s. 3.

3.3 Valtiontuen sisältyminen yksityisjoittajille myönnettävään verohelpotukseen

- (33) Saksan mukaan tämä toimenpide ei ole valtiontukea, koska edunsaajat ovat luonnollisia henkilöitä. Koska toimenpide kuitenkin tekee sijoituksista tiettyihin yrityksiin – kohdeyrityksiin – houkuttelevampia sijoittajille, toimenpide voi suosia välillisesti tiettyjä yrityksiä eli kohdeyrityksiä⁽¹³⁾.
- (34) Tämän vuoksi komissio katsoi, että ”edun” ja ”valikoivuuden” kriteerit täyttyvät. Tämän lisäksi toimenpiteen soveltaminen supistaa vuotuisia verotuloja arviolta noin 30 miljoonalla eurolla.

3.4 Yhteensopivuus valtiontuesta pieniin ja keskisuuriin yrityksiin tehtävien riskipääomasijoitusten edistämiseksi annettujen yhteisön suuntaviivojen kanssa

- (35) Komissio suhtautui epäillen siihen, että toimenpide olisi yhteensopiva valtiontuesta pieniin ja keskisuuriin yrityksiin tehtävien riskipääomasijoitusten edistämiseksi annettujen yhteisön suuntaviivojen kanssa, jäljempänä ’riskipääomaa koskevat suuntaviivat’⁽¹⁴⁾. Suuntaviivojen mukaan riskipääomasijoitusten muotoista valtiontukea ei saa myöntää suuryrityksille⁽¹⁵⁾, vaikeuksissa oleville yrityksille eikä laivanrakennusalalla tai hiili- ja terästeollisuudessa toimiville yrityksille. Tarkasteltavana olevassa tapauksessa toimenpiteestä voivat kuitenkin hyötyä myös yritykset, jotka kuuluvat edellä mainittuihin ryhmiin. Tämän vuoksi toimenpiteen soveltamisalan määritelmä ei ole riskipääomaa koskevien suuntaviivojen mukainen edunsaajien osalta.
- (36) Lisäksi riskipääomaa koskevien suuntaviivojen 4.3 kohdan mukaan valtiontuki on kohdennettava tiettyyn markkinoiden toimintapuutteeseen, jonka olemassaolosta on riittävä näyttöä. Saksa ei ole toimittanut tällaista näyttöä.
- (37) Komissio epäili lisäksi, että muutkaan riskipääomaa koskevien suuntaviivojen 4 jaksossa esitetyt edellytykset eivät

⁽¹³⁾ Yhteisöjen tuomioistuin on vahvistanut, että tiettyihin yrityksiin sijoittaville yksityishenkilöille myönnettävä verohelpotus voi sisältää valtiontukea kyseisille yrityksille (ks. asia C-156/98, Saksa v. komissio, Kok. 2000, s. I-6857).

⁽¹⁴⁾ EUVL C 194, 18.8.2006, s. 2.

⁽¹⁵⁾ Kohdeyrityksen määritelmä MoRaKG:ssä ei vastaa EU:n säännöksissä esitettyä pk-yritysten määritelmää. Kun tarkastellaan esimerkiksi edellytystä, jonka mukaan kohdeyrityksen oma pääoma ei saa olla yli 20 miljoonaa euroa, kun riskipääomayhtiö hankkii siitä osakkuuden, komissio toteaa seuraavaa: Taseen loppusumma perustuu sekä omaan pääoman ja vastuisiin. Vastuut muodostavat yleensä selkeästi oman pääoman määrää suuremman summan. Tämän vuoksi kohdeyritykset ylittävät helposti pk-yritysten taseen loppusummaan sovellettavan 43 miljoonan euron rajan. Lisäksi kohdeyritysten määritelmä ei sisällä työntekijämäärälle asetettua 250 henkilön ylärajaa eikä 50 miljoonan euron liikevaihtorajaa.

täyty. Lisäksi komissio totesi, että veroetuuden rajoittaminen osakeyhtiöihin sijoittaviin riskipääomayhtiöihin vaikuttaa olevan vastoin toimenpiteen ilmoitettua tavoitetta, jonka mukaan pyrkimyksenä on edistää riskipääoman tarjontaa kaikille sitä tarvitseville yrityksille. Riskipääomaa tarvitsevat uudet innovatiiviset yritykset voivat valita toiminnalleen muun oikeudellisen muodon kuin osakeyhtiön. Toimenpiteestä eivät kuitenkaan hyötyisi uudet innovatiiviset yritykset, jotka on perustettu henkilöyhtiöiksi.

3.5 Tuen soveltuvuus yhteismarkkinoille

- (38) Komissio esitti epäilyjä siitä, onko toimenpide yhteismarkkinoita koskevien sääntöjen mukainen. Riskipääomayhtiöiksi luokitellaan ainoastaan yritykset, joiden rekisteröity päätoimipaikka ja yritysjohto sijaitsevat Saksassa. Vaikuttaa siis siltä, että tietyntyyppiset yritykset eivät ole tukikelpoisia, kuten sellaisten yhteisön ja ETA:n yritysten kiinteät toimipaikat ja tytäryritykset, joiden rekisteröity päätoimipaikka on Saksan ulkopuolella. Tämä edellytys voi rajoittaa EY:n perustamissopimuksen 43 artiklassa tarkoitettua sijoittautumisvapautta.
- (39) Saksan mukaan yritykset, joiden rekisteröity päätoimipaikka on Saksan ulkopuolella, eivät kuulu BaFinin valvontaan, ja ne voisivat näin saada perusteetonta kilpailuetua saksalaisiin riskipääomayhtiöihin verrattuna. Komissio epäili kuitenkin, että käytettävissä olisi muitakin vaihtoehtoja valvoa sellaisten ulkomaalaisten yritysten kiinteitä toimipaikkoja, joilla on toimilupa Saksassa ja jotka käytännössä kilpailevat riskipääomayhtiöiden kanssa. Tämän vuoksi komissio päätteli, että näiden yritysten jättämiselle järjestelyn ulkopuolelle ei ole perusteita. Tästä syystä komissio epäili myös sitä, voidaanko kyseisten toimenpiteiden katsoa soveltuvan yhteismarkkinoille.

4. SAKSAN HUOMAUTUKSET MENETTELYN ALOITTA- MISTA KOSKEVASTA PÄÄTÖKSESTÄ

- (40) Saksa otti 3 päivänä maaliskuuta 2009 päivätyllä kirjeellä kantaa komission päätökseen aloittaa EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdan mukainen menettely. Huomautukset käsittelevät kaikkia kolmea toimenpidettä. Saksa toisti huomautuksissaan näkemyksensä siitä, jonka mukaan kyseiset toimenpiteet eivät ole valtiontukea.

4.1 Elinkeinoverotoimenpide

- (41) Saksa vahvisti näkemyksensä, jonka mukaan elinkeinoverotoimenpiteellä ei vapauteta elinkeinoverosta, vaan kyse on elinkeinotoiminnan ja omaisuudenhoitotoiminnan eron selvittämisestä pelkästään ilmoitusluonteisesti. Se,

harjoittaako riskipääomayhtiö elinkeinotoimintaa vai omaisuudenhoitotoimintaa, määritetään viime kädessä Saksan korkeimman oikeuden oikeuskäytännön mukaan, josta on esitetty yhteenveto vuoden 2003 ohjekirjeessä.

- (42) Saksa totesi ennakoituista 90 miljoonan euron verotulojen menetyksistä, että MoRaKG:n tarjoama selvitys johdattaa siihen, että ”epäonnistuneita” sopimuksia, joista kannetaan veroa vain niiden ”epäonnistuneisuuden” vuoksi, tehdään vähemmän.

4.2 Tappiontasaustoimenpide

- (43) Saksa toisti katsovansa, että kohdeyritysten tasolla tapahtuvaa tappiontasausta koskevat säännökset ovat perusteltuja verojärjestelmän luonteen ja sisäisen logiikan vuoksi, vaikka kohdeyrityksiin sijoittavat myös sijoitusyritykset, jotka jäävät MoRaKG:n määritelmän ulkopuolelle.
- (44) Saksan mukaan riskipääomayhtiöiden erottaminen muista sijoitusyrityksistä kuuluu lainsäätäjän liikkumavapauden piiriin, sillä riskipääomayhtiöiden ja muiden sijoitusyritysten välillä on objektiivisia eroja. Tämän perusteella yhtiöverotusta koskevan komission tiedonannon 24 kohdan mukainen erilainen kohtelu on perusteltua.
- (45) Tämän lisäksi riskipääomayhtiöt ovat erityistilanteessa. Koska niille on ominaista sijoittaa kohdeyrityksiin, joissa tappiontasaus on mahdollista, toinen toimenpide ei ole valtioneuvoston, vaan kyseessä on järjestely riskipääomamarkkinoilla nykyjärjestelmän vuoksi esiintyvien erityisten haittojen tasapainottamiseksi.

4.3 Yksityissijoittajille myönnettävät verohelpotukset

- (46) Saksan mukaan verohelpotustoimenpiteillä ei ole tuntuvaa vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, koska sijoittajakohtainen verohelpotus on rajattu 22 500 euroon. Lisäksi toimenpidettä sovelletaan samalla tavoin kohdeyrityksiin, joiden rekisteröity päätoimipaikka on toisissa jäsenvaltioissa, eikä saksalaisten kohdeyritysten ja muiden jäsenvaltioiden yritysten välillä tehdä eroa.
- (47) Lisäksi Saksa selittää, että suorat edunsaajat ovat luonnollisia henkilöitä, jotka eivät kuulu valtioneuvoston soveltamisalaan. Kohdeyrityksille ei myöskään myönnetä määrällisesti ilmaistavissa olevaa etua toimenpiteen erityisen rakenteen vuoksi, mikä sulkee niin ikään pois valtioneuvoston mahdollisuuden.
- (48) Saksan mukaan veroetus ei ole sidottu suoraan sijoitukseen, vaan kohdeyrityksestä hankitun osakkuuden myyntiin.

4.4 Sijoittautumisvapautta koskevan periaatteen rikominen

- (49) Saksan mukaan MoRaKG ei ole EY:n perustamissopimuksen 43 artiklassa tarkoitetun sijoittautumisvapauden periaatteen vastainen, sillä sijoittautumisvapauden rajoittaminen on perusteltua silloin, kun rekisteröityä päätoimipaikkaa koskevan vaatimuksen asettaminen on ainoa mahdollisuus varmistaa, että lakisäätteisiä edellytyksiä noudatetaan.

5. KOLMANSIEN HUOMAUTUKSET

- (50) Kolmannet esittivät huomautuksia menettelyn aloittamista koskevasta päätöksestä 9 päivänä huhtikuuta 2009 päivätyllä kirjeellä (Bundesverband Deutscher Kapitalbeteiligungsgesellschaften — German Private Equity and Venture Capital Association e. V, jäljempänä 'BVK') ja 14 päivänä huhtikuuta 2009 päivätyllä kirjeellä (Biotechnologie-Industrie-Organisation Deutschland e.V, jäljempänä 'BIO', ja Business Angels Network Deutschland e. V, jäljempänä 'BAND').

5.1 Kolmansien huomautukset elinkeinoverosta

- (51) BVK:n mukaan lakisäätteisten kriteerien sisällyttäminen MoRaKG:hen, joiden nojalla riskipääomayhtiöt voidaan luokitella verotuksellisesti omaisuudenhoitotoiminnan harjoittajiksi, ei tarjoa riskipääomayhtiöille verokannustinta. MoRaKG pikemminkin johtaa epävarmuuden lisääntymiseen alalla.
- (52) BVK:n mukaan kyseinen selvitys on yhtä tiukka kuin vuoden 2003 ohjekirje, sillä Saksan liittopäivien valtiovainvaliokunta on katsonut, että MoRaKG:n rinnalla sovelletaan edelleen myös vuoden 2003 ohjekirjetä⁽¹⁶⁾. Näin ollen MoRaKG:n 1 §:n 19 momentissa esitetyille yleispäteville säännöksille on esitetty konkreettisempi merkitys vuoden 2003 ohjekirjeessä. Tämän epätydyttävän sääntelykäytännön vuoksi vuoden 2003 ohjekirjeen kriteerejä sovelletaan edelleen myös riskipääomayhtiöihin. Tämän vuoksi Saksan viranomaisten 90 miljoonaksi euroksi arvioimat verotulojen menetykset ovat BVK:n mielestä vaikeasti todennettavissa.
- (53) BVK kannattaa yhteisten puitesääntöjen luomista kotimaisille ja ulkomaisille pääomasijoitusyhtiöille (etenkin EU:n muiden jäsenvaltioiden yrityksille) sekä niiden koti- ja ulkomaisille sijoittajille Saksassa.

⁽¹⁶⁾ Ks. Saksan liittopäivien lausunto – BT-Drucks, 16/9829, s. 5 ja sitä seuraavat sivut: ”zur Auslegung der gesetzlichen Regelung bleibe deshalb der bisherige Verwaltungserlass ergänzend anwendbar” (säännöstä tulkittaessa otetaan täydentävänä huomioon myös aikaisempi säännös).

- (54) BIO:n mukaan MoRaKG:ssä ei säädetä riskipääomayhtiöitä suosivaa vapautusta elinkeinoverosta. MoRaKG:llä vain vahvistetaan jo vuoden 2003 ohjekirjeen perusteella toteutunut käytäntö, jolla omaisuudenhoitotoimintaa harjoittavat rahastot vapautetaan elinkeinoverosta.

5.2 Kolmansien huomautukset tappiontasauksesta

- (55) BVK:n mukaan Saksan lainsäädännössä olisi kohdeltava koti- ja ulkomaisia riskipääoma- ja pääomasijoitusyhtiöitä samalla tavoin kuin MoRaKG:ssä määriteltyjä riskipääomayhtiöitä. BVK katsoo lisäksi, että tämä tavoite voidaan saavuttaa ainoastaan yhtenäisten oikeudellisten ja verotuksellisten puitteiden avulla, jotka koskevat kaikkia pääomasijoitustoimintaa harjoittavia yhtiöitä. BVK ehdottaa, että myös MoRaKG:ssä esitetyn määritelmän ulkopuolelle jäävien riskipääomayhtiöiden olisi voitava hyödyntää syrjimättömästi tappiontasauksia. BVK vahvistaa, että Saksan yhtiöverolain mukainen tappioiden vähennyskielto vaikeuttaa huomattavasti riskipääoma- ja pääomasijoitusyhtiöiden sijoitustoimintaa.

- (56) BIO Deutschland näkee MoRaKG:n parannuksena tappiontasausjärjestelyyn. BIO keskittyy erityisesti tappiontasaukseen ja esittää, että haitan kohdennettu lieventäminen ei ole valtioneuvoston tukea. Koska erityisesti innovatiivisille pk-yrityksille aiheutuu haittaa voimassa olevista tappioiden vähennyssäännöistä, MoRaKG:tä on pidettävä verohaitan tasaamisena. BIO:n mukaan MoRaKG mahdollistaa yrityksille pääomaa tarjoavien pääomasijoitusyhtiöiden oikeudenmukaisen ja välttämättömän rajaamisen.

5.3 Kolmansien huomautukset yksityissijoittajille myönnettävistä verohelpotuksista

- (57) BVK suhtautuu myönteisesti MoRaKG:n yleistavoitteeseen tarjota verohelpotuksia yksityissijoittajille. BVK:n mukaan tämä verohelpotustoimenpide on sopiva kannustin yksityishenkilöille, jotka sijoittavat MoRaKG:ssä tarkoitettuun alkuvaiheen riskialttiiseen segmenttiin.
- (58) BAND korostaa, että tämänyyppiset verohelpotukset uusiin yrityksiin sijoittaville yksityishenkilöille ovat muissa jäsenvaltioissa tavallisia ja suotuisampia. BAND suhtautuu myönteisesti verohelpotusten myöntämiseen yksityissijoittajille ja myös MoRaKG:hen. Samalla BAND kuitenkin toteaa kyseessä olevan vähäisen veroetuuden, joka saadaan vasta osakkuuden menestyksekkään myynnin yhteydessä. Se epäilee, onko MoRaKG:llä tuntuva kannustinvaikutusta bisneskeleihin. BAND:n mukaan sijoittajakohdainen enimmäisveroetus on tulon osittaista verotusta koskevan menettelyn (*Teileinkünfteverfahren*) perusteella noin 14 210 euroa eikä noin 22 500 euroa, kuten Saksa esitti. BAND:n mukaan kohdeyritysten välillinen tuki jäisi todellisuudessa vähämerkityksistä tukea koskevan 200 000 euron rajan alapuolelle. Etu syntyisi vasta

sitten – jos se ylipäänsä syntyisi – kun sijoittaja myisi osakkuutensa.

- (59) BIO:n käsityksen mukaan enimmäisetu, jonka yksityissijoittaja voi vain tietyin edellytyksin saada, on 22 500 euroa. Tämä summa on vähäpätöinen eikä ole sidoksissa sijoituksen määrään (vaan osakkuuden myyntiin), ja näin ollen se ei ole siirrettävissä kohdeyritykseen.

6. SAKSAN KANTA KOLMANSIEN HUOMAUTUKSIIN

- (60) Saksa vastasi kolmansien huomautuksiin 22 päivänä toukokuuta 2009 päivättyllä kirjeellä.

6.1 Elinkeinoverotoimenpide

- (61) Saksa toteaa, että BVK vahvistaa MoRaKG:n kritisoinnista huolimatta sen, että MoRaKG ei poikkea muusta oikeusperustasta, joka koskee omaisuudenhoitotoiminnan ja elinkeinotoiminnan erottelua.

6.2 Tappiontasaukstoimenpide

- (62) Saksa toteaa, että BVK:n ehdotus laajentaa toimenpide kattamaan koko pääomasijoitussektori johtaisi perusteettomiin heijastusvaikutuksiin. Jotta toimenpide voitiin kohdentaa mahdollisimman tarkoin, Saksa päätti soveltaa tarpeellista erottelua.

- (63) Saksa korostaa BIO:n vahvistavan sen kannan, jonka mukaan MoRaKG:ssä säädetään objektiivisiin kriteereihin perustuvasta johdonmukaisesta erottelusta, jolla estetään tappioiden liiallinen hyödyntäminen.

6.3 Yksityissijoittajille myönnettävät verohelpotukset

- (64) Saksa katsoo kolmansien huomautusten tukevan sen näkemystä, jonka mukaan kyse ei ole valtioneuvoston tuesta, koska toimenpide on merkitykseltään vähäinen ja välillinen, kohdennettu voittoihin ja suunnattu kaikkiin jäsenvaltioihin sijoittautuneisiin kohdeyrityksiin.

7. ARVIOINTI

7.1 Valtiontuen olemassaolo

7.1.1 Elinkeinoverotoimenpide

- (65) Muodollinen tutkintamenettely ei ole poistanut komission epäilyjä siitä, että MoRaKG olisi vain lainsäädännön muodossa esitetty "selvennys" vuoden 2003 ohjekirjeessä esitettyyn elinkeinoverovelvollisuuden käsitteeseen.

- (66) Saksa arvioi, että kyseinen toimenpide johtaa verotulojen supistumiseen 90 miljoonalla eurolla vuodessa. Se selittää tätä vähennystä sillä, että ”epäonnistuneita sopimusjärjestelyjä” tehdään vähemmän. Komissio ei pidä tätä perustelua vakuuttavana. On vaikea uskoa, että riskipääomayhtiöt tuntuivat niin huonosti verolainsäädäntöä, että ne eivät voisi välttää tämällyypisiä ”epäonnistuneita sopimusjärjestelyjä” ja niistä aiheutuvia verovelvoitteita. Lisäksi kolmannet vahvistavat selvästi komission näkemyksen. BVK nimittäin toteaa, että MoRaKG johtaisi epävarmuuden lisääntymiseen alalla.
- (67) Komissio toteaa kuitenkin, että toimenpide vähentää selvästi varoja, jotka valtio muutoin (aikaisemmin vallinneessa tilanteessa) olisi saanut. Tämän vuoksi komissio päättää, että toimenpide myönnetään valtion varoista.
- (68) Riippumatta siitä, onko vuoden 2003 ohjekirje Saksan verojärjestelmän luonteen ja sisäisen logiikan mukaan perusteltu, millä ei ole tässä tapauksessa merkitystä, komissio totesi menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessään, että MoRaKG näyttää poikkeavan ohjekirjeestä seuraavista syistä:
- riskipääomayhtiöt voivat etsiä sijoittajia suurelle yleisölle suunnattujen tarjousten kautta, mikä ei ollut sallittua vuoden 2003 ohjekirjeen perusteella;
 - MoRaKG:n mukaan riskipääomayhtiöllä voi olla liiketoiminta ja organisaatio liiketoimintaa varten, kun taas vuoden 2003 ohjekirjeessä kielletään ”huomattava oma organisaatio” ja rajoitetaan työntekijöiden ja toimistotilan määrä ”laajalle yksityisomaisuudelle” tavanomaiseen määrään;
 - MoRaKG:ssä ei kielletä erikseen riskipääomayhtiöitä harjoittamasta liiketoimintaa sijoitussalkkuunsa kuuluvissa yhtiöissä, kun taas vuoden 2003 ohjekirjeessä kielletään liiketoiminnan harjoittaminen sijoitussalkkuun kuuluvissa yhtiöissä, kuten johdanto-osan (13) kappaleessa todetaan.
- (69) Tutkimamenettelyn aikana saadut huomautukset eivät ole poistaneet näitä epäilyjä. Tämän vuoksi komission on pääteltävä, että MoRaKG laajentaa niiden mahdollisten edunsaajien ryhmää, jotka eivät ole elinverovelvollisia, sillä eräät riskipääomayhtiöt, jotka olivat verovelvollisia vuoden 2003 ohjekirjeen perusteella, luokitellaan vapautetuiksi elinkeinoverovelvollisuudesta. Tämän vuoksi tarkasteltavana olevalla toimenpiteellä myönnetään verotus tietyille riskipääomayhtiöille. Se antaa niille mahdollisuuden harjoittaa tiettyä toimintaa ja kuitenkin hyödyntää verovapautusta toisin kuin riskipääomarahastot/pääomasijoitusrahastot, jotka kuuluvat ainoastaan vuoden 2003 ohjekirjeen soveltamisalaan ja ovat sen perusteella verovelvollisia, jos ne harjoittavat vastaavaa toimintaa.
- (70) Lisäksi toimenpide tarjoaa MoRaKG:n soveltamisalaan kuuluville riskipääomayhtiöille valikoivan edun riskipääomarahastoihin/pääomasijoitusrahastoihin verrattuna. Riskipääomayhtiö hyötyy toimenpiteestä ainoastaan silloin, kun se on MoRaKG:ssä esitetyn määritelmän mukainen. Toimenpiteestä eivät voi hyötyä riskipääomarahastot/pääomasijoitusrahastot, jotka ovat sijoittaneet alle 70 prosenttia kaikista omaisuuseristään kohdeyritysten pääomaosakkuuksiin, vaikka ne harjoittaisivat pääosin samanlaista toimintaa. Sama pitää paikkansa sellaisten riskipääomarahastojen/pääomasijoitusrahastojen kohdalla, joilla ei ole sekä rekisteröityä päätoimipaikkaa että yritysjohtoa Saksassa. Tämän perusteella riskipääomarahastot/pääomasijoitusrahastot, joilla on ainoastaan kiinteä toimipaikka Saksassa, eivät voi hyödyntää MoRaKG:n säännöksiä, vaikka ne harjoittaisivat aivan samaa toimintaa kuin riskipääomayhtiöt.
- (71) Näistä syistä ainoastaan tähän pieneen ryhmään kuuluvat yritykset on vapautettu valtion varojen avulla osasta liiketoimintansa kustannuksia (eli tietystä verovelvollisuudesta), joista niiden olisi tavallisesti itse vastattava nykyisen sääntelykehityksen mukaan. Edunsaajat harjoittavat pääasiassa pääomasijoitusten ja riskipääoman tarjontaa ja kilpailevat toisten Saksassa tai muissa jäsenvaltioissa sijaitsevien sijoitusyhtiöiden kanssa. Lisäämällä edunsaajien toiminnan harjoittamiseen käytettävissä olevia varoja toimenpide vahvistaa niiden asemaa yhteisössä toimiviin kilpailijoihin verrattuna. Kyseinen tuki on sen vuoksi omiaan vääristämään kilpailua ja vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.
- (72) Tämän vuoksi komissio päättää, että ilmoitettu elinkeinoverotoimenpide on EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea tiettyjen riskipääomayhtiöiden hyväksi.
- ### 7.1.2 Tappiontasaus
- (73) Kuten 4.2 jaksossa esitetään, Saksa myöntää periaatteessa, että tappiontasausmahdollisuuden palauttaminen kohdeyrityksiin sijoittaville riskipääomayhtiöille on valikoiva etu ja suosii sekä riskipääomayhtiöitä että kohdeyrityksiä. Saksa katsoo kuitenkin, että riskipääomayhtiöt ja kohdeyritykset on rajattu asianmukaisella ja käytännöllisellä tavalla. Rajaus on perusteltu yhtiöverotusta koskevan komission tiedonannon 24 kohdan mukaisesti (jossa todetaan, että joitakin edellytyksiä voidaan perustella myös veronmaksuvelvollisten välisillä tosiasiallisilla eroilla) verovelvollisten objektiivisten erojen perusteella, koska vuonna 2008 käyttöön otettu yleinen tappioiden hyödyntämisrajoitus aiheutti erityisiä ongelmia riskipääomamarkkinoille.

- (74) Komissio toteaa, että toimenpide johtaa selvästi valtion varojen menettämiseen. Tämän vuoksi toimenpide on myönnetty valtion varoista. Verotappiot hyödyttävät kohdeyrityksiä ja riskipääomayhtiöitä, jotka ovat toimenpiteen edunsaajia. Sellaisiin kohdeyrityksiin sovellettavat tappiontasaukset koskevat lievemmät säännökset, joista riskipääomayhtiöt hankkivat osakkuuksia, muodostavat taloudellisen edun molemmille yritysryhmille ja antavat niille mahdollisuuden verosäästöihin. Kohdeyritys hyötyy tappiontasauksesta, sillä sen avulla yritys voi kuitata tappionsa ja maksaa näin vähemmän veroja kuin väärinkäytön estämiseksi annettujen säännösten perusteella. Riskipääomayhtiö saa niin ikään lähes välitöntä etua, sillä muut ostajat eivät voi hyödyntää kuittausmahdollisuutta.
- (75) Koska verosäästöjä voidaan saavuttaa lähinnä silloin, kun riskipääomayhtiöt sijoittavat kohdeyrityksiin, myös kohdeyritykset saavat välillistä etua. Toimenpide kannustaa riskipääomayhtiöitä sijoittamaan kohdeyrityksiin eikä muihin yrityksiin, joihin riskipääomasijoittajat voisivat sijoittaa puhtaasti taloudellisin perustein. Tämän vuoksi kohdeyritykset voivat saada riskipääomaa enemmän ja suotuisammin ehdoin kuin ilman toimenpidettä. Toimenpide onkin omiaan vahvistamaan välillisesti kohdeyritysten pääomarakennetta.
- (76) Vaikka ei voida sulkea pois sitä, että kohdeyritysten käsite kattaa vaikeuksissa olevat yritykset, toimenpide ei Saksan mukaan tarjoaisi etua tällaisille yrityksille. Tämä Saksan väite on hylättävä. Saksan mukaan vaikeuksissa oleva kohdeyritys ei tuota voittoa, joka voitaisiin kuitata tappioilla ja jota voitaisiin verottaa. Tämän vuoksi mahdollisuudella aikaisempien tilikausien tappioiden hyödyntämiseen ei olisi näille yrityksille merkitystä. Tämän perusteella MoRaKG ei muodostaisi etua yhteisön oikeuden määritelmän mukaisille vaikeuksissa oleville yrityksille. Komissio ei pidä näitä perusteluja uskottavina, sillä vaikeuksissa olevan yrityksen tai pöytälaatikkoyhtiön ostaja voi olla käytännössä verotussyistä erityisen kiinnostunut tappiontasauksesta.
- (77) Nämä edut ovat omiaan vaikuttamaan kauppaan ja kilpailuun. Komissio tarkasteli tätä kriteeriä riskipääomayhtiöiden osalta elinkeinoverojärjestelyn yhteydessä johdanto-osan (71) kappaleessa. Komissio toteaa kohdeyrityksistä, että nämä yritykset voivat toimia kaikilla toimialoilla ja näin ollen myös sellaisilla aloilla, joilla käydään tai voidaan käydä yhteisön sisäistä kauppaa. Niille myönnetty taloudellinen etu on sen vuoksi omiaan vääristämään kilpailua ja vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.
- (78) Komissio toteaa myös, että toimenpide on kiistatta valikoiva.
- (79) Komissio katsoo, että Saksa ei ole onnistunut osoittamaan, että toimenpide olisi Saksan verojärjestelmän luonteen ja sisäisen logiikan vuoksi perusteltu. Vaikka olisikin totta, että riskipääomamarkkinat kärsivät erityisesti tappioiden hyödyntämisrajoituksesta ja näin ollen jonkinlainen erityiskohtelu olisi perusteltua, tämä ei komission mielestä oikeuttaisi Saksan soveltamaa verovelvollisten eroavaa kohtelua, sillä koko riskipääomasektoria ei vapauteta tappiontasauskiellosta. Jos Saksan väitteet pitäisivät paikkansa, ei olisi objektiivisia syitä sulkea toimenpiteen soveltamisalasta samoihin kohdeyrityksiin sijoittavia yrityksiä, jotka eivät kuitenkaan ole riskipääomayhtiöitä. Muut yritykset kuin riskipääomayhtiöt voivat kuitenkin hyötyä toimenpiteestä vain siinä harvinaisessa tapauksessa, että ne hankkivat kohdeyrityksen osakkuuden riskipääomayhtiöltä. Tämä käsitys vahvistetaan myös 5.2 jaksossa esitetyissä BVK:n huomautuksissa.
- (80) Toimenpide ei vaikuta Saksan verojärjestelmän luonteen ja sisäisen logiikan vuoksi perustellulta. Saksa ei ole esittänyt näyttöä siitä, miksi riskipääomayhtiöitä koskeva tappioiden hyödyntämisrajoitus aiheuttaisi erityisiä ongelmia silloin, kun ne sijoittavat kohdeyrityksiin, mutta ei silloin, kun ne harjoittavat samaa toimintaa tarjoamalla pääomaa henkilöyhtiöiden kaltaisille muille yrityksille, joilla saattaa myös olla vaikeuksia hankkia riskipääomaa (erityisesti uudet innovatiiviset yritykset).
- (81) Komissio toteaa myös, että Saksa on jo säättänyt tällä alalla uudet yleiset verosäännökset 2.4.1 jaksossa mainittujen tappiontasauksen väärinkäytön ehkäisemiseksi annettujen tiukennettujen toimenpiteiden välityksellä, jotka sisältyivät yhtiöverotuksen uudistamisesta vuonna 2008 annettuun lakiin (*Unternehmenssteuerreformgesetz*). Nämä toimenpiteet väärinkäytösten ehkäisemiseksi kumotaan nyt osittain antamalla valikoitua yritysryhmää koskevia lievempiä tappiontasausäännöksiä. Tämä ei vaikuta vuodesta 2008 voimassa olleen verojärjestelmän luonteen ja sisäisen logiikan vuoksi perustellulta.
- (82) Tämän vuoksi komissio päätelee, että ilmoitettu tappiontasauksetoimenpide on EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea tiettyjen kohdeyritysten ja riskipääomayhtiöiden hyväksi.

7.1.3 Yksityissijoittajille myönnettävät verohelpotukset

- (83) Kuten 4.3 jaksossa esitetään, Saksan mukaan tämä toimenpide ei ole valtiontukea, koska edunsaajat ovat luonnollisia henkilöitä. Samalla Saksa toteaa, että kohdeyrityksille ei koidu toimenpiteestä todennettavissa olevaa ja määrällisesti ilmaistavissa olevaa etua. Tämän vuoksi toimenpiteellä ei ole vaikutusta osakkeiden hintaan. Yksityissijoittajien verosäästö on melko vähäinen ja syntyy ainoastaan silloin, kun sijoittaja myy menestyksellisesti osakkuutensa. Tämän vuoksi toimenpide tarjoaa yksityissijoittajille Saksan mielestä vain vähäisen kannustimen sijoittaa kohdeyrityksiin. Vastaavasti toimenpiteellä on vain vähäinen vaikutus kohdeyritysten ja muiden yritysten väliseen kilpailuun.
- (84) Kuten 2.1 jaksossa todetaan, toimenpide supistaa Saksan valtion varoja 30 miljoonalla eurolla vuodessa. Tämän vuoksi toimenpide rahoitetaan valtion varoista.
- (85) Tarkasteltavana olevalla toimenpiteellä pyritään verokannustimin lisäämään yksityissijoittajien sijoituksia valittuun yritysyhmään, ts. kohdeyrityksiin, eikä muihin yrityksiin, joihin riskipääomasijoittajat voisivat sijoittaa puhtaasti taloudellisista syistä. Tämän vuoksi kohdeyritykset voivat saada riskipääomaa suurempia määriä ja suotuisammin ehdoin kuin ilman toimenpidettä. Toimenpide onkin omiaan vahvistamaan välillisesti kohdeyritysten pääomarakennetta. Tämä päätelmä pitää paikkansa myös siinä tapauksessa, että sijoittajille myönnetty veroetuus riippuu tulevista voitoista ja – kuten Saksa ja kolmannet korostavat – on määrältään suhteellisen pieni. Toimenpiteen ominaisuuksien vuoksi on erittäin vaikeaa määrittää ennakolta tarkasti, kuinka paljon etua kohdeyrityksille toimenpiteestä koituu⁽¹⁷⁾. Tämän vuoksi ei voida päätellä, että kohdeyritysten hyväksi myönnettyssä tuessa olisi joka tapauksessa kyse vähämerkityksisistä tukimääristä. Tuomioistuimien lisäksi vahvistanut, että tiettyihin yrityksiin sijoittaville yksityissijoittajille myönnettävä verohelpotus voi sisältää valtiontukea kyseisille yrityksille riippumatta yksityishenkilöille myönnetyn edun määrästä⁽¹⁸⁾.
- (86) Näistä syistä komissio pääättelee, että tuloveron helpotus on valikoiva toimenpide ja suosii rajoitettua määrää yrityksiä, sillä se tarjoaa niille markkinaehtoja paremmat mahdollisuudet saada riskipääomaa. Etu myönnetään valtion varoista, sillä kyse on verotulojen supistumisesta, ja

yksityishenkilöjä kannustetaan sen avulla tarjoamaan pääomaa kohdeyritysten eikä muiden yritysten käyttöön, joita pääomasijoittaja tavallisesti harkitsisi tuotto-odotusten perusteella.

- (87) Edellä (77) kappaleessa on esitetty, missä määrin nämä tuet voivat vaikuttaa kilpailuun ja jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.
- (88) Tämän vuoksi komissio pääättelee, että muutetut tuloveron helpotustoimenpiteet ovat EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea kohdeyritysten hyväksi.

7.2 Yhteensopivuus valtiontukisääntöjen kanssa

7.2.1 Toimenpiteestä ilmoittaminen

- (89) Saksa on ilmoittanut MoRaKG:stä ennen sen täytäntöönpanoa ja täyttänyt siten EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisen velvollisuutensa. Koska kaikkien MoRaKG:n toimenpiteiden tavoitteena on edistää yksityisen riskipääoman tarjontaa yrityksille, komissio on tarkastellut niiden soveltuvuutta yhteismarkkinoille riskipääomaa koskevien suuntaviivojen perusteella.
- (90) Komissio on myös arvioinut, voidaanko tarkasteltuihin toimenpiteisiin soveltaa muita valtiontukipuitteita ja -asetuksia (kuten yhteisön puitteet tutkimus- ja kehitystyöhön sekä innovaatiotoimintaan myönnettävälle valtiontuelle⁽¹⁹⁾, tiettyjen tukimuotojen toteamisesta yhteismarkkinoille soveltuviksi perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan mukaisesti 6 päivänä elokuuta 2008 annettu komission asetusta (EY) N:o 800/2008, jäljempänä 'yleinen ryhmäpoikkeusasetus'⁽²⁰⁾, tai perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen 15 päivänä joulukuuta 2006 annettu komission asetusta (EY) N:o 1998/2006⁽²¹⁾). Näiden valtiontukipuitteiden ja -asetusten mukaan tuen soveltamisalan ulkopuolelle on jätettävä vaikeuksissa olevat yritykset sekä laivanrakennusalan ja hiili- ja terästeollisuuden yritykset ja/tai tukikelpoisuus on rajattava pk-yrityksiin, toisin kuin tarkastelluissa toimenpiteissä on tehty. Edellä esitetyistä syistä komissio katsoo, että näiden valtiontukipuitteiden ja -asetusten soveltamisalan vuoksi niitä ei voida soveltaa ilmoitettuihin toimenpiteisiin.

⁽¹⁷⁾ On erittäin vaikeaa määrittää ennakolta ilman toimenpidettä tarjottavan pääoman määrän ja ehtojen sekä toimenpiteen perusteella tarjottavan pääoman määrän ja ehtojen välistä eroa.

⁽¹⁸⁾ Asia C-156/98, Saksa v. komissio, Kok. 2000, s. I-6857, 64 kohta: "Kuten tämän tuomion 30 kohdassa on jo todettu, riidanalaisista tukijärjestelmää on pidettävä tuen myöntämisenä edunsaajayritysten toimintaa varten [...]."

⁽¹⁹⁾ EUVL C 323, 30.12.2006, s. 1.

⁽²⁰⁾ EUVL L 214, 9.8.2008, s. 3.

⁽²¹⁾ EUVL L 379, 28.12.2006, s. 5.

7.2.2 Elinkeinoverotoimenpide

- (91) Kuten 7.1.1 jaksossa todetaan, elinkeinoverotoimenpide on valtiontukea riskipääomayhtiöiden hyväksi. Toimenpide ei kuitenkaan tarjoa riskipääomayhtiöille nimenomaista kannustinta riskipääomasijoitusten tekemiseen, vaan se antaa niille vain mahdollisuuden saada enemmän rahoitusta, joiden käyttötarkoituksesta ne voivat itse vapaasti päättää. Ne voivat esim. jakaa enemmän osinkoa yhtiökumppaneille sen avulla.
- (92) Riskipääomaa koskevien suuntaviivojen mukaan riskipääoman muotoista valtiontukea ei saa myöntää suuryrityksille, vaikeuksissa oleville yrityksille tai laivanrakennusalan sekä hiili- ja terästeollisuuden yrityksille, toisin kuin tarkasteltavana olevien toimenpiteiden tapauksessa. Elinkeinoverotoimenpide voisi kuitenkin suosia tämän tyyppisiä yrityksiä ja erityisesti suuryrityksiä. Sen vuoksi toimenpiteen soveltamisala ei ole riskipääomaa koskevien suuntaviivojen mukainen.
- (93) Toimenpide ei ole riskipääomaa koskevien suuntaviivojen 4 jakson mukainen, sillä kyseisen jakson soveltamiselle asetut erityisedellytykset eivät täyty. Kyseisen 4 jakson mukaan sijoituserien enimmäismäärä ei saa ylittää 1,5 miljoonaa euroa kutakin edunsaajaa kohden kullakin 12 kuukauden jaksolla. Tarkasteltavana olevassa toimenpiteessä ei ole asetettu tällaista enimmäismäärää. Riskipääomaa koskevien suuntaviivojen mukaan tukitoimenpiteinä myönnetty rahoitus on rajattava laajentamisvaiheessa oleville pienyrityksille ja alkuvaiheessa oleville keskisuurille yrityksille. Nämä edellytykset eivät täyty, sillä kohdeyritykset voivat olla myös suuryrityksiä.
- (94) Toimenpide ei noudata riskipääomaa koskevien suuntaviivojen 6 ja 7.1 jaksossa esitettyjä tuen kasautumista ja raportointia koskevia sääntöjä.
- (95) Komissio ei myöskään pysty arvioimaan, onko toimenpide riskipääomaa koskevien suuntaviivojen 5 jakson säännösten mukainen. Riskipääomaa koskevien suuntaviivojen mukaan valtiontuki on kohdennettava tiettyyn markkinoiden toimintapuutteeseen, jonka olemassaolosta on riittävä näyttöä. Saksa ei ole toimittanut minkäänlaisia todisteita siitä, että kohdeyritykset kärsisivät tietystä markkinoiden toimintapuutteesta.
- (96) Tämän perusteella komissio päätelee, että elinkeinoverotoimenpide ei sovellu yhteismarkkinoille.

7.2.3 Tappiontasaus

- (97) Kuten 7.1.2 jaksossa todetaan, tappiontasaustoimenpide on valtiontukea riskipääomayhtiöiden ja kohdeyritysten hyväksi. Tuki myönnetään riskipääomaa koskevien suuntaviivojen 4.2 jakson d kohdassa tarkoitettuna verokannustimena.
- (98) Edellä 92–95 kappaleessa esitetyistä syistä komissio ei voi katsoa kyseisen toimenpiteen soveltuvan yhteismarkkinoille. Se ei ole riskipääomaa koskevien suuntaviivojen 2.1 jakson poissulkemiskriteerien, 6 ja 7.1 jakson kasautumis- ja raportointisääntöjen eikä 4 jakson kriteerien mukainen. Ei myöskään ole esitetty näyttöä erityisestä markkinoiden toimintapuutteesta, joka vaikuttaisi riskipääomayhtiöihin ja kohdeyrityksiin. Näistä syistä komissiolla ei ole syytä analysoida perusteellisemmin tarkasteltavien toimenpiteiden yhteensopivuutta riskipääomaa koskevien suuntaviivojen 5 jakson kanssa.
- (99) Olemassa olevien osakkeiden hankkimista kohdeyrityksistä (jälkirahoitus) ei ole suljettu toimenpiteen ulkopuolelle. Jälkirahoitusta ei kuitenkaan voida hyväksyä riskipääomaa koskeviin suuntaviivoihin sisältyvän riskipääoman määritelmän mukaan.
- (100) Lisäksi komissio toteaa, että veroetuuden rajoittaminen osakeyhtiöihin sijoittaviin riskipääomayhtiöihin vaikuttaa toimenpiteen tavoitteen eli riskipääomasijoitusten edistämisen vastaiselta. Riskipääomaa tarvitsevat uudet innovatiiviset yritykset valitsevat todennäköisesti toiminnalleen osakeyhtiön sijaan jonkun muun oikeudellisen muodon. Toimenpiteellä ei kuitenkaan tueta uusia innovatiivisia yrityksiä, jotka on perustettu henkilöyhtiöiksi.

- (101) Tämän perusteella komissio päätelee, että tappiontasaustoimenpide ei sovellu yhteismarkkinoille.

7.2.4 Yksityissijoittajille myönnettävät verohelpotukset

- (102) Kuten 7.1.3 jaksossa todetaan, tuloveron helpotustoimenpide on välillistä valtiontukea kohdeyritysten hyväksi. Koska toimenpide kannustaa yksityishenkilöitä sijoittamaan kohdeyrityksiin, se voi suosia riskipääomasijoituksia riskipääomaa koskevien suuntaviivojen 4.2 jakson d kohdassa tarkoitettulla tavalla.

(103) Jo 92–95 kappaleessa esitetyistä syistä komissio ei voi katsoa kyseisen toimenpiteen soveltuvan yhteismarkkinoille. Se ei ole riskipääomaa koskevien suuntaviivojen 2.1 jakson poissulkemiskriteerien, 6 ja 7.1 jakson kasautumis- ja raportointisääntöjen eikä 4 jakson kriteerien mukainen. Ei myöskään ole esitetty näyttöä erityisestä markkinoiden toimintapuuhteesta, joka vaikuttaisi riskipääomayhtiöihin ja kohdeyrityksiin. Näistä syistä komissiolla ei ole syytä analysoida perusteellisemmin tarkasteltavien toimenpiteiden yhteensopivuutta riskipääomaa koskevien suuntaviivojen 5 jakson kanssa.

(104) Tämän vuoksi komissio päätelee, että tuloveron helpotustoimenpiteen ei voida nyky muodossaan katsoa soveltuvan yhteismarkkinoille riskipääomaa koskevien suuntaviivojen nojalla. Koska yksityishenkilöille tarjotaan kuitenkin melko vähäisiä kannustimia sijoittaa kohdeyrityksiin ja kohdeyrityksillekin koitua etu olisi näin vähäinen, toimenpiteellä olisi vain vähäinen vaikutus kohdeyritysten ja muiden yritysten väliseen kilpailuun. Toimenpiteellä voi lisäksi olla yleinen myönteinen vaikutus, sillä se voi edistää riskipääoman tarjontaa sitä tarvitseville yrityksille vakaiden taloudellisten näkökohtien perusteella. Yksityissijoittajat valitsevat kysymykseen tulevat kohdeyritykset pääomasijoituksen tuotto-odotusten perusteella. Tämän vuoksi komissio katsoo, että toimenpide voidaan muuttaa riskipääomaa koskevien suuntaviivojen edellytysten mukaiseksi, jos tämän päätöksen 3 artiklassa asetetut edellytykset täytetään.

7.3 Tuen soveltuvuus yhteismarkkinoille

(105) Elinkeinoverotoimenpide ja tappiontasaustoimenpide, jotka voivat suosia riskipääomayhtiöitä, ovat yhteismarkkinasääntöjen vastaisia ja erityisesti EY:n perustamissopimuksen 43 artiklassa tarkoitettun sijoittautumisvapauden vastaisia (ks. 3.5 jakso).

(106) Saksan mukaan MoRaKG sisältää riskipääomayhtiöiden organisaatiota ja liiketoimintaa koskevat yksityiskohtaiset säännökset. Siinä säännellään erityisesti riskipääomayhtiöiden liiketoimintatapoja ja sijoituspolitiikkaa, niiden liittämistä konsernirakenteeseen sekä riskipääomayhtiöistä hankittavien osakkuuksien yksikkökohtaista nimellisarvoa. Näitä säännöksiä on tarkoitus soveltaa kaikkiin riskipääomayhtiöihin. Ulkomaalaisten sijoitusyhtiöiden saksalaisten kiinteiden toimipaikkojen tapauksessa ei kuitenkaan voida varmistaa, että säännöksiä noudatetaan koko yhtiössä. Saksalaisten kiinteiden toimipaikkojen rajoitettukin hyväksyminen mahdollistaisi säännösten kier-

tämisen, ja näin estäisi käytännössä niiden soveltamisen. Kukin finanssivalvontaviranomainen valvoo vastuualueelleen kuuluvia yrityksiä kansallisten säännösten mukaisesti, vaikka tuntuva osa näistä säännöksistä onkin yhdenmukaistettu EU:n lainsäädännöllä. Riskipääomarahoituksen alalla valvontasäännöksiä ei kuitenkaan ole yhdenmukaistettu EU:n lainsäädännöllä.

(107) Komission epäilyjä kilpailuongelmien syntymisestä ei ole poistettu. Ensiksikin EY:n ja ETA:n yritysten, joiden rekisteröity päätoimipaikka on Saksan ulkopuolella ja joilla on kiinteä toimipaikka Saksassa, pitäisi periaatteessa olla tukikelpoisia, jos ne voivat osoittaa, että ne täyttävät valtioneuvoston sääntöissä asetetut edellytykset ja riskipääomayhtiöiden organisaatiota ja liiketoimintaa koskevat vaatimukset (jos ne ovat yhteensopivia EY:n perustamissopimuksen määräysten kanssa). Väite, jonka mukaan BaFin ei pysty valvomaan tällaisia yhtiöitä, ei välttämättä merkitse, että niillä olisi kilpailuetu Saksaan sijoittautuneisiin yrityksiin verrattuna, eikä sitä, että ne eivät tosiasiaa täyttäisi valtioneuvoston sääntöissä asetettuja edellytyksiä ja riskipääomayhtiöiden organisaatiota ja liiketoimintaa koskevia vaatimuksia. Tämän vuoksi tämä väite ei sellaisenaan riitä syyksi poiketa EY:n perustamissopimuksen perustavanlaatuisesta säännöstä.

(108) Yhteenvetona voidaan todeta, että vaikuttaa edelleen siltä, että Saksa voisi saavuttaa saman päämäärän vähemmän syrjivän keinoin⁽²²⁾. Valtioneuvoston sääntöissä asetettujen edellytysten noudattamista voitaisiin valvoa esimerkiksi siten, että yritys asettuisi vapaaehtoisesti BaFinin valvottavaksi, ulkomaisen valvontaviranomaisten antaman vahvistuksen tai riippumattoman tarkastuslausunnon perusteella. Saksan olisi siis annettava ulkomaalaisille yrityksille, joilla on kiinteä toimipaikka Saksassa, mahdollisuus osoittaa, että ne täyttävät valtioneuvoston sääntöissä asetetut edellytykset ja riskipääomayhtiöiden organisaatiota ja liiketoimintaa koskevat vaatimukset.

(109) Tämän vuoksi komissio päätelee, että elinkeinoverotoimenpide ja tappiontasaustoimenpide eivät sovellu yhteismarkkinoille, sillä ne ovat EY:n perustamissopimuksen 43 artiklassa tarkoitettun sijoittautumisvapauden periaatteen vastaisia.

⁽²²⁾ Ks. valtioneuvoston päätös N 629/07 (EUVL C 206, 1.9.2009, s. 1), jossa Ranskan viranomaiset tarjosivat mahdollisuuden tukeen myös ulkomaisille sijoitusyhteisöille, joilla oli toimipaikka Ranskassa ja jotka vastasivat tarkasteltavan tuen kohteena olevia ranskalaisia yhteisöjä. Vastaavanlainen esimerkki on myös valtioneuvoston päätös N 36/09 (EUVL C 186, 8.8.2009, s. 3).

8. PÄÄTELMÄT

- (110) Komissio katsoo, että riskipääomayhtiöiden elinkeinoverovollisuuteen liittyvä valtiontukitoimenpide ei ole EY:n perustamissopimuksen mukainen.
- (111) Lisäksi komissio katsoo, että riskipääomayhtiöiden hankintaan kohdeyrityksiin liittyvään tappiontasausmahdollisuuteen perustuva valtiontukitoimenpide ei ole EY:n perustamissopimuksen mukainen.
- (112) Komissio katsoo, että tämän päätöksen 3 artiklassa mainittujen edellytysten täytyessä yksityissijoittajille myönnettävä verohelpotustoimenpide voidaan katsoa EY:n perustamissopimuksen mukaiseksi,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Valtiontukijärjestelmä, jonka Saksa aikoo toteuttaa pääomasijoituksia koskevien yleisten ehtojen uudistamisesta annetun lain (*Gesetz zur Modernisierung der Rahmenbedingungen für Kapitalbeteiligungen*, MoRaKG) 1 §:n 19 momentin ja 4 §:n mukaan, ei sovellu yhteismarkkinoille.

Tämän vuoksi tukijärjestelmää ei saa toteuttaa.

2 artikla

Valtiontukijärjestelmä, jonka Saksa aikoo toteuttaa MoRaKG:n 1 §:n 20 momentin mukaan, soveltuu yhteismarkkinoille, jos 3 artiklassa asetetut edellytykset täytetään.

3 artikla

MoRaKG:n 1 §:n 20 momentin mukaista valtiontukijärjestelmää on mukautettava siten, että se täyttää seuraavat edellytykset:

- 'kohdeyritys'-käsitteen määritelmä on rajattava yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen⁽²³⁾ liitteessä I määriteltyihin pieniin ja keskisuuriin yrityksiin (pk-yrityksiin);
- 'kohdeyritys'-käsitteen määritelmällä on suljettava toimenpiteen soveltamisalan ulkopuolelle vaikeuksissa olevat yritykset ja laivanrakennusalan sekä hiili- ja terästeollisuuden yritykset;
- sijoituserien enimmäismäärä saa olla 1,5 miljoonaa euroa kutakin kohteena olevaa pk-yritystä kohden kullakin 12 kuukauden jaksolla, ja sijoitukset on rajattava siemen-, käynnistys- ja laajentamisolun rahoitukseen;
- Saksan on kehitettävä järjestely sen varmistamiseksi, että toimenpide noudattaa riskipääomaa koskevien suuntaviivojen 6 ja 7.1 jaksossa vahvistettuja tuen kasautumista ja raportointia koskevia vaatimuksia;
- olemassa olevien osakkeiden hankkiminen (jälkirahoitus) toimenpiteen kohteena olevasta pk-yrityksestä ei ole sallittua;
- kohdeyrityksen oikeudelliselle muodolle ei saa asettaa erityisiä vaatimuksia.

4 artikla

Saksan on ilmoitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta sen noudattamiseksi toteuttamansa toimenpiteet.

5 artikla

Tämä päätös on osoitettu Saksan liittotasavallalle.

Tehty Brysselissä 30 päivänä syyskuuta 2009.

Komission puolesta

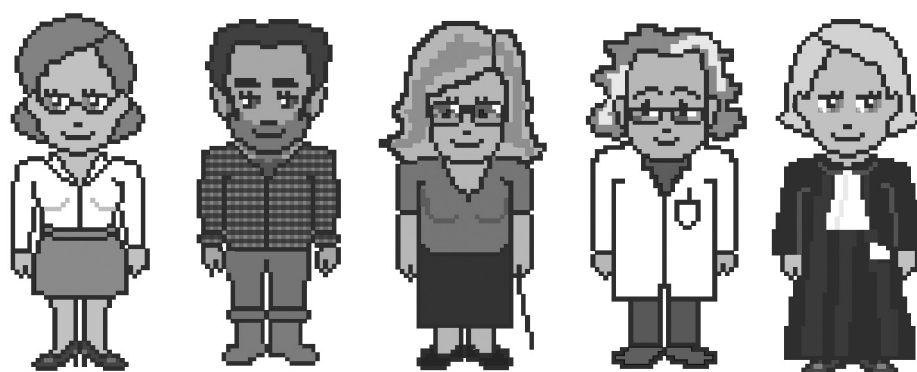
Neelie KROES

Komission jäsen

⁽²³⁾ Katso alaviite 20.

EU Book shop

Kaikki EU-julkaisut!

 bookshop.europa.eu

TILAUSHINNAT 2010 (ilman ALV:a, sisältää normaalit lähetyskulut)

Euroopan unionin virallinen lehti, L- ja C-sarjat, vain paperipainos	22 EU:n virallista kieltä	1 100 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, L- ja C-sarjat, paperipainos, vuosittainen CD-ROM	22 EU:n virallista kieltä	1 200 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, L-sarja, vain paperipainos	22 EU:n virallista kieltä	770 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, L- ja C-sarjat, kuukausittainen (kumulatiivinen) CD-ROM	22 EU:n virallista kieltä	400 euroa/vuosi
Virallisen lehden täydennysosa (S-sarja), tarjouskilpailut ja julkiset hankinnat, CD-ROM, ilmestyy kahdesti viikossa	Monikielinen: 23 EU:n virallista kieltä	300 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, C-sarja – kilpailut	Kilpailua koskevilla kielillä	50 euroa/vuosi

Euroopan unionin virallisilla kielillä ilmestyvästä *Euroopan unionin virallisesta lehdestä* on tilattavissa 22 eri kieliversiota. Tilaus käsittää L-sarjan (Lainsäädäntö) ja C-sarjan (Tiedonannot ja ilmoitukset).

Jokainen kieliversio tilataan erikseen.

Virallisessa lehdessä L 156 18. kesäkuuta 2005 julkaistun neuvoston asetuksen (EY) N:o 920/2005 mukaan velvollisuus laatia kaikki säädökset iirin kielellä ja julkaista ne tällä kielellä ei väliaikaisesti sido Euroopan unionin toimielimiä, joten iirin kielellä julkaistavat viralliset lehdet ovat myynnissä erikseen.

Virallisen lehden täydennysosan (S-sarja – tarjouskilpailut ja julkiset hankinnat) tilaukseen sisältyvät kaikki 23 virallista kieliversiota yhdellä monikielisellä CD-ROM-levyllä.

Euroopan unionin virallisen lehden tilaajat voivat pyynnöstä saada virallisen lehden liitteitä. Tilaajille ilmoitetaan liitteiden ilmestymisestä *Euroopan unionin viralliseen lehteen* sisältyvässä kohdassa ”Huomautus lukijalle”.

CD-ROM-levy korvataan DVD-levyllä vuoden 2010 aikana.

Myynti ja tilaukset

Maksulliset julkaisut, kuten *Euroopan unionin virallinen lehti*, ovat tilattavissa jälleenmyyjiltämme. Luettelo jälleenmyyjistä löytyy seuraavasta internet-osoitteesta:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_fi.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) on suora ja maksuton portti Euroopan unionin lainsäädäntöön. Sivustolla voi tarkastella *Euroopan unionin virallista lehteä* ja siellä ovat nähtävillä myös sopimukset, lainsäädäntö, oikeuskäytäntö ja lainsäädännön valmisteluasiakirjat.

Lisätietoja Euroopan unionista löytyy osoitteesta: <http://europa.eu>

Euroopan unionin julkaisutoimisto
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

FI